

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

ORTAÖĞRETİM 10. SINIF BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ
DERSİNDE WEB TABANLI PORTFOLYO KULLANIMI
-ADANA İLİNDE BİR ÇALIŞMA-

Ali DÖŞLÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA, 2009

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

ORTAÖĞRETİM 10. SINIF BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ
DERSİNDE WEB TABANLI PORTFOLYO KULLANIMI
-ADANA İLİNDE BİR ÇALIŞMA-

Ali DÖŞLÜ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Oğuz KUTLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA, 2009

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Yrd. Doç. Dr. M. Oğuz KUTLU
(Danışman)

Üye: Yrd. Doç. Dr. Mehmet TEKDAL

Üye: Yrd. Doç.Dr. Şehnaz ŞAHİNKARAKAŞ

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

...../...../2009

Doç. Dr. Azmi YALÇIN
Enstitü Müdür V.

NOT: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ÖZET

ORTAÖĞRETİM 10. SINIF BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİNDE WEB TABANLI PORTFOLYO KULLANIMI -ADANA İLİNDE BİR ÇALIŞMA-

Ali DÖŞLÜ

Yüksek Lisans Tezi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. M. Oğuz KUTLU

Nisan, 2009, 126 Sayfa

Bu araştırmanın temel amacı, ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo hazırlama ve web tabanlı portfolyo değerlendirme ile ilgili öğrenci görüşlerini almak, ayrıca öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarını ve web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu başarı durumlarını belirlemektir. Araştırmanın evrenini 2007–2008 Eğitim ve Öğretim yılı, 2.döneminde Adana ili Pozantı ilçesi Şehit Zafer Sabancı Lisesi’nde Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi alan 4 sınıfta bulunan toplam 77 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemine ise araştırma evreni içerisinde kademeli uygun örneklemleme metodu (two-stage convenience sampling) (Frankel ve Wallen, 1993) kullanılarak seçilen bir sınıftaki 12 öğrenci oluşturmaktadır.

Bu çalışmada nitel ve nicel araştırma modelleri birlikte kullanılmıştır. Öğrenci görüşlerini belirleyebilmek için nitel araştırma modeli kullanılarak betimsel analiz yapılmış, öğrencilerin tutumlarını ve başarı durumlarını belirleyebilmek içinse nicel araştırma modeli kullanılmıştır. Öğrenci görüşlerini belirleyebilmek için araştırmanın amacına yönelik olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. E-portfolyo öğretim sürecine yönelik öğrenci tutumlarını belirleyebilmek için Demirli (2007) tarafından hazırlanan “e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutum ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek yoluyla elde edilen veriler SPSS–11 İstatistiksel Paket Programıyla analiz edilmiş verilerin yüzde, frekans ve aritmetik ortalama değerleri tablolastırılmıştır. Öğrencilerin başarı durumlarını belirleyebilmek için öğrencilere web tabanlı portfolyolar hazırlanmıştır. Öğrencilerin web tabanlı portfolyolarını değerlendirebilmek için Vandervelde (2007)’nin hazırlanmış olduğu elektronik portfolyo değerlendirme dereceli puanlama anahtarı kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin tamamı yapılan web tabanlı portfolyo çalışmasını olumlu bulmuşlardır. Yaptıkları çalışmanın zevkli ve eğlenceli olduğunu, çalışmayı çok beğendiklerini belirtmişlerdir. Çalışmada yeni kavramlar öğrendikleri, araştırma yapma ve arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydukları saptanmıştır. Öğrencilerin çoğunluğu web tabanlı portfolyo çalışmasını sayısal dersler yerine sözel derslerde yapılmasını istemektedir. Öğrencilerin tümü çalışmayı tekrar yapmak istemektedirler. Genel olarak öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumları “olumlu” düzeydedir. İstatistiksel olarak cinsiyete göre öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farkın bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Genel olarak öğrenciler web tabanlı portfolyolarından yeterli puan almışlardır.

Anahtar Kelimeler: Web Tabanlı Portfolyo, Elektronik Portfolyo, Web Tabanlı Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik tutum, Dereceli Puanlama Anahtarı, Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Dersi

ABSTRACT

**USE OF WEB BASED PORTFOLIO IN INFORMATION AND
COMMUNICATION TECHNOLOGIES COURSE OF 10TH GRADE OF
SECONDARY EDUCATION
-AN INVESTIGATION IN ADANA-**

Ali DÖŞLÜ

Master Thesis, Computer and Instruction Technology Education Department

Supervisor: Assistant Prof. Dr. M. Oğuz KUTLU

April 2009, 126 Pages

The main goal of this study is to get the views of students about web-based portfolio preparation and web-based portfolio assessment and also is to determine students' attitudes directed towards e-portfolio instruction process and status of their success in consequence of using web based portfolio method in Information and Communication Technologies course of 10th grade of secondary education. From four different classes, a total of 77 students who attend information and communication technologies course in the second term of 2007–2008 education and instruction period in Şehit Zafer Sabancı High School from Pozantı in Adana constitutes the research area of this study. As for the research group of this study, 12 students of the same class that are selected from research area by using the two-stage convenience sampling (Frankel and Wallen, 1993).

In this study a combination of qualitative and quantitative research models are used. Descriptive analysis is applied by using qualitative research model to determine students' opinions. Quantitative research model is used to determine the attitudes of students' and status of their success. To determine students' opinions within the purpose of study, semi-structured interview form was prepared. E-portfolio attitude scale for instruction process which has been prepared by Demirli (2007) is used to determine students' attitude for e-portfolio instruction process. Data obtained with scale was analysed by means of the SPSS–11 statistical package program, the percentage, frequency and arithmetic average value of data were set as table. Web-based portfolios

has been prepared to determine the status of students' success. E-portfolio rubric prepared by Vandervelde (2007) is used to assess students' web-based portfolios.

At the end of this study, the web-based portfolio studies have been assessed as positive by all of the students. They said that the study was entertaining and they got a big pleasure. It is also realized that they have learned new concepts, they need the help of their friend's and making research. Most of the students would like to apply web-based portfolio in verbal courses instead of mathematical courses. All of the students want to be a part of this study again. Generally, attitudes of the students for the e-portfolio instruction process are detected as positive. Statistically, it is found that there is not any significant difference between attitudes of students for e-portfolio instruction process according to sex. Generally, students got enough marks from their web-based portfolios.

Keywords: Web Based Portfolio, Electronic Portfolio, Attitude For The Web-Based Portfolio Instruction Period, Rubric, Information And Communication Technologies Course

ÖNSÖZ

Bilgisayar teknolojileri alanındaki yenilikler arttıkça günlük yaşantımızın her alanında yer almaya başlamıştır. Dünyanın en büyük kütüphanesinin internet olduğu tartışılmaz bir gerçek haline gelmiştir. İnternet sayesinde dünyanın herhangi bir yerine ulaşmak, bilgi ya da kaynak edinebilmek saniyeler ile ölçülebilir hale gelmiştir. Bu da öğretmenlerin ve öğrencilerin kaynak bulma sıkıntısını en aza indirmiştir. İnternet birçok alanda kullanılmakta eğitim alanında da öğretim, haberleşme, yönetim, kişiler arası bilgi alışverişi gibi birçok alanda da etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu araştırmada da internet, eğitim sürecinde değerlendirme yöntemine kaynaklık edecek bir araç olarak kullanılmıştır. Eğitim hedeflerinin ne derece başarıya ulaşp ulaşmadığını belirleyebilmek değerlendirme konusu ile ilgilidir. Değerlendirme yöntemleri ile ilgili görüşler, eğitim alanında yapılan yenilikler ve değişiklikler doğrultusunda değişmektedir. Öğrenci merkezli eğitim anlayışının eğitim süreci içerisine dahil edilmesi ile var olan değerlendirme yöntemlerine alternatif olarak performans dayalı, üründen çok süreci değerlendirebilen değerlendirme yöntemlerinin kullanılması söz konusu olmuştur. Web tabanlı portfolyo değerlendirme yöntemi de alternatif değerlendirme yöntemlerinden birisidir. Bu değerlendirme yöntemi ile ilgili öğrenci görüşlerini ve tutumlarını belirleyerek ileride bu değerlendirme yöntemini kullanmak isteyen öğretmenlere kaynak sağlanması umulmaktadır. Bu nedenlerle web tabanlı portfolyo değerlendirme yöntemi araştırma konusu olarak seçilmiştir.

Araştırmam boyunca, maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen sevgili aileme, eşim Fatma Burcu Döşlü'ye, okul müdürüm Oğuz Kalafat'a, öğretmen arkadaşlarıma ve araştırmaya katılan öğrencilerime sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayrıca, araştırma süreci boyunca fikirlerine, yardımlarına ve önerilerine başvurduğum, araştırmamın son halini almasında bana yol gösteren değerli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. M. Oğuz Kutlu'ya teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	vi
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
EKLER LİSTESİ.....	xiii

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı.....	2
1.2. Araştırmanın Önemi	3
1.3. Araştırmanın Sayıtları.....	4
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.5. Tanımlar.....	4
1.6. Kısaltmalar.....	5

BÖLÜM II

ALAN YAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. Değerlendirme	6
2.2. Geleneksel Değerlendirme Yöntemleri	10
2.3. Alternatif Değerlendirme Yöntemleri.....	12
2.4. Performansa Dayalı Değerlendirme.....	16
2.5. Portfolyo Değerlendirme	18
2.6. Portfolyo Nedir?	21
2.7. Elektronik Portfolyo	26
2.8. Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)	31
2.9. İlgili Araştırmalar	38

BÖLÜM III

YÖNTEM	47
---------------------	-----------

3.1. Araştırma Modeli	47
3.2. Verilerin Toplanması	47
3.2.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	48
3.2.1.1. Öğrenci Görüş Formu	48
3.2.2. E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutum Ölçeği	49
3.2.3. Web Tabanlı Portfolyolar	49
3.2.4. Elektronik Portfolyo Değerlendirme Dereceli Puanlama Anahtarı	50
3.3. Verilerin Çözümlemesi	50
3.4. Araştırmanın Evreni Ve Örneklemi	51

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR	53
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	53
4.1.1. Öğrencilerin Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi İle İlgili Genel Görüşleri.....	54
4.1.1.1. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Olumlu Ve Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri	55
4.1.1.2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Zorlandıkları Yerlere İlişkin Öğrenci Görüşleri	57
4.1.1.3. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Diğer Derslerde De Kullanımına Ve İstekliliğe İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	59
4.1.1.3.1. Öğrencilerin “Böyle Bir Çalışmanın Diğer Derslerde De Yapılmasını İster Miydin? Evet. Neden? Hayır. Neden? ” Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	59
4.1.1.3.2. Öğrencilerin “Böyle Bir Çalışmayı Tekrar Yapmak İster Miydin? Evet. Neden? Hayır. Neden? ” Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	62
4.1.1.4. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Süresine İlişkin Öğrenci Görüşleri	64
4.1.2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri	66
4.1.2.1. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Yeni Bilgiler Öğrenmeye İlişkin Öğrenci Görüşleri	67
4.1.2.2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Zaman Yönetimine İlişkin	

Öğrenci Görüşleri	69
4.1.2.3. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Araştırma Yapma İhtiyacına İlişkin Öğrenci Görüşleri	71
4.1.2.3. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Yapılan Çalışmadan Keyif Almaya Yönelik Öğrenci Görüşleri	73
4.1.2.4. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Özveride Bulunmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri	75
4.1.2.5. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde İşbirlikli Çalışma Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	77
4.1.2.6. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Çalışmanın Web Tabanlı Olmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri	79
4.1.2.7. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Yapılan Çalışmayı Tekrar Düzenlemeye Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	82
4.1.3. Öğrencilerin Değerlendirme Yöntemi İle İlgili Genel Görüşleri.....	84
4.1.3.1. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemlerine Göre Farklılıklarına İlişkin Öğrenci Görüşleri	84
4.1.3.2. Öğrencilerin Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Çalışmaya Başlamadan Önceki Düşünceleri İle Çalışmanın Sonundaki Düşünceleri Arasındaki Farklara İlişkin Görüşleri	87
4.1.3.3. Değerlendirmede Tarafsızlık İlkesine İlişkin Öğrenci Görüşleri	90
4.1.3.4. Değerlendirme Kriterlerinden Haberdar Olmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri	93
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	95
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	102

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	106
5.1. Sonuçlar	106
5.2. Öneriler	108
KAYNAKÇA.....	110
EKLER	119
ÖZGEÇMİŞ	126

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO NO	SAYFA
Tablo 1: Geleneksel ve Alternatif Değerlendirme Yöntemlerinin Karşılaştırılması	13
Tablo 2: Portfolyo Değerlendirme ile Geleneksel Değerlendirme Yöntemleri Arasındaki Farklılıklar	20
Tablo 3: Bireysel Gelişim Dosyası ile Standart Çoktan Seçmeli Sınavlar İle Yapılan Değerlendirme Arasındaki Farklar	21
Tablo 4: Bütüncül (Holistik) ve Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı Kullanılacak Durumlar	34
Tablo 5: Yazma Yeteneği İçin Hazırlanmış Örnek Bütünsel Dereceli Puanlama Anahtarı	34
Tablo 6: Yazma Becerisi İçin Hazırlanmış Örnek Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı	35
Tablo 7: Araştırma Becerisi İçin Hazırlanmış Örnek Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı	36
Tablo 8: Yaşamımızdaki Elektrik Ünitesi İçin Hazırlanmış Örnek Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı	37
Tablo 9: Verilerin Elde Edilebilmesi İçin Kullanılan Veri Toplama Araçları.....	47
Tablo 10: Örneklemde Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	52
Tablo 11: Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Web Tabanlı Olmasından Dolayı Öğrencilere Sağladığı Yararlar	79
Tablo 12: Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi İle Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemi Arasındaki Farklar	84
Tablo 13: Öğrencilerin E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutumlarının Düzeyi	95
Tablo 14: Öğrencilerin E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutumlarının Cinsiyete Göre Değişimi (N=12)	95
Tablo 15: Öğrencilerin E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutumlarının Yüzde, Frekans, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri	97
Tablo 16: Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Dersinde Öğrencilerin Aldıkları Yılsonu Başarı Puanları Ve Portfolyo Puanları	103

Tablo 17: Öğrencilerin, Portfolyo Puanları İle Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemleri Sonucu Elde Ettikleri Yılsonu Başarı Puanları Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları	104
--	-----

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL NO	SAYFA
Şekil 1: Yansıtıcı Döngü (Kolb, 1984; akt: Beasley, Chapman, Dunlop ve Peacock, 2006'dan uyarlanmıştır.)	28
Şekil 2: E-portfolyo Kullanımının Yararları (Özer, 2008' den uyarlanmıştır)	31
Şekil 3: Performansı Değerlendirebilmek İçin Kullanılabilecek Puanlama Araçları (Mertler, 2001' den uyarlanmıştır)	33

EKLER LİSTESİ

EK NO	SAYFA
Ek 1: Öğrenci Görüş Formu	119
Ek 2: E- Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutum Ölçeği.....	122
EK 3: Elektronik Portfolyo Dereceli Puanlama Anahtarı	124

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, problemin belirlenmesi, araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları, kabul edilen sayıtlılar, tanımlar ve kısaltmalar bulunmaktadır.

Gelişen teknoloji ile günümüz bilgi toplumunun kavramlara ve olgulara bakış açıları da değişmektedir. Teknolojinin hayatımıza sağladığı sayısız faydaları görmezlikten gelmemiz mümkün değildir. İnternetin hızla gelişmesi, kişiler arasındaki haberleşme ve iletişim olanaklarının artması ile bilgiyi oluşturma ve bilgiyi diğer kişi ve kaynaklara ulaştırabilme olanakları artmıştır. Teknolojik ürünler birçok alanda etkili bir şekilde kullanılmaktadır, eğitim süreci içinde de birçok amaçla kullanılmakta, özellikle de bilgi iletişim teknolojileri eğitim sürecinde önemli bir yere sahiptir. Bu araçlar, doğru kullanıldığı takdirde öğrenmenin daha kalıcı ve verimli olmasına yardımcı olabilmektedir. Bu bağlamda öğrenmenin ne derece verimli olup olmadığı konusunda bilgi sahibi olabilmek için kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemleri ve tekniklerinin de önemi ortaya çıkmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı değişiklik ile 2005–2006 öğretim yılında ilköğretim 1. sınıftan 5. sınıfı kadar ve kademeli olarak 2006–2007 öğretim yılından itibaren diğer sınıflar için hazırlanan yeni öğretim programları tüm yurttan uygulanmaya başlamıştır. Orta öğretim düzeyinde de Milli Eğitim Bakanlığı yeni öğretim programları düzenlemiştir. Yeni öğretim programlarında yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temel alınmış, bu yaklaşımın gereği olarak öğretmen merkezli bir öğretimden uzaklaşarak öğrenci merkezli öğretim yöntemi benimsenmekte; öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci etkileşimine aile ve çevrenin de katılımı amaçlanmaktadır. Öğretim programlarındaki bu değişikliklere paralel olarak derslerin içeriğinde, öğretim yöntemlerinde, kullanılan araç ve gereçlerle ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde de değişiklikler olmuştur (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007). Bu nedenlerle öğretmenlerin farklı değerlendirme yöntemleri kullanarak öğrencilerin öğretim aşamasındaki yeterliliklerini veya başarılarını ölçebilme yetisine sahip olabilmesi gerekmektedir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde meydana gelen değişikliklerle geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin yerine öğrenci merkezli, üründen çok süreci

değerlendiren, değerlendirme sürecine aktif olarak öğrencinin de katılımını sağlayan alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden birisi de portfolyo değerlendirmedir. Günümüzde güzel sanatlardan pazarlamaya, mimariden eğitime, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilimler gibi birçok alanda alternatif değerlendirme tekniklerinden biri olan portfolyo değerlendirme kullanılmaktadır (Birgin, Baki, 2007; Tezci, Demirli, 2004). Teknolojik olanaklarından da artmasıyla portfolyolar öğrencilerin çalışmalarının olduğu dosyalar olmaktan çıkıp herkesin rahatça ulaşılabilceği, kolayca düzenleme ve düzeltmeler yapılabilen, dünyanın herhangi bir yerinden sadece internet bağlantısıyla ulaşılabilen elektronik portfolyolara yerini bırakmıştır. Elektronik portfolyolar kağıt portfolyolardaki gibi aynı tip bilgileri içerir fakat bilgi elektronik olarak toplanır, depolanır ve yönetilir (Lambert, Depaepe, Lambert ve Anderson, 2007).

Birçok araştırmacıya göre elektronik portfolyolar son yıllarda eğitim alanındaki büyük yeniliklerden birisidir (Gathercoal, Love, McKean, 2003). Elektronik portfolyoların öğretimin değerlendirme aşamasında büyük yararlar sağlayacağı, değerlendirmeye yeni bir bakış açısı getireceğinden söz edilebilir. Elektronik portfolyo türlerinden birisi de web tabanlı portfolyodur. Web tabanlı portfolyoları diğer elektronik portfolyolardan ayıran en önemli özelliği web tabanlı portfolyolarda internet teknolojileri kullanıldığı için dünyanın herhangi bir yerinden kolayca ulaşılabilip düzenlenebilir ve güncellenebilir olmasıdır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo hazırlama ve web tabanlı portfolyo değerlendirme ile ilgili öğrenci görüşlerini almak, ayrıca öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarını ve web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu başarı durumlarını belirlemektir.

Bu genel amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranacaktır:

- Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
- E-portfolyo öğretim sürecine yönelik öğrenci tutumları nasıldır?
- Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarıları nasıldır?

1.2. Araştırmanın Önemi

Eğitim anlayışındaki değişikliklerle birlikte klasik ölçme ve değerlendirmenin yerini performansa dayalı, değerlendirme sürecinde öğrencinin de bulunduğu alternatif değerlendirme yöntemleri almıştır. Performansa dayalı değerlendirmelerde sadece ürün değil süreç de değerlendirilmektedir. Farklı özelliklere sahip öğrencilerin öğrenme sürecinde yeteneklerini klasik değerlendirme yöntemleri kullanılarak tam olarak ortaya çıkarmaması öğretimdeki hedeflere ulaşmayı engelleyen önemli sorunlardan birisidir. Performansa dayalı öğretim süreci ve değerlendirme ile bu sorun büyük bir ölçüde çözülebilmektedir. Performansa dayalı değerlendirme yöntemlerden birisi olan portfolyo değerlendirme eğitimde yerini almaya başlamıştır. Portfolyolar öğrencilerin çalışmalarının olduğu dosyalar olarak çıkmış teknolojinin ve internet hizmetlerinin hızla ilerlemesiyle elektronik portfolyolara yerini bırakmıştır. Web ortamında portfolyo oluşturma maliyetinin az olması, oluşturulan bu portfolyolara erişimin kolay olması yani dünyanın herhangi bir yerinden internet bağlantısı ile bu portfolyalara ulaşılabilmesi, öğrencilerin çalışmalarını ortaya koyacağı mekan sınırlamasının olmaması, kolayca düzenlenebilir ve güncellenebilir olması web tabanlı portfolyoların kullanım alanlarını genişletmiştir. Ayrıca web tabanlı portfolyo hazırlama ile öğrencilerin teknoloji okuryazarlığı geliştirilebilmektedir. Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yöntemi ile ilgili görüşlerini ve tutumlarını belirlemek ileride yapılacak portfolyo çalışmalarının düzenlemesine katkı sağlayabilir. Bu çalışmada öğrenci görüşlerinin alınması eğitim sistemimiz içinde uygulanabilirliğinin araştırılması bakımından ayrıca bir önem taşımaktadır.

Ülkemizdeki alan yazını incelediğimizde bu alanda yapılan çalışmaların az olduğu ve yeni araştırmalara ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Bu araştırma ile elde edilecek sonuçların web tabanlı portfolyo değerlendirme yöntemini kullanacak öğretmenlere kaynaklık sağlayacağı umulmaktadır.

1.3. Araştırmanın Sayıtlıları

Bu araştırmanın sayıtlıları aşağıdaki maddelerde sıralanmıştır:

- Araştırmanın alt problemlerine ilişkin verileri toplamaya yarayan veri toplama araçları istenilen özellikleri ölçecek niteliktedir.
- Araştırmaya katılacak olan öğrencilerin araştırmada kullanılacak olan ölçekleri, görüş formlarını ve kişisel bilgi formunu içtenlikle yanıtlamış oldukları kabul edilmiştir.
- Araştırmanın örnekleme, evreni temsil edebilecek nitelikte ve niceliktedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Bu araştırma 2007–2008 Eğitim ve Öğretim yılı 2. döneminde Adana ili Pozantı ilçesi Şehit Zafer Sabancı Lisesi’nde Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi alan 12 kız, 5 erkek toplam 17 öğrenci ile sınırlı olacaktır.

1.5. Tanımlar

Portfolyo: Öğrencilerin bir ya da birkaç alandaki çalışmalarını, harcadığı çabayı, geçirdiği evreleri gösteren başarılarının koleksiyonu, öğrencinin gelişimini, velisinin ve öğretmenlerinin izleyebilmesine olanak sağlayan bir çalışmadır (Yanpar Yelken, 2006).

Elektronik Portfolyo: Teknolojik imkanları kullanarak öğretmenlere ve öğrencilere ses, görüntü, grafik, metin gibi birçok medya türünde portfolyo ürünlerini toplama ve düzenleme ve hipermetin bağlantıları kullanarak materyalleri düzenleme, uygun sonuç, amaç ve standartları belirtme olanağı sağlayan bir kavram olarak tanımlanabilir (Barret, 2005).

Geleneksel Değerlendirme: Çoktan seçmeli testler, doğru yanlış soruları, eşleştirme ve tamamlama soruları, soru cevap, uzun ya da kısa cevaplı yazılı yoklamaların yer aldığı değerlendirme şeklidir (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007).

Alternatif Değerlendirme: Geleneksel değerlendirmede kullanılmayan ölçme araçlarının dışında kalan araçlar olarak tanımlanabilir (Çepni, 2007, 195).

Performans Değerlendirme: Öğrencilerin istenilen bir öğrenme alanındaki bilgi, beceri ve tutumlarını ölçmek için, onlara alanla ilgili bir görev verip, o görevdeki etkililiğini geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış rubrikler (dereceli puanlama anahtarı) gibi ölçüm araçları kullanılarak tespit etmeyi sağlayan bir değerlendirme biçimidir (Çepni, 2007, 195).

Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) : Bir ürünün, çalışmanın, etkinliğin ya da cevabın niteliğinin değerlendirilmesinde kullanılan puanlama rehberidir. Ayrıca öğrenci performansını belirli ölçütlerle değerlendirebilmek için hazırlanan bir çeşit derecelendirme ölçeği olarak da tanımlanabilir [TTKB, 2008].

Blog: İlgili alanlarınızı, duygularınızı, düşüncelerinizi kısacası istediğiniz her şeyi yazabileceğiniz ve bunları yüz binlerce blogcuyla paylaşabileceğiniz kişisel web siteleridir (Blogcu.com, 2008a).

1.6. Kısaltmalar

E-Portfolyo: Elektronik Portfolyo

BDBGD: Bilgisayar Destekli Bireysel Gelişim Dosyası

TTKB: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

Araştırmanın bu bölümünde, problemin belirlenmesine, araştırmanın amacına, önemine, sınırlılıklarına, kabul edilen sayıtlılara, tanımlara ve kısaltmalara yer verilmiştir.

BÖLÜM II

ALAN YAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, “Değerlendirme, Geleneksel Değerlendirme Yöntemleri, Alternatif Değerlendirme Yöntemleri, Performansa Dayalı Değerlendirme, Portfolyo Değerlendirme, Portfolyo, Elektronik Portfolyo, Dereceli Puanlama Anahtarı vb.” konulara değinilmiş ve en son olarak konu ile ilgili araştırmalara yer verilmiştir. Konular açıklanırken alan yazın taraması modeli uygulanmıştır.

2.1. Değerlendirme

Alan yazın incelendiğinde değerlendirme ile ilgili birçok tanıma rastlanmaktadır. Yılmaz (1998, 13) değerlendirmeyi, “ölçme sonuçlarının, aynı alana ait bir kriter ile kıyaslanarak bir değer yargısına ve oradan da bir karara ulaşma süreci” olarak tanımlamaktadır. Ne kadar öğrenildiği, belirlenen amaçlara ne oranda ulaşıldığı ölçme ve değerlendirme konusu ile ilgilidir. Atılgan, Kan ve Doğan (2006) eğitim ve psikolojide ölçme ve değerlendirme araçlarının, öğrencilerin performans ve başarılarının değerlendirilebilmesinde ve birçok amaç için kullanılabileceğini belirtmektedirler. Ölçme ve değerlendirme, öğrencinin öğrenme düzeyini belirleme ve bu düzeye ilişkin öğrenciye ilişkin bir yargıda bulunma sürecidir (Namlu, 1998).

Eğitim alanında birçok değerlendirme yöntemi ve tekniği kullanılmaktadır. Çoktan seçmeli testler, doğru-yanlış soruları, eşleştirme soruları, tamamlama (boşluk doldurma) soruları, kısa cevaplı yazılı yoklamalar, uzun cevaplı yazılı yoklamalar, soru-cevap gibi yöntem ve teknikler geleneksel değerlendirme yöntem ve tekniklerine, öğrenci ürün dosyası (portfolyo), kavram haritaları, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme, drama, görüşme, gözlem, yazılı raporlar, gösteri, poster, grup ve/veya akran değerlendirmesi, kendi kendini değerlendirme, günlük, kontrol listesi gibi yöntem ve teknikler alternatif değerlendirme yöntem ve tekniklerine örnek olarak gösterilebilir (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Deneyimi Ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Çalıştay Özeti, 2006).

Alison’a göre (1999) ölçme ve değerlendirme eğitim sürecinin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçasıdır. Eğitimi planlama ve uygulama aşamaları incelendiğinde,

ölçme ve değerlendirmenin eğitim sürecini tamamlayan bir uygulama olduğu görülmektedir (Aslanoğlu ve Kutlu, 2003).

Eğitim ile ilgili her türlü sorunun cevabı ölçme ve değerlendirme kavramlarından ve uygulamalarından geçmektedir. Değerlendirme, eğitim sisteminin devamlılığı için önemli veriler sağlamakla birlikte eğitim sisteminin olmazsa olmaz parçalarından birisidir. Eğitimde değerlendirme türleri yapılan değerlendirmelerin amaçlarını da ortaya koyması açısından önemli bir yere sahiptir [TTKB, 2006]. Eğitimde ölçme ve değerlendirmenin niçin yapıldığı maddeler halinde aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- 1) Değerlendirme öğrenciye davranışını nasıl değiştireceği, nasıl geliştireceği hakkında bilgi verir. Öğrenciye güçlü ve zayıf olduğu alanlar konusunda geri bildirim sağlar.
- 2) Değerlendirme yeterince başarılı olan öğrenciyi motive eder.
- 3) Değerlendirme, öğrenci hakkında verilecek kararlara dayanak olur.
- 4) Öğretmenin öğrenciyi tanımasını sağlar.
- 5) Öğretmenin daha iyi bir şekilde rehberlik yapmasını sağlar.
- 6) Eğitim ve öğretim hizmetinin daha nitelikli yapılmasını sağlar.
- 7) Değerlendirme, öğretmenin kendi öğretiminin ne derecede etkili olduğunu kestirmesini ve kullandığı öğretim yöntemlerinin ne derece yeterli olduğu konusunda geri bildirim sağlar.
- 8) Değerlendirme, öğrencinin durumu ve gelişimi hakkında yöneticilerin ve velilerin bilgilenebilmesine olanak sağladığı için velilerin öğretim sürecine katılmalarına yardımcı olur (Turgut, 1986; akt: Yılmaz, 1998).

Yukarıdaki maddeleri incelediğimizde değerlendirmenin öğrenci, öğretmen, yöneticiler ve velileri için eğitim alanında önemli işlevlere sahip bir kavram olduğu yargısına varabiliriz. Eğitimdeki değerlendirme çalışmalarındaki genel amaç tanıma-yerleştirme, biçimlendirme-yetiştirme ve değer biçmedir (Namlu, 1998). Bu amaçlar doğrultusunda eğitim-öğretim sürecinde birçok değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanılmaktadır. Eğitim sürecinde önemli bir rol oynayan öğrenmenin değerlendirilmesini daha verimli hale getirebilmede kullanılacak olan ölçme araçlarının oluşturulması ve seçimi önemli bir yere sahiptir (Karahana, 2007).

Ölçme ve değerlendirme, eğitim ve öğretimin önemli bir parçasıdır. Bu nedenle iyi bir değerlendirme sisteminin aşağıdaki özelliklere sahip olması gerekir:

- Öğrencilerin neyi bildiğini, anladığını ve ne yapabildiğini keşfetmeye yardımcı olur.
- Öğrencilerin gelişim düzeylerini gösterir.
- Gelecekteki öğrenme sürecini planlamaya yardımcı olur.
- Belli bir dönemde öğrencilerin ulaşması beklenen standartları değerlendirme imkânı verir.
- Öğrencilerin nasıl daha iyi öğrenebileceği ve daha iyi yapabileceğini betimlemeye yardım eder.
- Değerlendirme sonuçlarının paylaşılması öğretmene, öğrencinin kendisine ve velilere öğrencinin öğrenme süreci hakkında bilgi sağlar.
- Öğretmenlerin ve ilgili kişilerin programın uygulama, izleme ve geliştirme süreciyle ilgili kararlar almasına yardımcı olur.
- Öğretim programlarında kullanılan yöntemler ve yaklaşımların yeterliliğini ölçerken öğretmene yardımcı olur.
- Öğrencilerin anlamakta güçlük çektiği alanları, zayıf yönlerini ve bilgi boşluklarını tespit etmede önemli bir rol oynar.
- Öğretmenin, öğrencilerin öğrenmesini geliştirecek yaklaşımlar ve öğrenme öğretme süreçlerini tasarlamasına yardım eder (Anonim, 2008g).

Aynı şekilde Amerika Yüksek Öğretim Kurumu (American Association for Higher Education) etkili bir değerlendirmede bulunması gereken 9 ilkeyi şöyle sıralamaktadır (Pausch ve Popp, 1997; akt: Swearingen, 2002):

- Öğrencinin öğrenmesinin değerlendirilmesi eğitimsel değerlerle başlar.
- Değerlendirme, çok yönlü, bütünleşmiş ve süreç içindeki performansı ifade eden bir öğrenme anlayışını yansıttığı zaman en etkilidir.
- Değerlendirme en iyi şekilde programa ilişkin açık ve net ifade edilmiş amaçlar geliştirdiğinde yapılır.
- Değerlendirme sonuçlara dikkat çekmeyi gerektirir fakat aynı şekilde sonuçlara yönlendiren deneyimlere de dikkat çekmeyi gerektirir.

- Değerlendirme aralıklı değil de süreç halinde gerçekleştirildiğinde en etkilidir.
- Değerlendirme eğitim alanında çalışan kişilerin katılımıyla daha çok gelişir.
- Değerlendirme var olan sorunları ve kişilerin merak ettiği soruları aydınlattığı zaman bir fark yaratır.
- Değerlendirme, değişimi destekleyen birçok durumun bir parçası olduğu zaman gelişmeyi teşvik eder.
- Değerlendirme boyunca eğitimciler öğrencilere yönelik sorumluluklarla karşı karşıya gelirler.

MEB' in ölçme ve değerlendirme çalışmalarının niteliğini geliştirmek için yaptığı birçok çalışma bulunmaktadır. Talim ve Terbiye Kurulunun yaptığı düzenlemeler de aşağıdaki gibidir:

- Bir sınıfta/şubede bir günde yapılacak sınav sayısı ikiye geçmeyecektir. Bu durum, bir gün içinde yapılacak sınav sayısının ikiye geçmesiyle meydana gelecek zihinsel yorgunluğun öğrenci başarısının tam olarak ortaya çıkmasını engellemesinin önüne geçecektir.
- Sınavların süresi bir ders saatini aşmayacaktır.
- Derslerin özelliğine göre; klasik sınav türünde soru sayısı üçten az olmayacaktır. Dersin niteliğine ve ölçülmek istenen kazanımlara bağlı olarak, sınav açık uçlu sorular kullanılarak yapılıyorsa en az üç olmak üzere, mümkün olduğunca fazla sayıda soru sorulacaktır.
- Çoktan seçmeli, eşleştirmeli, kısa cevaplı, açık uçlu, doğru/yanlış seçenekli, tamamlamalı ve benzeri sınav türlerinde soru sayısı fazla tutulacak ve sorular kısa cevaplı olacaktır. Dersin niteliği ve ölçülmek istenen kazanımlara bağlı olarak, mümkün olduğunca farklı madde (soru) türleri kullanılması, daha farklı ve geniş çaplı bilgi, beceri ve yeterliliklerin ölçülmesine imkân sağlayacaktır. Soru sayısının fazla olmasıyla da daha fazla kazanımın, bilgi ve becerinin ölçülebilmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca 100'lük not sistemi açısından bakıldığında soru sayısının fazla olmasını öğretmenin yapacağı değerlendirmede kendisine kolaylık da sağlayacaktır.
- Soruların konulara göre dağılımı yapılırken ağırlık bir önceki sınavdan sonra işlenen konulardan olmak kaydıyla geriye doğru azalan bir oranda ve dönem başından beri işlenen konulardan seçilecektir. Böylelikle öğrencilerin sınav dönemleri itibarıyla değil, dönem başından o ana kadar işledikleri tüm konulara hazır olmaları sağlanacaktır.

- Görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi, teknoloji ve tasarım dersleri dışındaki derslerden, öğretmenlerin iş birliği ve ortak değerlendirme yapabilmelerine imkân vermek üzere her dönemde en az bir ortak sınav düzenlenmesi hükmü getirilmiştir. Böylelikle bir okuldaki aynı dersin tüm öğretmenlerinin etkileşim halinde olmaları ve daha nesnel, daha objektif bir değerlendirme yapmalarına imkân sağlanmış olacaktır (Erdoğan, 2007).

Eğitimdeki hedefler doğrultusunda bireylerden beklenen bilgiyi ezberleyen değil, bilgiye ulaşabilen, bilgiyi kullanabilen ve yaratıcı düşünen, bilgi üretebilen bireyler olabilmeleridir. Bu beklentiyi elde edebilmek için de geleneksel ölçme değerlendirme anlayışından daha çok öğrenmede bireysel farklılıkları dikkate alan, öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergileyebilecekleri çoklu değerlendirme fırsatları sunan alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Deneyimi Ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Çalıştay Özeti, 2006).

2.2. Geleneksel Değerlendirme Yöntemleri

Çoktan seçmeli testler, doğru yanlış soruları, eşleştirme ve tamamlama soruları, soru cevap, uzun ya da kısa cevaplı yazılı yoklamaların yer aldığı geleneksel değerlendirme yöntemlerinde öğrenci başarısının değerlendirilmesi, genellikle öğretim sürecinden ayrı ve daha çok ürüne ağırlık verecek bir şekilde ele alınmaktadır (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007).

Psikometrik açıdan oldukça güvenilir ve geçerli testlerin hazırlanmasının ve uygulanmasının çok zaman almaması, kolay puanlanabilmesi ve bireyler arasında net bir karşılaştırma yapabilmesi gibi nedenlerden dolayı geleneksel değerlendirme yöntemleri çok yaygın olarak kullanılmaktadır (Doğan, 2005; akt: Okan, 2005).

Geleneksel değerlendirme yöntemlerinde öğrenci performansını her yönüyle değerlendirebilmek mümkün değildir sadece ürün değerlendirilmektedir. Öğrenci, değerlendirme sürecine müdahale edemediği için değerlendirme süreci içerisinde de yer alamamaktadır. Geleneksel değerlendirme yaklaşımları Bloom Taksonomisi'nin bilgi, kavrama ve uygulama düzeyinde görevleri ölçtüğünden dolayı yüksek düzey düşünme yeteneklerini ölçmede başarısız olmaktadır (Tezci ve Gürol, 2003).

Davranışçı öğrenme kuramı temelli geleneksel değerlendirme yöntemlerinde öğrencinin bilgisi sınırlı bir zaman diliminde ölçülmeye çalışılmakta, öğrencinin kendi başarısını ve eksiklerini görme fırsatı verilmemekte bu nedenle de geleneksel değerlendirme yöntemleri öğrencinin oluşturduğu öğrenme şeması hakkında yeterli bilgi sunmamaktadır (Romberg, 1993; Shepard, 1989; Mumme, 1990; akt: Baki ve Birgin, 2004).

Geleneksel öğretim uygulamalarında bilgi aktarmaya ağırlık veren öğretim anlayışı, ders kitaplarına aşırı derecede bağımlılık, öğretmenin mutlak egemenliği, öğrencileri araştırmadan uzaklaştırarak yalnızca dinleyen/izleyen rolünü veren, yaratıcı düşünmeyi ve problem çözmeyi engelleyecek sınıf ortamları, sunulan bilgileri anlamaya ve farklı yorumlar yapmaya olanak tanımayan öğretim yöntemleri yer almaktadır (Deryakulu, 2000; akt: Kaya, 2005). Geleneksel öğretim uygulamalarının olumsuz yanları değerlendirme sürecini de olumsuz yönde etkileyerek verimli bir değerlendirme yapılmasını engelleyebilmektedir.

Eğitimdeki yeni yaklaşımlar doğrultusunda öğrencilerin, yaratıcı düşünme ve problem çözme yeteneğine sahip olması, öğrendiğini sorgulayan ve değerlendirebilen, iş birliği içinde çalışabilen ve kendi kendini yönetebilen bireyler olması beklenmektedir. Fakat var olan geleneksel değerlendirme yöntemleri ile bu beklentiler sağlanamamaktadır. Geleneksel değerlendirmelerin yetersiz kaldığı yönler aşağıdaki gibidir:

- Sınav dayanaklı öğrenme,
- Sınanmayan konuları görmezden gelme,
- Yoğunlaştıkları alanlar açısından sınırlı olma,
- Öğrenmenin yalıtılmış bir an içindeki profilini yansıtma,
- Öğrencinin, neyi bildiğini ve neleri yapabileceğini göstermesinde yetersiz kalma,
- Araştırma yapma ve kaynaklara ulaşma olanağı tanımama,
- Öğrencileri, yaşamın kendisine değil testlere hazırlama,
- Üst düzey düşünme basamağını ölçmede yetersiz kalma (eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme vb.)

- Bireyi kendi içsel bütünlüğü içinde değerlendirmede yetersiz kalma,
- Öğrenme ve değerlendirme süreçleri arasındaki ilişkiyi zayıflatma,
- Makro becerilerin geliştirilmesi için mikro bilgilere gereksinim duyulur.
- Geleneksel yaklaşımlar içerikle ilgili bilgilerin ölçülmesi için çok uygundur (Anonim, 2008e).

Geleneksel değerlendirme yöntemlerinin eksiklerini giderebilecek, öğrenciyi her yönüyle ölçebilecek yeni değerlendirme yaklaşımlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki bölümlerde geleneksel değerlendirmenin eksikliklerini giderebilmek için geliştirilen değerlendirme yöntemlerinden bahsedilecektir.

2.3. Alternatif Değerlendirme Yöntemleri

Değişim yaşadığımız her alanda olmaktadır. Kişilerin olaylara ve kavramlara bakış açıları da gün geçtikçe değişmektedir. Eğitim alanındaki bakış açılarının değişmesi, öğretmen merkezli öğretim sürecinin yerine öğrenci merkezli öğretim sürecinin yer alması için yapılan çalışmalar ile birlikte öğrenmeye ilişkin yeni teoriler ortaya atılmış ve buna paralel olarak da ölçme ve değerlendirme alanında da yeni bakış açıları ortaya çıkmıştır. Alternatif değerlendirme yöntemleri denilen bu yeni bakış açısı eğitim alanında yerini almıştır. Alternatif değerlendirme teknikleri ile hem öğrenme süreci hem de süreç sonunda ortaya konan ürün birlikte değerlendirilebilmektedir. Aşağıda yer alan tabloda geleneksel ölçme değerlendirme yaklaşımları ile alternatif değerlendirme yaklaşımları karşılaştırılmıştır.

Tablo 1: Geleneksel ve Alternatif Değerlendirme Yöntemlerinin Karşılaştırılması

GELENEKSEL ÖLÇME DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI	ALTERNATİF DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI
Standardize edilmiş testlere dayalıdır.	Performans temelli, gerçekçi, yapılandırmacı ve uygulanabilir testlere dayalıdır. Standardize edilmemiş testleri de önemser.
Daha çok öğrencinin bilişsel alanla ilgili kazanmış olduğu hedef davranışları ölçmeye ve değerlendirmeye yönelik açıklama getirir.	Öğrencinin yeterliliklerini daha geniş bir çerçevede (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) tanımlar.
Öğrenenlerin bilgileri ve özümstediklerinden çok testlerde belirlenen hedeflere yönelik gösterdikleri performans önemlidir.	Öğrenme bireyseldir. Her öğrenci farklı hızlarda gelişir ve öğrenir. Öğrencinin gerçekte ne bildiği ve özümsemediği önemlidir.
İlk yapılan etkinlikler öğrencilerin öğrenmeleri hakkında gerekli bilgiyi verir.	Öğrenme süreklidir. Öğrenciler yaptıkları bir işi süreç içerisinde sürekli değiştirir ve geliştirirler.
Başarı gelişmeden bağımsız irdelenir.	Başarı gelişimle birlikte ele alınır ve değerlendirilir.
Ölçme değerlendirme öğrencilerin işi ve sorumluluğu değildir.	Her öğrenci kendi gelişiminden ve başarısından sorumludur. Öz değerlendirme önemlidir.
Ölçme değerlendirme araçları sınıfta öğrenilenlere dayalı olarak geliştirilmiştir	Değerlendirme sınıf dışındaki etkinlikleri ve öğrenme sürecini de kapsar.

(Korkmaz, 2004; akt: Karamanoğlu, 2006, s:26'dan uyarlanmıştır)

Tablo 1 incelendiğinde geleneksel ölçme değerlendirme yaklaşımları ile alternatif değerlendirme yaklaşımları arasında büyük farklılıkların olduğu görülmektedir. Geleneksel ölçme değerlendirme yaklaşımlarının değerlendirme aşamasında karşılayamadığı noktaları alternatif değerlendirme yaklaşımları ile karşılanabilir. Bekiroğlu (2008) öğretim ve ölçmenin birbirini tamamlayan iki süreç olduğunu, bu durumun da ölçme ve değerlendirme alanında yaşanan değişimlerden kaynaklandığını ifade etmektedir. Ayrıca bu değişimle birlikte öğrenciye farklı bağlamlarda farklı görevler, zamanında ve yeterli dönüt verilmesi ve öğrencinin kendisini değerlendirmesi

gibi kavramlarının öne çıktığını belirtmektedir. Wilson (1994) da geleneksel ölçme değerlendirme modelindeki amacın belli özelliklere göre öğrencileri sınıflandırmak iken, bütünleştirici yaklaşımdaki amacın öğrencinin öğrenme sürecinin neresinde olduğunu belirlemek olduğunu belirtmektedir (Bekiroğlu, 2008).

Alternatif değerlendirmenin ne olduğuna, ne içerdiğine ilişkin araştırmacılar tarafından belirtilen ortak bir fikir yoktur bu nedenle alternatif değerlendirme karşımıza performans değerlendirmesi, özgün (authentic) değerlendirme, informal değerlendirme, doğrudan (direct) değerlendirme gibi değişik isimler altında çıkabilmektedir (Özyenginer, 2006). Alternatif değerlendirmenin performans değerlendirme ve özgün değerlendirme ile eş anlamlı olarak kullanıldığını fakat bu üç kavramın birbirinden oldukça farklı olduğunu belirten Çepni (2007, 195) alternatif değerlendirme kavramını geleneksel değerlendirmede kullanılmayan ölçme araçlarının dışında kalan araçları tanımlamak için kullanıldığını ifade etmektedir. Bu araştırmada alternatif değerlendirme kavramının özgün (authentic) değerlendirme kavramı ile aynı anlamı taşıdığı kabul edilmektedir.

Davranışçı görüş tabanlı biliş ve gelişmeyi temel alan çağdaş testler ve değerlendirmenin egemen olduğu teorik varsayımların yerini 1990 larda öğrenmede ve değerlendirmede yeni alternatif yöntemlerin olması gerektiği düşüncesi almıştır. (Hancock, 1994). Alternatif değerlendirme karmaşık bir yapıya sahiptir, farklı birçok yetenek gerektirir, bilgiyi öğrenme ve değerlendirmeyi geliştirme olarak görmektedir (Keskin, 2006, s:29).

Yeni öğretim programları ile birlikte benimsenen ölçme ve değerlendirme yaklaşımının özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Sonucun yanı sıra sürece de odaklanma,
- Bilginin hatırlanmasından ziyade uygulanmasına, yapılandırılmasına ve
- Öğrencilerin üst düzey becerilerini sergilemelerine önem verme,
- Yazıya dayalı soyut görevlerden çok, gerçek hayata ilişkin, performansa dayalı görevlere önem verme,
- Örtülü, belirsiz ölçütlerden ziyade açık ve belirgin ölçütleri tercih etme,

- Sadece öğretimin sonunda değil, öğretimin her aşamasında sürekli ölçme ve değerlendirme etkinlikleri gerçekleştirme,
- Not vermenin yanı sıra etkili ve zamanında geri bildirim ağırlık verme,
- Tek yöntemle ölçme yerine çok yöntemle ölçme yapma,
- Ne kadar öğrenildiğini tespit etmenin yanı sıra nasıl öğrenildiğini de belirleme,
- Rekabet yerine iş birliğini destekleme (Anonim, 2008a).

Sınıfta alternatif değerlendirme yöntemlerini uygulamanın birçok yolu bulunmaktadır. Alternatif değerlendirme yöntemlerinde bulunması gereken bazı ortak karakteristik özellikleri vardır. Bunlar aşağıdaki şekilde maddeler haline getirilebilir:

- 1) Öğrencilerin bir şeyi yerine getirmesini, oluşturmalarını ister
- 2) Öğrencileri öz değerlendirme yapmada destekler
- 3) Anlamlılığın sonucunu ölçer
- 4) Üst düzey düşünme ve problem çözme yeteneklerini kullanmayı teşvik eder
- 5) Anlamlı öğretimsel aktiviteleri sergileyen görevleri kullanır
- 6) Gerçek dünya uygulamalarına başvurur
- 7) Puanlamada insani yargılamayı kullanır
- 8) Öğretmenler için yeni öğretme ve değerlendirme rolleri gerektirir
- 9) Öğrencilere öz değerlendirme yapma fırsatı sağlar
- 10) Hem bireysel hem grup aktiviteleri için olanaklar sağlar
- 11) Öğrencileri okul ödevlerinin kapsamının ötesinde öğrenme aktivitelerine devam etmelerini teşvik eder
- 12) Belirgin performans ölçütlerini tanımlar
- 13) Değerlendirmeyi müfredatın ve öğretimin önemine göre eşit olarak yapar (Anonim, 2008f).

Alternatif değerlendirme ile ilgili birçok değerlendirme yöntemleri bulunmaktadır bunlardan birkaçı performansa dayalı değerlendirme, öyküsel biçimde öz değerlendirme ve portfolyo değerlendirmedir (Chorrojprasert, 2005).

Performans ölçümleri ve portfolyoda bilginin anlaşılmadan tekrarlanması yerine, anlamlı bir şekilde yapılandırılmasını gerektirir ve bu tür değerlendirme yöntemleri alternatif değerlendirme yöntemleri içinde kabul edilebilir. Bu tür değerlendirme

yöntemleri öğrenciyi öğrenmeye motive eder ve düşünme becerilerini kullanmalarını gerektirir bu nedenle de öğrenme teorileri ile uyumludur ve öğrencileri gerçek hayata hazırlayarak sosyal ihtiyaçların karşılanmasına yardımcı olur (Maeroff, 1991; akt: Karahan, 2007).

2.4. Performansa Dayalı Değerlendirme

Çepni (2007, 195) performansa dayalı değerlendirmeyi, öğrencilerin istenilen bir öğrenme alanındaki bilgi, beceri ve tutumlarını ölçmek için, onlara alanla ilgili bir görev verip, o görevdeki etkililiğini geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış rubrikler (dereceli puanlama anahtarı) gibi ölçüm araçları kullanılarak tespit etmek olarak genel ifade etmiştir.

Performansa dayalı değerlendirmede, öğrencilerin bir yanıt ya da ürün ortaya koyarak kendi bilgi, beceri ve stratejilerini göstermeleri beklenmektedir. Performansa dayalı değerlendirme, “öğrencilerden yetkinlik kazandıkları bilgi, beceri ve tutumları uygulamak için belirli yeterlilikleri göstermelerinin istenmesi” olarak da tanımlanmaktadır. Performansa dayalı değerlendirme; performans görevleri ve değerlendirme (puanlama) araçları olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır [TTKB, 2008].

Performans değerlendirme, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak, onların bilgi ve becerilerini eyleme dönüştürmelerini, gerçek yaşama aktarmalarını sağlayacak durum ve ödevler aracılığıyla değerlendirme yapmak biçiminde de tanımlanabilir (Anonim, 2008c). Başka bir tanımda ise performansa dayalı değerlendirme, öğrencilere bilgi, beceri ve zeka alışkanlıklarını uygulayabilecekleri, anlayışlarını gösterebilecekleri durum ve ödevler olarak belirtilmiştir (Anonim, 2008e).

Performans değerlendirmede, öğrencinin günlük yaşamındaki problemleri nasıl çözeceği ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağı konuları yer almaktadır. Zamana bağlı olmayan performans değerlendirme süreç içine yayılmıştır. Performans değerlendirme öğrencilerin üst düzey düşünme becerisi geliştirmelerinde yardımcıdır (Henson, 2001; akt: Yanpar Yelken, 2006, 62).

Performansın ölçülmesinde, uygun performans değerlendirme araçlarının kullanılması gerekmektedir. Performans değerlendirme araçları ile iş yapılırken işin yapılma süreci gözlenmesi ya da belli işlemler sonucunda ortaya çıkan ürünün niteliklerine bakılması gerekir. Öğrenciden istenilen eğitim hedefleri içinde belli bir işlem sırasını izlemesi, bir ürün ortaya çıkarması istendiği zaman performansın ölçülmesi gereklidir (Tekin, 1991; akt: Sezen, 2005).

Performansa dayalı değerlendirmedeki amaç öğrencinin gerçekçi koşullarda, karmaşık ödevleri yaparken öğrendiği temel bilgileri ne kadar iyi kullandığını ölçmektir. Eğer performans ölçümü gerçekçi koşullar altında yapıldıysa gerçekçi (authentic) değerlendirme olarak da adlandırılır (Aslanoglu ve Kutlu, 2003).

Performansa dayalı değerlendirmenin birçok yararından söz etmek mümkündür. Weber ve Stewart (2001; ERIC No: ED33746'den yaptıkları alıntı; akt: Alakurt, 2006) performansa dayalı değerlendirmenin yararlarını şöyle sıralamaktadır:

- Öğretim teknikleri ve eğitim programının değişimine olanak tanır.
- Standartlaştırılmış testlerde olduğu gibi eğitim programının dar bir alana sıkışmasını engeller.
- Değerlendirmenin öğretim amaçlı kullanılmasında olumlu etki yapar.
- Standart testlere göre öğrencilerin gerçek becerilerinin anlaşılmasında daha doğru sonuçlar sağlar.
- Performans değerlendirme programlarının gelişiminde öğretmen katılımını arttırarak, notlandırma sürecinde öğretmenin aktif bir rol üstlenmesine, otoritesinin güçlendirilmesine katkı sağlar.

Performans değerlendirmede dersin kazanımlarıyla ilgili olarak öğrencinin günlük yaşamındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını göstermesi beklenmektedir. Performans değerlendirmeye birlikte öğrenciler, geniş bir zaman diliminde sınav saatleriyle sınırlandırılmaksızın çalışma ve tekrar yapma olanaklarına sahip olurlar. Performans değerlendirmenin gözlenebilen bir performans veya somut bir ürünle sonuçlanması gerekmektedir. Bu nedenle de geleneksel değerlendirme

yöntemlerinden farklı olarak performans değerlendirmede öğrenci bir ürün meydana getirir. Açık uçlu sorular ya da performans görevleri performans değerlendirme çalışmalarına örnek olarak verilebilir. Performans değerlendirmede öğrencinin elde ettiği yeni bilgiyi yapılandırması gerekir (Anonim, 2008c).

Reichel (1994) ve Moskal (2003) öğretmenlerin performansa dayalı bir ölçüm hazırlarken bazı aşamaları takip etmesini tavsiye etmektedirler (Bekiroğlu, 2008). Bu aşamalar aşağıdaki şekilde maddeler halinde belirtilmiştir:

- Ölçülmek istenilen öğrenim hedeflerinin belirlenmesi,
- Bu hedefler içinde kavramsal anlama, kritik düşünme ve problem çözme gibi üst düzey becerilere odaklanması,
- Hedeflenen becerileri ölçmeye yönelik, öğrencinin kendisinin yapabilmesine veya üretebilmesine olanak tanıyan bir performans görevi hazırlanması,
- Performans görevi altında öğrenciden istenecek kriterlerin belirlenmesi,
- Verilen performans görevinin içeriğinin bazı öğrenciler için dezavantaj oluşturmamasına ve meyilli olmamasına dikkat edilmesi,
- Beklentilerin öğrencilere açıkça anlatılması,
- Öğrencilerin kendi yaptıklarını değerlendirmelerine imkan verilmesi.

Yukarıdaki maddeleri incelediğimizde performansa dayalı ölçüm yapmak isteyen öğretmenlerin ölçülmek istenilen öğrenim hedeflerini iyi bir şekilde belirlemeleri gerektiği ve öğrencilerinden beklentilerini açıkça anlatıp öğrencilerin de değerlendirme sürecinde yer almalarını sağlamaları görülmektedir.

2.5. Portfolyo Değerlendirme

Tümel değerlendirme, dosya değerlendirme de denilen portfolyo değerlendirme geleneksel değerlendirme yaklaşımlarına bir alternatif olarak sunulmaktadır. Portfolyo değerlendirme çoktan seçmeli testlerin öğrencilerin öğrenmesini ve başarısını yansıtmadaki sınırlıklarına karşı geliştirilmiş bir değerlendirme yaklaşımıdır. Geleneksel değerlendirme yaklaşımlarında bir tepkiyi seçmek ya da işaretlemek öngörülmektedir. Portfolyo değerlendirme ise performans değerlendirmenin üretimi gerektiren bir biçimi olarak da ifade edilebilir (Tezci ve Demirli, 2004).

Günümüzde güzel sanatlardan pazarlamaya, mimariden eğitime, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilimler gibi birçok alanda alternatif değerlendirme tekniklerinden biri olan portfolyo değerlendirme kullanılmaktadır (Birgin ve Baki, 2007; Tezci ve Demirli, 2004). Portfolyo değerlendirme sürecinde öğrenciye kendi öğrenme sonuçlarını seçme fırsatı sunulmaktadır. Portfolyolar bir oturumda oluşturulamaz. Portfolyolar bir ya da daha fazla görevi içerebilmektedir ayrıca portfolyolarda öğrencinin bir konu alanında öğrendiği teorik bilgiyi uygulamaya koyma fırsatı sunulmaktadır (Demirli, 2007).

Portfolyo değerlendirme ile geleneksel değerlendirme yöntemleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar Tablo 2’de özetlenmiştir.

Tablo 2: Portfolyo Değerlendirme İle Geleneksel Değerlendirme Yöntemleri Arasındaki Farklılıklar

	Geleneksel Değerlendirme Yöntemleri	Portfolyo Değerlendirme
Amacı	-Özetleyici (summative) -Yargılayıcı	-Geliştirici (formative) - Teşhis edici
Odak Noktası	- Ürün - Öğretmen merkezli aktiviteler - Ezbere ve hatırlamaya dayalı	- Süreç - Öğrenci merkezli - Düşünme ve yargılamaya dayalı
Geri Bildirim	- Sınavın sonucudur. - Öğrenim sürecinin sonunda verilir - Geri bildirim yargılayıcıdır	- Öğretmenin çalışma hakkındaki yorumlarıdır - Öğrenim süreci boyunca verilir - Öğrencinin kendisini geliştirmesine yardımcı olur
Sınavın Özelliği	- Genellikle klasik kâğıt-kalem testleridir	- Çok boyutlu pek çok değişik tip ödevleri içerir
Sınıf Yönetimi	- Öğrencilere bilgilerini göstermeleri için tek bir şans verilir - Geri bildirim öğrenciye geç ulaşır - Kitaplar kapalıdır - Öğrenci bazı bilgileri ezberlemeye zorlanır	- Öğrenme süreci boyunca değerlendirme vardır. - Geri bildirim öğrenciye çok çabuk ulaşır. - Kitaplar açıktır ve öğrenci eski ve yeni öğrendiklerini bağdaştırabilir
Rekabet Durumu	- Öğrenciler kendi aralarında değerlendirilir -Rekabeti artırır	- Öğrenci belirlenen bir kritere göre değerlendirilir - Yardımlaşmayı artırır
Paydaşlar	- Öğrenci ailesine sadece sonuçlar gönderilir	- Öğrenci ve ailesi değerlendirme sürecine bizzat katılır.

(Tierney, 1991; Akt: Ergun, www.egitim.aku.edu.tr/teblig16.doc’ Den Uyarlanmıştır)

De Dina (1992; akt: Baki ve Birgin, 2004) ise portfolyo ile yapılan değerlendirme ile standart çoktan seçmeli testlerle yapılan değerlendirmeleri karşılaştırmış ve portfolyo ile yapılan değerlendirmenin üstün tarafları olduğunu belirtmiştir. Tablo 3'te bu karşılaştırma daha iyi görülebilir.

Tablo 3: Bireysel Gelişim Dosyası İle Standart Çoktan Seçmeli Sınavlar İle Yapılan Değerlendirme Arasındaki Farklar

Bireysel Gelişim Dosyası İle Yapılan Değerlendirme	Standart Çoktan Seçmeli Sınavlar İle Yapılan Değerlendirme
Öğrencinin içinde bulunduğu doğal ortamda yapılır.	Doğal ortamda yapılmaz
Öğrencinin eksiklerini göstermesinin yanında başarılı olduğu yönlerini gösterme fırsatı sağlar.	Öğrencinin belli bir alandaki hataları hakkında sınırlı bilgi verir.
Öğretmene öğrenci hakkında birinci elden bilgi verir	Öğrencinin öğrenmesindeki eksikliklerin teşhisine yönelik olarak sınırlı bilgi verir.
Öğretmene, öğrenciye, veliye ve yöneticilere öğrencinin zayıf ve güçlü olduğu alanları görme fırsatı verir.	Öğrencinin grup içindeki seviyesi hakkında bilgi verir
Devam eden bir süreç olduğundan çeşitli değerlendirme ve gözlem yapma imkanı vardır	Öğrenciyi sınırlı bir zaman diliminde sadece belli becerilerini değerlendirir.
Öğrenci için gerçekçi ve anlamlı olan, günlük hayattan alınan etkinlikler içinde öğrenciyi değerlendirir.	Öğrenci için anlamlı olmayabilen suni olarak oluşturulan etkinlikler içinde değerlendirir, .
Öğrencinin kendi bilgileri ve çalışmaları hakkındaki düşüncelerini yansıtmaya (metacognitive) teşvik eder.	Öğrenciden sadece arzu edilen cevabı vermesini ister.
Veliye çocuğunun çalışması ve bilgisi hakkındaki düşüncelerini yansıtmaya teşvik eder.	Velilerin çoğu zaman anlamakta zorlandığı sayısal veriler sunar.
Öğretmen- öğrenci-veli arasında iletişimin kurulmasına teşvik eder	Öğretmen-yönetici etkileşimine odaklanır.
Öğretimi ve müfredatı yönlendirir, öğretim sürecinin merkezine öğrenciyi yerleştirir.	Eğitim sürecinin merkezine müfredatı yerleştirir.

(De Dina, 1992; akt; Baki ve Birgin, 2004'ten alınmıştır)

2.6. Portfolyo Nedir?

Literatür incelendiğinde birçok portfolyo tanımına ulaşılabilmektedir. Kuzeybatı Değerlendirme Kurumu Tanımına göre portfolyo, öğrencilerin bir ya da daha fazla alandaki eserlerini, gelişimini ve başarılarını sergileyen öğrenci çalışmalarının amaçlı bir koleksiyonudur. Bu koleksiyon seçilen içeriklerdeki öğrenci katılımlarını, seçim

kriterlerini, değerlendirme kriterlerini ve öğrencilerin yansıtma ifadelerini içermesi gerekmektedir (Northwest Evaluation Association Definition, 2008).

Diğer bir tanıma göre portfolyo, öğrenciye ve başkalarına öğrencinin bir veya daha fazla alandaki başarılarını sunmak amaçlı olarak öğrenci çalışmalarının toplanmasıdır (Arter ve Spandell, 1991; akt: Korkmaz ve Kaptan, 2005).

En sade tanımlardan birini benimseyen Hurst, Wilson ve Cramer (Derham, 2004) portfolyoyu kişisel seçilmiş ürünlerin yansıtıcı özetleri olarak basitçe tanımlamışlardır. Portfolyo, “öğrencinin bir yeteneğindeki gelişimini değerlendirmek için öğrenci, öğretmen ve meslektaşları tarafından seçilen ve tavsiye edilen birikimli ve sistematik olarak çalışmaların toplanmasıdır” (Simon ve Forgette-Giroux, 2000, s:36; akt: Baki ve Birgin, 2004).

Paulson, Paulson ve Meyer’e (1991) göre portfolyolar, geleneksel yöntemlere göre öğrenmeyi ölçmede farklı yollar sunabilmektedir. Portfolyo değerlendirme öğretmen ve öğrencilere öğrenciyi daha geniş bir bağlamda gözlemleme yani risk alma, yaratıcı çözümler üretme ve kendi performansı hakkında yargıda bulunabilmeyi öğrenme olanağı sağlamaktadır (Anonim, 2008d).

Portfolyo, “öğrencilerin bir ya da birkaç alandaki çalışmalarını, harcadığı çabayı, geçirdiği evreleri gösteren başarılarının koleksiyonudur”. Portfolyoda öğrencinin gelişimi, velisi ve öğretmenleri tarafından izlenebilir. Sınıf içi etkinliklerin öğrencinin seçimi sonucunda bir araya getirilip, yansıtılmasıyla oluşan portfolyo, hem öğretmeni hem de öğrenciyi değerlendirebilecek bir yöntem olarak kullanılabilir (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Deneyimi Ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Çalıştay Özeti, 2006).

Danielson ve Abrutyn (1997; akt: Sanalan ve Altun, 2002) portfolyo çalışmalarının içeriğinin, konusu ve tanımı kadar kesin çizgilerle ayrılmadığını, konu ve ölçme yöntemlerinin çeşitliliğinden dolayı birçok farklı önerilerle zenginleştirilen portfolyoda yazılı dokümanlar, medya sunuları, ses kayıtları, video görüntüleri, öğrenciye ait bilgiler ve çoklu ortam projeleri kullanılmakta ve önerilmekte olduğunu belirtmektedir.

Yanpar Yelken (2006, s:61) portfolyoyu, öğrencilerin bir ya da birkaç alandaki çalışmalarını, harcadığı çabayı, geçirdiği evreleri gösteren başarılarının koleksiyonu, öğrencinin gelişimini, velisinin ve öğretmenlerinin izleyebilmesine olanak sağlayan bir çalışma olarak tanımlamıştır. Portfolyo sınıf içi etkinliklerin bir araya getirilip, yansıtılmasıyla oluşturulur. Portfolyo ile hem öğretmen hem de öğrenci değerlendirilebilir.

Portfolyoyu öğrencinin belli bir süreç içinde öğrendiklerini ve geliştirdiği becerilerin gözlemlendiği alternatif değerlendirme araçlarından birisi olarak ifade eden Karamanoğlu (2006) öğrencinin portfolyo ile kendi öğrenmesinden sorumlu olduğunu ve kendi öğrenmesini yönettiğini belirtmektedir. Portfolyo öğrencilere öğrenmelerini ve gelişimlerini başkalarına gösterme fırsatı verebilmektedir. Portfolyo aktif öğrenmeyi ve kendini değerlendirmeyi öğrettiği için öğrenme süreci içerisinde öğrenciyi destekler ve cesaretlendirir.

De Dina (1992; akt: Baki ve Birgin, 2004) portfolyoyla ilgili başlıca özellikleri aşağıdaki gibi sıralamıştır:

- Portfolyo, öğrencinin bir veya birkaç alandaki çalışmalarının amaçlı, sistematik ve anlamlı olacak şekilde toplanmasıdır.
- Portfolyoya girecek olan çalışmaların belirlenmesinde öğretmen, öğrenci, veli ve okul yönetiminin görüşleri alınabilir.
- Portfolyoyu oluşturma sürecinde öğrenciler, gelişim dosyasına girecek çalışmaları seçmenin yanında seçtikleri çalışmalar için de kriter oluşturmayı öğrenirler.
- Portfolyonun içeriği günlük hayattan alınan öğrenme aktivitelerini yansıtacak şekilde düzenlenmelidir,
- Portfolyolar belli bir süreçte öğrencinin başarısını, ilerleyişini ve çabasını gösterecek şekilde devam eden bir süreci kapsamalıdır,
- Portfolyoya seçilen çalışmalar çeşitli ve çok boyutlu olmalıdır,
- Portfolyolar birçok alt dosyayı veya bölümü içerebilir.

Portfolyoların öğretmenler tarafından değil de öğrenciler tarafından hazırlanması ve öğrencilerin portfolyolarına koyacakları ürünleri seçmede özgür bırakılması gerektiğini belirten Hart (1994) portfolyolarda çoğunlukla yer alan çalışmaları şöyle sıralamaktadır:

- Yazılan çalışma örnekleri
- Bültenler ve günlükler
- Öğrenci performanslarına ait videobantları
- Sunumların ses kayıtları
- Kavram haritaları ve notlar
- Grup raporları
- Test ve quizler
- Tablo ve grafikler
- Okunan kitapların listesi
- Anket sonuçları
- Akran değerlendirmeler
- Öz-değerlendirmeler.

Dosyanın kullanım amacına göre öğrencinin portfolyosunda yer alacak çalışmaların önceden mi belirleneceği, yoksa dosya oluşturulurken öğrenci tarafından mı seçileceği belirlenir. Farklı kişiler farklı portfolyo tanımlamaları vardır, bu farklı portfolyoları birbirinden kesin sınırlarla ayırabilmek zordur (Zollman ve Jones, 1994; akt: Bekiroğlu, 2008).

Barton ve Collins ise (1997; akt: Demirli, 2007) bir portfolyoda yer alabilecek çalışmaları aşağıdaki şekilde sınıflandırmışlardır:

- 1) **Üretimler (Artifacts):** Normal akademik çalışma süresince üretilen dokümanlar.
- 2) **Yeniden Üretimler (Reproductions):** Program dışında üretilen öğrenci çalışmaları.
- 3) **Kanıtlar (Attestations):** Öğrencilerin akademik gelişimlerini yansıtan dokümanlar.

4) Ürünler (Productions): Portfolyo için hazırlanan dokümanlar. Bu dokümanlar; amaç ifadeleri ve yansıtıcı ifadelerden oluşmaktadır.

Korkmaz ve Kaptan (2005) dünyadaki çağdaş eğitim kuramlarını benimseyen ve uygulayan öncü okullar tek basına klasik kağıt kalem testlerine dayalı değerlendirme sistemlerini terk ettiklerini belirtmektedir. Bunun yerine öğrencilerin üst düzey yeteneklerini ölçebilecek portfolyo değerlendirme sistemi kullanılabilir.

Portfolyo kullanımının birçok yararı vardır. Bu yararları aşağıdaki gibi maddeler halinde sıralayabiliriz (Gilman, Andrew ve Cathleen, 1998; akt: Ocak, 2006)

- Portfolyo ile hem ürün hem de süreç değerlendirilmektedir.
- Öğrenme ve değerlendirmeyi bütünleştirir.
- Değerlendirme tek bir puanla sınırlı değildir.
- Öğrencinin gelişimi hakkında daha fazla bilgi verir.
- Öğrencileri kendi kendilerine öğrenmeye teşvik eder.
- Öğrenciler değerlendirme sürecinin bir parçası olduğunu hisseder.
- Yaşam boyu öğrenme için gerekli olan yetenekleri geliştirmeye yardım eder.
- Gerçekten sınav kağıdı okuma yükünü azaltabilir.
- Portfolyo ile kazanılan bilgi anlamlı ve önemlidir.
- Uygun ve anlaşılabilir bir içerikle öğrencilerin çalışma örneklerinin devamlılığını sağlar.
- Düşünme yeteneklerini ve dünya çapında anlamayı değerlendirir.
- Ailenin de uygun bulduğu bir değerlendirme biçimidir.

Portfolyoların öğrencilere olduğu kadar öğretmenlere de yarar sağlamaktadır. Alan'a göre (1996; akt: Okan, 2005) portfolyo değerlendirmenin öğretmenlere sağladığı yararlar aşağıdaki gibidir:

- Bir sınav kağıdı üzerindeki öğrenci başarısını değerlendirmek yerine bir öğretim süreci içerisinde öğrencinin gelişimini izlemelerini sağlama,
- Her bir öğrencinin gelişimi ve performansını içeren geniş bir kaydının elinde olmasını sağlama,

- Öğrenci çalışmalarını incelemelerini ve konuya daha geniş bir açıdan bakmalarını sağlayarak öğretimle ilgili fikirlerini geliştirme,
- İşbirliği ile öğretme işini öğrenciyi kaygıya düşürmeden gerçekleştirme,
- Portfolyo dosyalarını aynı zamanda hem öğretici hem değerlendirme aracı olarak kullanmalarını bu şekilde de değerlendirmenin belirli zamanlarda değil daha geniş ve kapsamlı zeminde yapılması avantajlarını sunabilir.

Portfolyo kullanımının avantajları olduğu gibi bazı dezavantajları da bulunmaktadır. McMillan'a göre (1997; akt: Bekiroğlu, 2008) portfolyo kullanımının dezavantajları şunlardır:

- Değerlendirme sırasında karşılaşılan zorluklar güvenilirliğin düşük olmasına sebep olabilir.
- Değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi, puanlandırılması ve öğrencilerle ayrı ayrı buluşulması zaman alabilir,
- Öğrenciler dosyalarına koydukları ürünleri/çalışmaları iyi seçemeyebilirler ve gerçek durumlarını yansıtamayabilirler,
- Öğrenci dosyasında yer alan çalışmalar/ürünler öğrencinin bilgi ve becerisi hakkında genelleme yapılmasına olanak vermeyebilir, ancak aynı hedefi ölçen farklı çalışmaların dosyada yer alması bu durumu engelleyebilir.

2.7. Elektronik Portfolyo

Teknolojik olanaklarından da artmasıyla portfolyolar öğrencilerin çalışmalarının olduğu dosyalar olmaktan çıkıp herkesin rahatça ulaşılabilceği, kolayca düzenleme ve düzeltmeler yapılan, dünyanın herhangi bir yerinden sadece internet bağlantısıyla ulaşılabilen elektronik portfolyolara yerini bırakmıştır. Elektronik portfolyolar kağıt portfolyolardaki gibi aynı tip bilgileri içerir fakat bilgi elektronik olarak toplanır, depolanır ve yönetilir (Lambert ve diğerleri, 2007).

Birçok araştırmacıya göre elektronik portfolyolar son yıllarda eğitim alanındaki büyük yeniliklerden birisidir (Gathercoal ve diğerleri, 2003). Elektronik portfolyoların öğretimin değerlendirme aşamasında büyük yararlar sağlayacağı, değerlendirmeye yeni bir bakış açısı getireceğinden söz edilebilir.

Cheng (2008) elektronik portfolyonun eğitim araştırmaları alanında artık yeni bir terim olmadığını, çeşitli yüksek kurumlar tarafından farklı ülkelerde bir öğrenme ve değerlendirme aracı olarak kabul edildiğini belirtmektedir. Ayrıca, farklı öğrenenlerden seçilmiş çalışmalarını arşıvleme ve sunum olanağı sağlayarak, profesyonel gelişimlerini kaydederek ve en iyi çalışmalarını başkalarıyla paylaşmalarına imkan sağlayarak hayat boyu öğrenmeyi desteklemesinin elektronik portfolyonun en büyük özelliği olduğunu belirtmektedir.

Barret (2005, s:5) elektronik portfolyoyu, elektronik teknolojileri kullanarak öğretmenlere ve öğrencilere ses, görüntü, grafik, metin gibi birçok medya türünde portfolyo ürünlerini toplama ve düzenleme ve hipermetin bağlantıları kullanarak materyalleri düzenleme, uygun sonuç, amaç ve standartları belirtme olanağı sağlayan bir kavram olarak ifade etmiştir.

Teknoloji ve internet alanındaki gelişmeler ile ölçme-değerlendirme konusunda yeni seçeneklerin ortaya çıktığı, ürün dosyalarının elektronik ortamlarda oluşturulmasına ve sunulmasına olanak sağladığını belirten Gülbahar ve Köse (2006) bütün bu gelişmelerin e-portfolyo uygulamasını ortaya çıkardığını, “Öğrenciler tarafından oluşturulan özgün ürünlerin, elektronik ortamda dijital olarak bir araya getirilerek, kaydedilip saklanmasını e-portfolyo olarak adlandırmaktadır. Ayrıca e-portfolyoyu, bireysel ürünlerin web tabanlı koleksiyonu olarak da ifade etmektedirler.

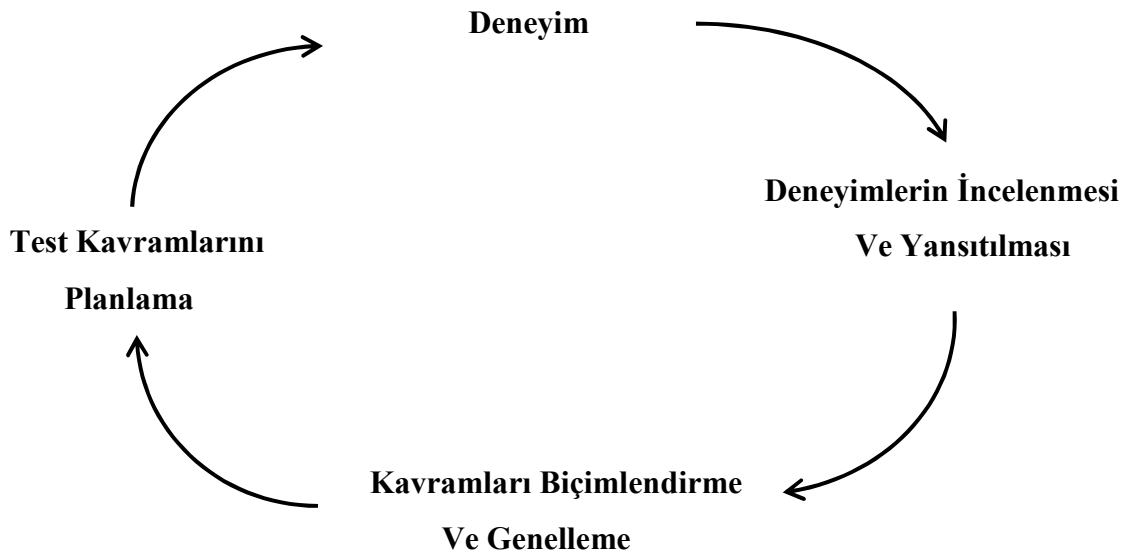
Portfolyoların eğitime ve öğrenme sürecine sunmuş olduğu sayısız yarardan bahsedilebilir. Baston (2005) e-portfolyoların ve öğrenme arasındaki ilişkiyi aşağıdaki şekilde maddeler halinde sunmuştur.

- 1) Deneysel öğrenme
- 2) Öğrenmeye yardımcı
- 3) İşbirlikli öğrenme
- 4) Eleştirel ve yansıtıcı öğrenme
- 5) Birkaç bilim dalıyla sentez yapabilme
- 6) Karşılıklı konuşma etrafında öğrenme
- 7) Öğrenmenin devingen(dinamik) olarak değerlendirilmesi

- 8) Özgün değerlendirme
- 9) Öğrenci merkezli öğrenme
- 10) Müfredata bağlı ve müfredat dışı öğrenme
- 11) Ürün yerine sürece odaklanma
- 12) Çevrimiçi öğrenme
- 13) Ve hayat boyu öğrenme

Yukarıdaki maddeleri incelediğimizde portfolyo kullanımı ile öğrenmenin daha verimli, kolay ulaşılabilir hale getirilebileceği, daha güvenilir ve geçerli bir değerlendirmenin yapılabilineceği yargısına ulaşabiliriz.

Elektronik portfolyo öğrenmenizin kanıtı olarak belgeleri toplama ve geliştirme olanağı sunar. Daha sonra bu kanıtları yansıtabilir ve gözlemlerinizi temelinde hangi değişiklikleri yapmanız gerektiğini görürsünüz. Şekil 1’de bu döngüsel süreci daha iyi anlayabiliriz.

Şekil 1: Yansıtıcı Döngü (Kolb, 1984; akt: Beasley, Chapman, Dunlop ve Peacock, 2006'dan uyarlanmıştır.)

Elektronik portfolyo bir blog sayfası (web günlüğü) hazırlayarak ve başarınızdaki görüşlerinizi kayıt ederek öğrenmelerinizi ve deneyimlerinizi yansıtmanıza yardım ettiği gibi gelecek öğrenme ihtiyaçlarınızı planlamanıza da olanak sağlar (Beasley ve

diğerleri, 2006). Barrett (2004) blog sayfalarının elektronik portfolyo geliştirebilmeyi cazip hale getiren araçlar olduğunu belirtmektedir.

Elektronik portfolyo türlerinden günümüzde daha yaygın olarak kullanılan web tabanlı portfolyolar (webfolyo, web tabanlı portfolyo) geleneksel kağıt portfolyolar temeli üzerine kurulmuştur (Herner, Karayan, McKean ve Love, 2003). Fakat geleneksel portfolyolara göre web tabanlı portfolyo daha üstün özellikleri vardır. Web tabanlı portfolyo programları öğreticilere ve öğrencilere web ortamını kullanarak öğretmeyi ve öğrenmeyi geliştirme imkanı sunar (Gathercoal, Love, Bryde ve McKean, 2002).

Ivers ve Barron'a (1998; akt: Tezci ve Demirli, 2004) göre kağıt kalemle oluşturulan portfolyolardan farklı olarak e- portfolyalar karar, tasarım geliştirme, uygulama ve değerlendirme aşamalarından oluşur. Bunlar aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

- 1) Öncelikle öğrenen bir dijital ya da elektronik ortamlardan birine karar vermelidir. Ayrıca amaç ve bağlamı belirlemelidir. Kendi bireysel gelişim dosyasının amaçlarını belirlemesi gerekmektedir. Diğer taraftan hangi yazılım ve donanımları kullanacağına karar vermelidir. Çünkü her tür yazılım ve donanım her tür amaç için uygun olmayabilir.
- 2) **Bireysel gelişim dosyası girişinde bir takdim:** Öğrenci, yaptığı çalışmayı anlatan ve çalışmasının amaçlarını ifade ettiği bir takdimde bulunmalıdır. Bu, başkalarının dosyanın 'ne için hazırlandığı?' ve 'neye hizmet ettiği?' sorularına cevap bulacağı tarzda olmalıdır. Neden bu yazılım ya da donanımı seçtiğini de ayrıca açıklamasında yarar vardır.
- 3) **Bireysel gelişim dosyası dokümanları:** Bu basamak, yapılan tüm çalışmaların belirli bir düzende ve tarihsel periyotta sıralanmasıdır. Hangi parçaların birbiri ile ilişkili olduğu açık ve yalın bir şekilde olmalıdır. Bu aşama sınırları, estetiği ve tarzı önemli ölçüde etkiler. Örneğin, İnternet teknolojileri kullanılarak dijitalleştirilmiş bir bireysel gelişim dosyası dokümanında; çalışmaların tarihsel bir ardışıklık içinde, taslaklarından tamamlanmış haline doğru, her çalışma için ayrı bir klasör içinde akışkan bir

biçimde sunulması mümkündür. Bu, tartışma konularının ve içeriğinin belirli bir ardışıklıkta sunumuna imkân sağlamaktadır.

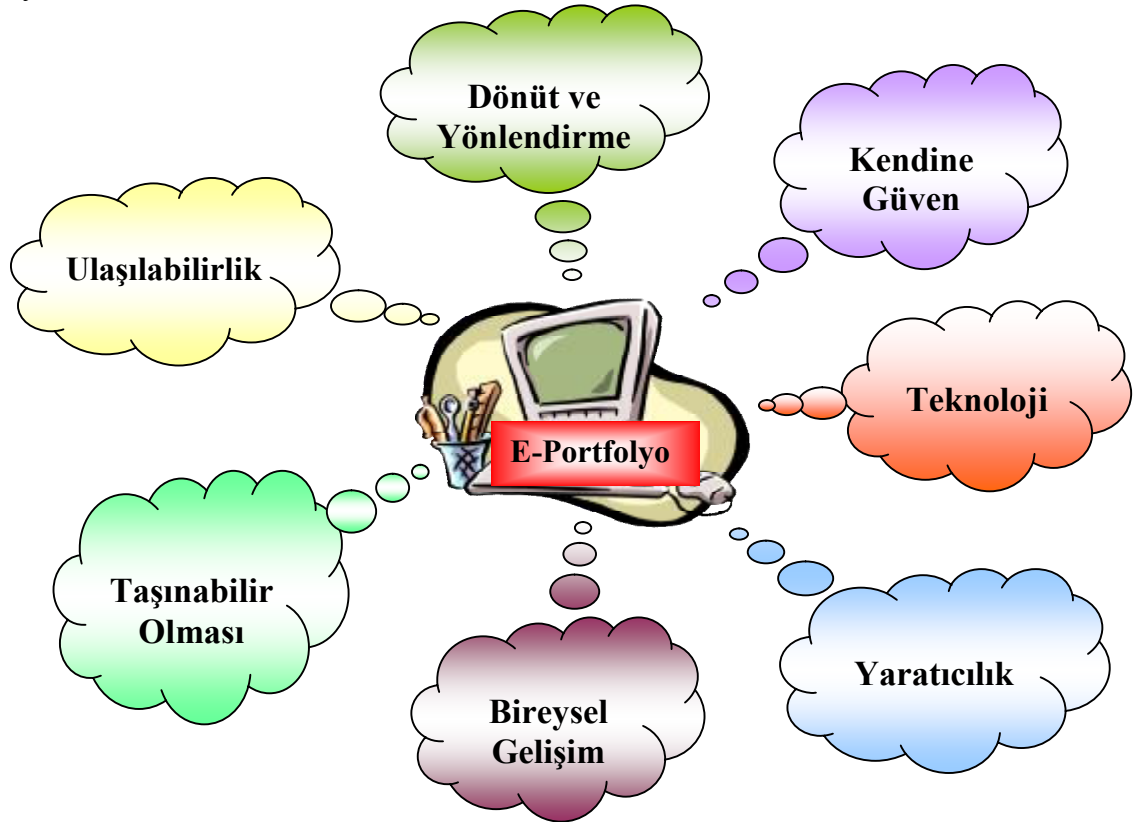
- 4) Sonuç:** Öğrencilerin kendini değerlendirmelerin ve öz yansımalarının yer aldığı basamaktır. Öğrencilerin söz konusu kurstan oluşturdıkları anlamları yansıtmaktadır. Öğrencilerin ön deneyimleri ile hali hazırdaki bilgi oluşturma sürecini ve değişimini yansıtmaları sağlanmaktadır.

E-portfolio kullanmanın birçok yararı bulunmaktadır. Gülbahar ve Köse (2006) e-portfolio kullanmanın yararlarını aşağıdaki şekilde sıralamışlardır:

- E-portfolio oluşturma süreci okuldaki tüm bireylerin öğrenim kazanımlarını ve beklentilerini açıkça ortaya koymaya teşvik eder.
- Tüm e-portfolio oluşturma süreci boyunca öğrenciler, öğrenme düzeylerini yansımaları için desteklenirler.
- Öğretmenler, öğrencilerin çalışmalarına ilişkin dönüt verme ve onları yönlendirme fırsatı bulurlar (Ahn, 2004, s: 16; akt: Gülbahar ve Köse, 2006).
- E-portfolyolar, öğrenme materyallerinin organize edilerek öğrencilerin bireysel gelişimini sergilemesini sağlarlar.
- Öğrenciler, çoklu ortam bileşenlerinden istediklerini kullanabilir ve böylece “Bilgi ve İletişim Teknolojileri” konusundaki becerilerini geliştirme olanağı bulurlar.
- Öğrenci çalışmaları, öğretmenleri, arkadaşları ve diğer ilgili kişiler tarafından rahatça paylaşılabılır ve dönüt alınabilir bir biçim alır.
- Öğrenciler, çalışmalarını okuldan uzakta bile olsalar teslim etme şansına sahiptir, aynı şekilde öğretmenlerde istedikleri yerden çalışmaları kontrol edebilirler (Wade, Abrami ve Sclater, 2005; akt: Gülbahar ve Köse, 2006).

E-portfolyoların puanlanmasında kesin bir değerlendirme yaklaşımından bahsedilemez. Değerlendirme portfolyonun amacına göre değişmektedir. E-portfolioların değerlendirilmesinde en çok dereceli puanlama anahtarları kullanılmaktadır (Özer, 2008).

E-portfolyo kullanımının yararlarını Şekil 2'yi incelediğimizde daha iyi anlayabiliriz.

Şekil 2: E-portfolyo Kullanımının Yararları (Özer, 2008' den uyarlanmıştır)

Bu çalışmada web tabanlı portfolyo ve elektronik portfolyo kavramlarının aynı kavramı ifade ettikleri varsayılmaktadır.

2.8. Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

Herhangi bir performansı değerlendirmek için oluşturulan rubrikler ülkemizde “puanlama yönergesi, dereceli puanlama anahtarı, değerlendirmeye esas ölçütler, değerlendirme ölçeği, değerlendirme formu ya da derecelendirme ölçeği olarak da adlandırılabilir (Sezer, 2005). Bu çalışmada rubrik kavramı dereceli puanlama anahtarı olarak adlandırılacaktır.

Dereceli puanlama anahtarı bir ürünün, çalışmanın, etkinliğin ya da cevabın niteliğinin değerlendirilmesinde kullanılan puanlama rehberidir. Ayrıca öğrenci performansını belirli ölçütlerle değerlendirebilmek için hazırlanan bir çeşit derecelendirme ölçeği olarak da tanımlanabilir [TTKB, 2008]. Benzer bir tanım da

Yanpar Yelken (2006) dereceli puanlama anahtarını, performansı tanımlayan kriterleri içeren puanlama rehberi ve herhangi bir çalışmanın puanlanması için geliştirilmiş ölçütleri içeren bir araç olarak ifade etmiştir. Haladyna (1997) dereceli puanlama anahtarını, gözlemlerimize ait puanları daha önceden tanımlanmış kategorilerden yani ölçüt ya da ölçütlerden uygun düşen boyuta kaydetmemize yarayan bir değerlendirme aracı olduğunu belirtmiştir (Aslanoglu ve Kutlu, 2003). Sezer (2005) ise dereceli puanlama anahtarını belli bir öğretim süreci sonunda beklenen öğrenci performansının farklı boyut ve düzeylere bölünerek değerlendirilmesidir olarak tanımlamaktadır. Pate, Homestead ve McGinnis’ de (1993) dereceli puanlama anahtarını kabul edilebilir ve kabul edilemez performans aralığını kriterlerle belirleyen bir ölçek olarak tanımlamışlardır (Bekiroğlu, 2008).

TTKB (2008)’ nin ortaöğretim 10. sınıf biyoloji dersi öğretim programında dereceli puanlama anahtarı ile ilgili aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

... “Dereceli puanlama anahtarları, öğretmenin öğrencilerden beklentilerini açıkça belirttiği için öğrenme-öğretme sürecinde, hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından yararlı bilgiler sağlar. Dereceli puanlama anahtarları sayesinde öğretmenin öğrencilerden beklentileri somut ve anlaşılır hâle gelir. Böylece öğrenciler, kendilerinden beklenenin ne olduğunu bilirler ve kabul edilebilir bir performans görevinin hangi ölçütleri karşılaması gerektiğini anlarlar. Dereceli puanlama anahtarı daha nesnel bir değerlendirme aracıdır. Öğrencinin performansı karne notu olarak değerlendirilecek ise değerlendirme aracı olarak dereceli puanlama aracının kullanılması önerilmektedir...”.

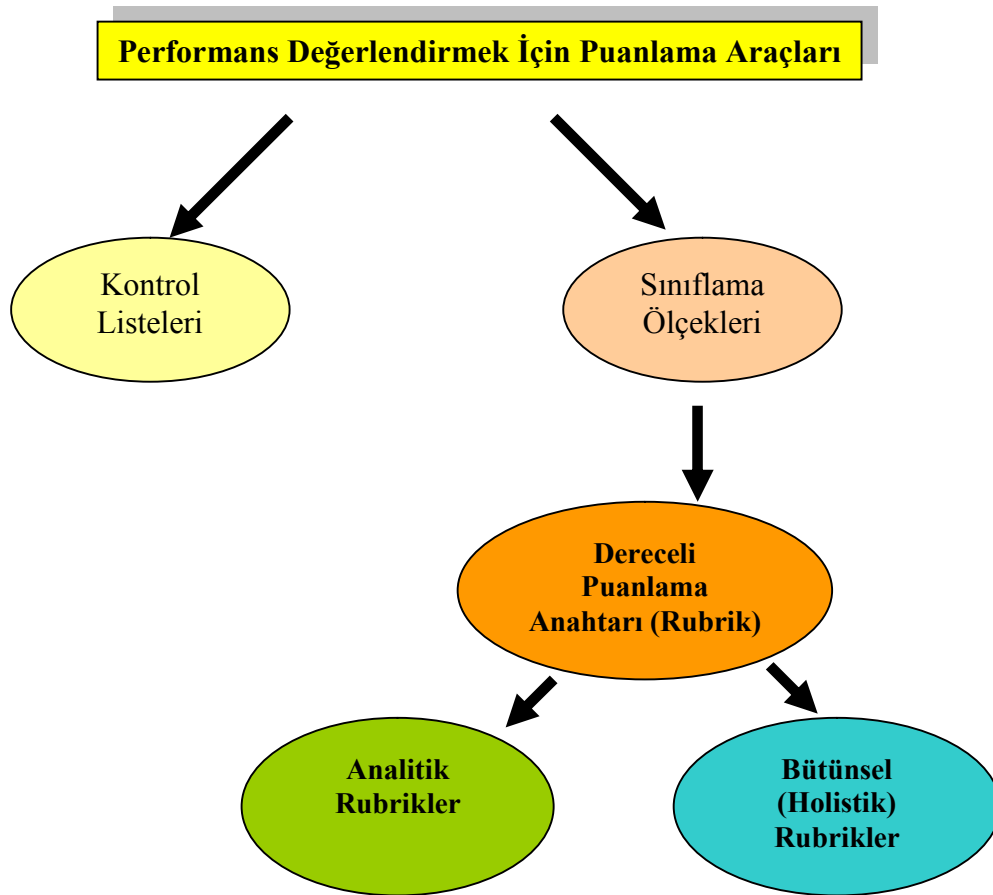
İki tür dereceli puanlama anahtarı vardır. Şekil 3’de de belirtilmiştir. Bunlar:

- 1) Analitik dereceli puanlama anahtarı
- 2) Bütünsel (holistik) dereceli puanlama anahtarı

Nitko (2001; akt: Bekiroğlu, 2008) bütünsel dereceli puanlama anahtarını, sürecin veya ürünün parçalarının ayrı ayrı değerlendirilmeden, bir bütün olarak değerlendirilmesini sağladığını, analitik dereceli puanlama anahtarında ise süreç veya ürün parçalarına ayrılarak, her bir parça kendisi içinde ayrı ayrı değerlendirilebildiğini belirtmektedir.

Analitik dereceli puanlama anahtarı, bir değerlendirmenin farklı bölümlerindeki çok belirli cevapları puanlamada kullanılır. Öğrencinin performansının seviyesini ve

toplam puanını belirlemek için değerlendirmenin her bölümünden bütün puanlar toplanır. Puanlama kriterleri ayrıntılı bir şekilde açıklanmış nasıl puan verilebileceği ya da verilemeyeceği konusunda bir belirsiz bulunmaz. Bütünsel (holistik) dereceli puanlama anahtarı, öğretmenin öğrencinin cevabını toplam olarak değerlendirmek istediği zamanlarda kullanılır. Bütünsel dereceli puanlama anahtarı sonuçla ilgilidir ve toplam performans ya da sonuçla ilgilenir. Bütünsel puanlama kriterlerinin bir problemin çözümünün belirli ve önemli parçalarını yansıtmaması gerekmektedir (Özyenginer, 2006).

Şekil 3: Performansı Değerlendirebilmek İçin Kullanılabilecek Puanlama Araçları
(Mertler, 2001' den uyarlanmıştır)

Belirli bir performansı değerlendirebilmek için kullanılacak dereceli puanlama anahtarının türünün seçiminde yani kullanılacak olan dereceli puanlama anahtarının bütüncül mü yoksa analitik dereceli puanlama anahtarı olacağı konusunda göz önünde bulundurulması gereken bazı durumları Sezer (2005) tarafından belirtilmiş ve Tablo 4'te görüldüğü gibi tablo haline getirilmiştir.

Tablo 4: Bütüncül (Holistik) Ve Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı Kullanılacak Durumlar

BÜTÜNCÜL (HOLİSTİK) DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI KULLANILACAK DURUMLAR	ANALİTİK DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI KULLANILACAK DURUMLAR
Öğretmenler, ölçülecek performansla ilgili ilk defa dereceli puanlama anahtarı geliştirdiklerinde	Ölçülecek performans çok boyutlu olduğunda
Öğrenci çalışmasının kısa sürede değerlendirilmesi gerektiğinde (günlük ödevler vb.)	Performans boyutlarının derecelendirilmesi kolay olduğunda
Dereceli puanlama anahtarlarıyla ölçülecek performansın genel değerlendirilmedeki ağırlığı az olduğunda (ünite sonu çalışmaları)	Performans boyut ve düzeyleri gözlenebilir olduğunda
Ölçülecek performans boyutlarına ayırımı zor olduğunda	Performansın değerlendirilmesinde kullanılacak süre yeterli olduğunda (Proje, araştırma, vb.)
Öğrencinin yaş düzeyi küçüldükçe	

(Sezer, 2005'ten uyarlanmıştır)

Tablo 5: Yazma Yeteneği İçin Hazırlanmış Örnek Bütünsel Dereceli Puanlama Anahtarı

Puan	Tanımlama
4	A4 kağıdına uygun bir tarz ile yazabilecek. İyi organize edilmiş, net, açık yazılmış, yazar ve okuyucu için gerekli niteliklere rastlanacak. Detayları, örnekleri, tanımlamaları yeterli ölçüde kapsayacak. Yazar konulara bir özetleme getirebilecek ya da bir probleme bir tutarlılıkla son verecek.
3	A3 kağıdına uygun bir tarzda ve formatta yazacak. İyi bir organizasyon gösterebilmiş olacak. Net, açık bir şekilde yazılmış olacak. Okuyucuya verdiği mesajda, iletişimde oldukça az olmak üzere kusurları olabilir. Bazı detaylar, örnekler eksik olabilir veya tanımları eksik sunabilir. Yazıda tam olarak uygun bir sonlandırma yapılmamış olabilir.
2	A2 kağıdına yazım. Bilgide bir eksiklik, tamamlanmamış gösterebilir. Hitabet tarzı uygunluk gösteremeyebilir. Önemli kusurlar açık bir şekilde görülebilir. Fikirler rastlantısal şekilde belirtilmiştir. Detaylar, gerçek durumlar, örnekler veya tanımlamalar çok azdır. Sonlandırma sık sık kusurludur
1	A1 kağıdına yazım. Genel bir fikir belirtebilir. Ancak yazma yöntemi veya formatında kusurlar tanımlanacak şekildedir, barizdir.
0	Öğrencinin denemelerinde, girişimlerinde açık bir şekilde başarısızlık bulunduğu sızır verilir.

(Haladyna, 1997 ; akt: Okan, 2005'ten alınmıştır)

Tablo 6: Yazma Becerisi İçin Hazırlanmış Örnek Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı

Boyutlar	DÜZEYLER			
	1	2	3	4
Sayfa Düzeni	Satırlarda hizalama yapılmamış. Yazı, satır çizgisi dikkate alınmadan yazılmış. Sayfa düzenli ve temiz değil. Yazı okunaksız.	1 ya da 3 satırda hizalama bozulmuş. 5-7 sözcük satır çizgisinden kaymış. Sayfa kirletilmiş ve kırıltılmış. Yazı çoğunlukla okunaksız.	Satırlarda hizalama yapılmış. 3-4 sözcük satır çizgisinden kaymış. Sayfa temiz ve düzgün kullanılmış. Bazı sözcükler okunaksız.	Satırlarda hizalama yapılmış. Yazı satır çizgisi üzerinde yazılmış. Sayfa temiz ve düzgün kullanılmış. Yazı okunaklı.
Başlık	Başlık yazılmamış.	Konu içeriğine uygun başlık yazılmamış.	Konu içeriğine uygun başlık yazılmış. Fakat yazım düzeni yanlış yapılmış.	Konu içeriğine uygun başlık, doğru düzende yazılmış.
Plan ve İşleyiş	Yazıda giriş, gelişme ve sonuç bölümleri oluşturulmamış. Yazının içeriğinde konu bütünlüğü kaybolmuş. Paragraflar arasındaki geçişler anlaşılır olmamış.	Yazıda giriş, gelişme ya da sonuç bölümlerinden biri/ ikisi oluşturulmamış. Yazının içeriğinde kopmalar olmuş. Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanamamış.	Yazım; giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşturulmuş. Yazının içeriğinde kopmalar olmuş. Konudaki bütünlük kaybolmuş. Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmış.	Yazım; giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşturulmuş. Yazı konuya uygun içerikte yazılmış. Konu mantık-sal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmış. Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmış.
Dil ve Anlatım	Sözcükler yerinde, doğru anlamda kullanılmış ve sözcük çeşidi sınırlı kalmış. Tümceler anlamlı ve kurallı yazılmamış. Anlatım sıkıcı ve sıradan olmuş.	Sözcükler yerinde, doğru anlamda kullanılmış. Ve sözcük çeşidi sınırlı kalmış. Tümce yapısı bozuk yazılmış ya da anlam kaybolmuş. Anlatımdaki akıcılık ve yaratıcılık bozulmuş.	Sözcükler yerinde, doğru anlamda kullanılmış. Ve sözcük çeşidi sınırlı kalmış. Tümceler kurallı yazılmış. Fakat 1-2 tümcede anlam bozulmuş. Akıcı ve yaratıcı bir anlatım kullanılmış.	Sözcükler yerinde, doğru anlamda ve yeterli çeşitlilikte kullanılmış. Tümceler anlamlı ve kurallı yazılmış. Akıcı ve yaratıcı bir anlatım kullanılmış.

Yazım ve Noktalama	Büyük harf kullanımında 5'ten fazla sözcükte hata yapılmış. Kişi ve yer adlarının yazımında büyük harf kullanılmamış. 5'ten fazla noktalama hatası yapılmış.	Büyük harf kullanımında 3-5 sözcükte hata yapılmış. Kişi ve yer adlarının yazımında her ikisinde de hata yapılmış. 3-5 tane noktalama hatası yapılmış.	Büyük harf kullanımında 1-2 sözcükte hata yapılmış. Kişi ve yer adlarının yazımında sadece birinde hata yapılmış. 1-2 tane noktalama hatası yapılmış.	Tümcelerinin tamamı büyük harfle başlamış. Kişi ve yer adları büyük harfle yazılmış. Noktalama işaretlerinden (.) ; (,) ; (?) ve (-) işaretleri doğru kullanılmış.
---------------------------	--	--	---	--

(Sezer, 2005'ten alınmıştır)

Tablo 7: Araştırma Becerisi İçin Hazırlanmış Örnek Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı

ÖLÇÜTLER	PUAN		
	1	2	3
Kaynakların sayısı	Ulaşılan kaynaklar yetersiz.	Ulaşılan kaynaklar kısmen yeterli.	Ulaşılan kaynaklar yeterli.
Tarihsel Doğruluk	Çok fazla yanlış var.	Çok az yanlış var.	Açık bir yanlış yok.
Organizasyon	Bilgilerin düzenlenmesi, akıcı ve etkili değil.	Bilgilerin düzenlenmesi, kısmen akıcı ve etkili.	Bilgilerin düzenlenmesi, yeterince akıcı ve etkili.
Bibliyografya	Kaynakların çok azı etkili kullanılmış.	Kaynakların çoğu etkili kullanılmış.	Tüm kaynaklar, etkili kullanılmış.

(Anonim, 2008a' dan alınmıştır)

Tablo 8: Yaşamımızdaki Elektrik Ünitesi İçin Hazırlanmış Örnek Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı

	3 PUAN	2 PUAN	1 PUAN
İÇERİK	*Ampulün parlaklığının iletkenin cinsine bağlı olarak değiştiğini iyi şekilde kavradı. Bakır telin bağlandığı devredeki ampulün nikel telin bağlandığı ampule göre daha parlak yandığı sonucuna ulaştı. *Ampulün parlaklığının telin kalınlığına bağlı olarak değiştiğini iyi şekilde kavradı. Kalın telin bağlandığı devredeki ampulün ince telin bağlandığı ampule göre daha parlak yandığı sonucuna ulaşıldı. *Ampulün parlaklığının telin uzunluğuna bağlı olarak değiştiğini iyi şekilde kavradı. Kısa telin bağlandığı devredeki ampulün uzun telin bağlandığı ampule göre daha parlak yandığı sonucuna ulaşıldı. *Ampulün en parlak yanabilmesi için bakır telin seçilmesi gerektiğini söylediler. Seçilen bakır telin kısa, kalın olması gerektiğini ifade ettiler.	*Ampulün parlaklığının iletkenin cinsine bağlı olarak değiştiğini söyledi. Nikel telin bağlandığı devredeki ampulün bakır telin bağlandığı ampule göre daha parlak yandığı sonucuna ulaştı. *Ampulün parlaklığının telin kalınlığına bağlı olarak değiştiğini söyledi. İnce telin bağlandığı devredeki ampulün kalın telin bağlandığı ampule göre daha parlak yandığı sonucuna ulaşıldı. *Ampulün parlaklığının telin uzunluğuna bağlı olarak değiştiğini söyledi. Uzun telin bağlandığı devredeki ampulün kısa telin bağlandığı ampule göre daha parlak yandığı sonucuna ulaşıldı. *Ampulün en parlak yanabilmesi için bakır telin seçilmesi gerektiğini söylediler. Fakat uzunluk ve kesitle ilgili olarak yanlış cevaplar verdiler.	*Ampulün parlaklığının iletkenin cinsine bağlı olarak değiştiğini ve aralarında nasıl bir ilişki olduğunu ilişkilendiremedi. *Ampulün parlaklığının telin kalınlığına bağlı olarak değiştiğini ve aralarında nasıl bir ilişki olduğunu ilişkilendiremedi. *Ampulün parlaklığının telin uzunluğuna bağlı olarak değiştiğini ve aralarında nasıl bir ilişki olduğunu ilişkilendiremedi. *Ampulün en parlak yanabilmesi için nikel telin seçilmesi gerektiğini belirttiler ve uzunluk ve kesit alanlarıyla ilgili olarak yeterli ilişkiyi kuramadılar.
DEVRE ŞEMASINI ÇİZEBİLME	*Ampulün en parlak yanabilmesi için gerekli olan devre şeklini en iyi şekilde çizdi.	* Ampulün en parlak yanabilmesi için gerekli olan devre şeklini iyi bir şekilde çizemedi Çizilen devrede de eksiklik ve yanlışlıklar var.	* Ampulün en parlak yanabilmesi için gerekli olan devre şeklini doğru olarak çizememiştir.
ZAMANLAMA	*Verilen süre İçerisinde(20 dk) doğru çözüm bulundu ve devre şeması düzgün bir şekilde oluşturuldu.	*Verilen süre İçerisinde(20 dk) doğru çözümü bulundu fakat devre şemasını oluşturmada eksiklikler meydana geldi.	*Verilen süre İçerisinde(20 dk) doğru sonuç bulunamadı ve devre düzeneği oluşturulamadı.

(Şenel, Çepni, Yıldırım ve Nas, 2007'den alınmıştır)

Dereceli puanlama anahtarları kullanmanın yararları aşağıda sıralanmıştır:

- Hem öğretmen hem de öğrenci için net bir kalite tanımı verir.
- Öğrenciler dereceleme ölçeği kullanarak düzenli bir biçimde kendi çalışmalarını değerlendirmeye başladıklarında ürettikleri ürünlerin sorumluluğunu daha yoğun olarak duyarlar.
- Dereceleme ölçekleri öğretmenlerin puanlama için harcadıkları zamanın azalmasına katkıda bulunurlar. Öğretmenlerin öğrencilere aldıkları puanın altında yatan faktörleri açıklamaları, neleri geliştirmeleri gerektiği hakkında geribildirimde bulunmalarını kolaylaştırır.
- Çocuklarının çalışmalarına yardımcı olmak isteyen velilerin işlerini kolaylaştırır, çünkü onlar ölçeklerde belirtilen ölçütler yoluyla başarılı olmak için çocuklarının neleri yapmaya gereksinim duydukları hakkında da bilgilendirilmiş olurlar.
- Öğrencilerin çalışmalarına ışık tutmak için “mükemmel”, “ortalama” ve yetersiz çalışmaların nitelikleri ölçeklerde açıkça belirlenmiştir (Anonim, 2008b).

Dereceli puanlama anahtarı ile öğrencinin bilişsel becerileri ile birlikte, derse katılımı, işbirlikçi yaklaşımı, akranlarıyla ilişkisi ve üstbiliş becerileri de ölçülebilir (Bekiroğlu, 2008). Bu bağlamda dereceli puanlama anahtarı kullanmak, günümüz değerlendirme yaklaşımlarında olması gereken özellikleri de karşılayabilmektedir. Öğrencilerin kendilerini tanımalarına ve güdülemelerine yardımcı olan dereceli puanlama anahtarı öğrencilere herhangi bir görevi yapmaya başlamadan önce verilmesi gerekir böylece öğrenciler görevin gerektirdiği beceri alt gruplarını görebilir ve çabalarını ona göre farklı alanlara yoğunlaştırabilir. Öğretmenlerin değerlendirme ve not verme ölçütleri hakkında öğrencileri bilgilendirmeleri öğrencilerin kendilerinden beklenen kazanımları sergilemelerini kolaylaştırmaktadır (Sezer, 2005).

2.9. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma problemi ile ilgi yurt içinde ve dışında yapılan araştırmalara ve sonuçlarına yer verilmiştir.

Baki ve Birgin (2004), “**Alternatif Değerlendirme Aracı Olarak Bilgisayar Destekli Bireysel Gelişim Dosyası Uygulamasından Yansımalar: Bir Özel Durum Çalışması**” isimli çalışmalarında eğitim alanındaki yeni araştırmalar ve uygulamalar geleneksel öğrenme, öğretme ve değerlendirme yaklaşımlarını da derinden etkilediğini. Bu değişim süreci öğrencinin öğrenmesini sadece sınırlı bir zaman diliminde çoktan seçmeli sorulara verdiği cevaplara bakarak değerlendirmekten ziyade, öğrencinin öğrenme sürecinde bireysel ve grup olarak gösterdiği performanslarını da değerlendirilmeye katılmasını gerekli kıldığını bu nedenle, yapısalcı öğrenme teorisiyle tutarlı olan alternatif değerlendirme tekniklerinden “bireysel gelişim dosyası”nın (portfolio assessment) matematik eğitim alanında kullanımı gittikçe yaygınlaştığını belirtmektedirler. Çalışmalarının amacı, matematik dersine yönelik alternatif bir değerlendirme aracı olarak geliştirilen bilgisayar destekli bireysel gelişim dosyasının (BDBGD) eğitim sistemi içinde uygulanabilirliğini ortaya koymaktır. Çalışmaları için İlköğretim 7.sınıf matematik dersine yönelik geliştirilen bireysel gelişim dosyasının 2 haftalık pilot çalışması yapılmıştır. Asıl çalışma ise 2002–2003 öğretim yılında Trabzon ilinde 2 farklı ilköğretim okulunda görev yapan 2 matematik öğretmenin kendi sınıflarında bir dönem boyunca uygulanmasıyla gerçekleşmiştir. Verileri, uygulama sürecinde ve sonunda öğretmenlerle gerçekleştirilen mülakatlardan, araştırmacının edindiği gözlem ve izlenimlerden elde etmişlerdir. Verilerin analizinde üçgenleme (triangulation) tekniğini kullanmışlardır. Bireysel gelişim dosyası uygulamasının üstün ve zayıf yönleri öğretmenlerin görüşleri ışığı altında tartışmışlardır. Çalışmalarında, BDBGD’nin öğrencinin geleneksel ölçme değerlendirme araçlarına göre daha gerçekçi ve ayrıntılı olarak izleme ve hakkında daha isabetli kararlar alma imkanı sunduğu ve eğitim sistemimiz içinde alternatif bir değerlendirme aracı olabileceği sonuçlarını elde etmişlerdir.

Akpınar, Bal ve Şimşek (2005)’in “**E-Portfolyolarla Öğrenme Ortamı Geliştirme Ve Destekleme Platformu**” isimli çalışmalarında hedeflenen yazılım platformu öğretmenlerin, mevcut CD ortamlarındaki, web ortamındaki ya da genel kullanım amaçlı yazılımlarla kendilerinin hazırlayacağı teknolojik öğrenme nesnelerini bütünleştirerek teknoloji destekli/tabanlı öğrenme ortamları yaratmalarını sağlayacaklarını belirtmektedirler. Öğretmenler için bir tür “elektronik portfolyo” oluşturma ve portfolyo içindikleri öğrenciler için bir öğrenme ortamına dönüştürme

aracı sağlayabileceği gibi geleneksel öğrenme ortamını zenginleştirecek birçok işleve sahip bir platform üzerinde çalıştıklarını belirtmektedirler.

Okan (2005), **“İlköğretim 7. Sınıf Fen Bilgisi Dersindeki Portfolyo Uygulamasının Değerlendirilmesi”** isimli yüksek lisans tez çalışmasında; İlköğretim 7. sınıf fen bilgisi dersine dayalı olarak oluşturulan portfolyo çalışmalarının öğrenci performansına katkısı ile bu çalışmalarla ilgili öğrenci ve veli görüşleri alınarak mevcut durumun yansıtılmasını amaçlamıştır. Bunun için Satıkadın İlköğretim Okulu 7. sınıf Fen Bilgisi dersinde 2004–2005 eğitim öğretim yılı II. dönemi boyunca portfolyo değerlendirme çalışması yapılmıştır. Bu çalışma için süreç boyunca öğrencilere performans görevleri verilmiş, bu görevler sonucunda oluşturulan ürünler dereceli puanlama anahtarları ile değerlendirilmiştir. Ayrıca öğrencilere süreçte tutum ölçeği, akran ve özdeğerlendirme formu; velilerine ise veli görüşme formu uygulanmıştır. Bu araçlardan elde edilen verilerle çalışmanın problemine ve alt problemlerine yanıt aranmaya çalışılmıştır. Tarama modeli niteliğinde olan bu çalışmada veriler; ilişkili örneklem için t-testi, Pearson korelasyonu, aritmetik ortalama, frekans ve yüzde gibi teknikler kullanılarak betimsel analiz çalışması yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda performans görevlerinin kullanılması ile ilköğretim 7. sınıf fen bilgisi dersinde uygulanan portfolyo değerlendirme çalışmalarının önemli ve gerekli olduğu, klasik ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ile ölçülmesi çok güç olan duyuşsal özelliklerin portfolyo uygulamalarının değerlendirilme sürecinde çok daha kolay ölçülebildiği, klasik ölçme ve değerlendirme yaklaşımı ile yapılan değerlendirmeler ile yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarından olan portfolyo değerlendirmeleri arasında 0,94 düzeyinde anlamlı bir ilişki olduğu, fen bilgisi dersinde portfolyo değerlendirme uygulamalarıyla derste kazandırılmak istenen davranışların öğrencilere kazandırıldığı ve öğrenci başarısının arttığı görüşünün velilerce desteklendiği ve fen bilgisi dersindeki portfolyo değerlendirme uygulamalarının öğrenci başarısını etkilediği bulunmuştur.

Korkmaz ve Kaptan (2005), **“Fen Eğitiminde Öğrencilerin Gelişimini Değerlendirmek İçin Elektronik Portfolyo Kullanımı Üzerine Bir İnceleme”** isimli araştırmalarının amacı, fen eğitimine özgü bir elektronik portfolyo yöntemi geliştirmektir. Bu çalışmalarında, elektronik portfolyonun amaçlarını ve öğrencilerin eğitim programı içerisinde gelişimlerdeki değişiklikleri göstermek için gerekli veri araçları oluşturmuşlardır. Öğrenciler tarafından kullanılan performans kriterleri, örnek

formlar, kayıt tutma stratejileri araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilmiş elektronik doküman, öğrenciler için onların kendi ilerlemeleriyle belirlenmiş olan standartları karşılaştırmak ve yansıtmak amacıyla bazı yansıtıcı formları içermektedir. Bu kriterleri karşılamak amacıyla, öğrenciler kendi portfolyolarını oluşturmak için gerçek öğrenmeleri açısından ne toplamaları gerektiğine karar vermişlerdir. Çalışmaları, 2002–2003 Güz döneminde Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalında Bilgisayar Destekli Fen Eğitimi dersinde uygulanmıştır. Bu derste öğretmen adayları (n=6) hem kendileri için fen eğitimine yönelik kişisel mesleki gelişimlerini yansıtan, hem de Ankara ili Çankaya ilçesi Beytepe İlköğretim okulunda uygulama yaptıkları 5. sınıf öğrencilerinden oluşan 36 ilköğretim öğrencisinin fen gelişimlerini elektronik portfolyolar yoluyla izlemişlerdir. Çalışmalarında niteliksel ve niceliksel metot kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, elektronik portfolyo değerlendirme yönteminin fen eğitiminde öğrenci niteliklerini belirlemek, öğrenme ve öğretme sürecini geliştirmek ve bilimsel gelişmeyi izlemek amacıyla kullanılabileceğini bilgilerine ulaşımlardır.

Gülbahar ve Köse (2006), “**Öğretmen Adaylarının Değerlendirme İçin Elektronik Portfolyo Kullanımına İlişkin Görüşleri**” isimli çalışmalarında öğretmen adaylarının eğitiminde değerlendirme amacıyla elektronik portfolyoların kullanılmasının etkilerini araştırmayı amaçlamışlardır. Lisans düzeyinde proje tabanlı olarak işlenen bir derste e-portfolyo değerlendirme yöntemini kullanmışlardır. Daha sonra öğrencilerin (N=14) bu yöntemle ilişkin görüşlerini almışlardır. Verileri nitel yöntemlerle analiz etmişlerdir. Araştırma sonucunda, bu değerlendirme yönteminin öğrenciler tarafından çok benimsendiğini ve proje tabanlı öğretim yöntemi ile işlenen bir dersin değerlendirilmesi için uygun ve yararlı olabileceği saptanmıştır. Ayrıca, e-portfolyo değerlendirme yönteminin öğrenciler açısından farklı yararlar sağladığına ilişkin görüşleri de tartışmışlardır.

Özyenginer (2006), “**Bilgisayar Dersinde Elektronik Portfolyo Yöntemi Kullanımı Üzerine Bir Çalışma**” isimli yüksek lisans tez çalışmasında; Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümünde okuyan öğrencilerin Bilgisayar/Donanım dersinde, elektronik portfolyo hazırlama, portfolyolarına yansıtma ifadeleri yazma ve portfolyo değerlendirme ile ilgili görüşlerini ve başarı durumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, Buca Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümü 2005–2006

öğretim yılında 2. sınıfta öğrenim gören 28 öğrenci üzerinde Donanım dersinde yürütülmüştür. Öğrenciler donanım dersi ile ilgili e-portfolio hazırlamışlar, sürecin sonunda geliştirilen bir elektronik portfolio yönergesi (rubrik) aracılığıyla kendilerini değerlendirmişlerdir. Bu değerlendirmeyi aynı zamanda ders öğretmeni de yapmış ve öğrencinin sonuç notu bu iki puanın ortalaması ile bulunmuştur. Örnek olay yöntemi bağlamında üç öğrencinin hazırladığı elektronik portfolyolar kapsamlı bir analize tabi tutulmuştur. Diğer öğrencilerin portfolyosundan elde edilen bilgiler örnek olay çalışmasında elde edilen bulguları yorumlamak için kullanılmıştır. Ayrıca çalışmaların bitiminden sonra 15 öğrenci ile görüşme yapılmış, görüş anketleri öğrenciler tarafından doldurulmuş ve araştırmacı gözlemler yapmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin keyifle çalıştıkları, sorumluluk hissetmede ve yaratıcılık ile ilgili hususlarda geliştikleri, teknolojiyi kullanma becerilerinin geliştiği ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda tüm öğrencilerin geçer not almış ve ortalamanın üstünde bir başarı göstermişlerdir.

Demirli (2007), **“Elektronik Portfolio Öğretim Sürecinin Öğrenen Tutumlarına Ve Öğrenme Algılarına Etkisi”** isimli doktora tez çalışmasında; e-portfolio öğretim sürecinin öğrenenlerin tutumları ve algıları üzerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu genel amaç doğrultusunda, 2004–2005 öğretim yılı güz yarıyılında, Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü Elektronik Öğretmenliği ve Bilgisayar Öğretmenliği, birinci ve ikinci öğretim programları ikinci sınıflarında bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma süreci yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 33 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamında, Öğretim Planlama ve Değerlendirme dersinde, “Öğretim Stratejileri”, “Öğretim Yöntemleri” ve “Öğretim Teknikleri” konularının öğretimi amacıyla elektronik portfolio süreci işletilmiştir. Bu amaçla bir portal geliştirilmiştir. Söz konusu süreç sonrasında, öğrencilerin sürece ve öğretimi yapılan konulara yönelik algılarını ve tutumlarını ortaya çıkarmak amacıyla, nitel veri toplama (görüşme, elektronik veri tabanı) ve bilgisayar destekli nitel veri çözümleme teknikleri uygulanmıştır. Ayrıca bilimsel veri toplamada yöntem çeşitlemesine gidilerek nicel veri toplama süreci işletilmiştir. Bu bağlamda e-portfolio öğretim sürecine yönelik geliştirilen bir tutum ölçeği ön-test ve son-test olarak uygulanmış ve elde edilen verilerin analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin, e-portfolio öğretim sürecini birçok açıdan arzulanan niteliklere sahip bir öğretim süreci olarak algıladıkları ve sürece yönelik oldukça olumlu tutumlar geliştirdikleri görülmüştür.

Bunun yanında öğretimi yapılan konularda, öğrenen merkezli bir tutuma sahip oldukları, kavramları ve aralarındaki ilişkileri derinlemesine ve doğru biçimde anlamlandırdıkları görülmüştür. Ayrıca, e-portfolyo öğretim sürecinin; öğretim kurumlarının politikaları arasında yerini alması, bu kurumlarda –özellikle öğretmenlik mesleği alanında– öğrenim gören öğrencilere yönelik hayata geçirilmesi ve bu öğrencilere uzmanlardan oluşan danışmanlık ve destek hizmetlerine yer verilmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Birgin (2008), **“Alternatif Bir Değerlendirme Yöntemi Olarak Portfolyo Değerlendirme Uygulamasına İlişkin Öğrenci Görüşleri”** isimli çalışmasında ilköğretim yedinci sınıf matematik dersine yönelik alternatif bir değerlendirme aracı olarak geliştirilen portfolyonun uygulamasına ilişkin öğrencilerin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Uygulamayı, Trabzon ilindeki iki farklı ilköğretim okulundan seçilen iki yedinci sınıf şubesinde yapmıştır. Araştırmada, özel durum çalışması yöntemini kullanmıştır. Araştırma verilerini, uygulama sonunda öğrencilerle gerçekleştirilen mülakat ve anketler ile elde etmiştir. Nitel verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanmıştır. Nicel verileri ise frekans ve yüzde hesabı yaparak tablo halinde sunmuştur. Araştırma sonucunda, portfolyo değerlendirme yönteminin mevcut eğitim sistemimizde geleneksel ölçme değerlendirme etkinliklerine göre öğrencinin değerlendirilmesinde öğrencinin kendisine ve öğretmenine daha detaylı bilgi sunduğu, öğrencinin öğrenmesini ve öğrenmede sorumluluk almasını teşvik ettiği, öğrenci-öğretmen arasındaki iletişimi artırdığı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, portfolyo değerlendirme yönteminin eğitim sistemimizde alternatif bir değerlendirme aracı olarak kullanılmasını önermektedir.

Taşdemir, Taşdemir ve Yıldırım (2009), **“İşbirlikli Öğrenme Sürecinde Kullanılan Portfolyo Değerlendirmesinin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi”** isimli çalışmalarında işbirlikli öğrenme yöntemi ile birlikte uygulaması yapılan portfolyo değerlendirmesinin etkilerini araştırmışlardır. Araştırmalarında, Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. sınıfta öğrenim gören 88 öğrenciden 2 deney ve 1 kontrol grubu oluşturulmuştur. Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersini, öğretim etkinliklerinin gerçekleştirileceği ders olarak seçmişler ve 10 hafta süren bir uygulama yapmışlardır. Verilerin toplanması amacıyla, çoktan seçmeli 75 sorudan oluşan bir test geliştirilmişler ayrıca ölçeğin güvenirliği için, KR-20 (Kuder Richardson-20) güvenirlik

analizi yapılmış, analiz sonucunda testin KR-20 güvenirlik katsayısı 0.78 olarak bulunmuşlardır.. Araştırma verilerini toplamak için kullanılan akademik başarı testi üç boyutta (Program ve Planlama, Öğretim Strateji, Yöntem ve Teknikleri, Ölçme ve Değerlendirme) gruplandırılmış ve bu boyutlara verilen cevaplar ayrı ayrı incelenerek analiz sonuçlarına varılmıştır. Deney ve Kontrol gruplarının akademik başarı testleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Varyans analizlerinde anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğu Bonferroni testi ile belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, işbirlikli öğrenme yöntemi ile birlikte kullanılan portfolyo değerlendirmesinin uygulandığı gruptaki başarının diğer gruplara göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Ayrıca deney ve kontrol gruplarında cinsiyet ile toplam başarı puanları arasındaki ilişki incelenmiş, istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Chang (2001), **“Web Tabanlı Öğrenme Portfolyosunun Değerlendirme ve Etkili Analizi İle İlgili Bir Çalışma”** isimli araştırmasında, web tabanlı öğrenme portfolyosu sisteminin öğrencilerin öğrenme sürecini kavramasına yardımcı olup olmadığını ve öğrenme ürünlerini geliştirip geliştirmediğini pratik öğrenme süreciyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında uygulanan anket; sistem fonksiyonları, arayüz, sistem kullanımı ve öğrenme sürecine etkileri olmak üzere dört görüşü içermektedir. Anketin geçerliliğini doğrulamak için ön test ve pilot uygulama çalışmaları yapılmıştır. Cronbach’s alpha katsayıları 0,75 değeri üzerinde çıkmıştır bu da anketin güvenilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Araştırmanın sonucunda, kullanıcıların; yüzde 85,84’ü web tabanlı öğrenme portfolyo sisteminin işlevinin uygun olduğunu, yüzde 80’i sistem ara yüzünün kullanımının kolay olduğunu, yüzde 48,3’ü sistem performansının çok iyi olduğunu ve yüzde 88,84’ü sistemin öğrenmelerine katkı sağladığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Sistemde tam bir puanlama mekanizmasının belirlenmediği için değerlendirme sonuçları sistemin geliştirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Sistemin öğrenme etkililiği kavramları ile ilgili ilerde deneysel bir çalışmayı yürüteceklerini belirtmiştir.

Albert (2006), **“Pennsylvania West Chester Üniversitesi Öğretmen Eğitiminde Öğrenme, Değerlendirme Ve Görevlendirme İçin Bir E-Portfolyo Modeli”** isimli çalışmasında literatürde yer alan elektronik portfolyo örneklemeleri ile

birlikte öğrenme, değerlendirme ve görevlendirme gibi bileşenlerin tümleşik bir araç olduğu bir elektronik çerçeve ve elektronik portfolyo modeli oluşturma hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Çalışmasında özellikle öğretmen eğitimi için tümleşik bir e-portfolyo sistemi oluşturma süreci konusuna odaklanmış ve e-portfolyo geliştirme sürecinin sonuçlarından yararlanarak bir e-portfolyo değerlendirme planı oluşturmaktan bahsetmiştir.

Sulzen ve Young (2007)'ın **“Stajyer Öğretmenlerinin Elektronik Portfolyolarının Hızlı Ve Güvenilir Değerlendirilmesi”** isimli çalışmalarında dereceli puanlama anahtarı kullanarak stajyer öğretmenlerinin elektronik portfolyolarının hızlı ve güvenilir bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Değerlendirmenin, not verenler için geniş kapsamlı bir izlenim elde edebilmek amacıyla portfolyoyu hızlı bir şekilde incelemeyi, ardından portfolyonun tamamını puanlayabilmek için eğitim felsefesi, eğitim teknolojisi kullanımı, teknolojiyi yaratıcı kullanım gibi çok sayıda göstergiyi ikili olarak puanlamayı gerektirdiğini belirtmişlerdir. Not verenler portfolyoları 15–20 dakika içinde değerlendirmişler ve not verenler arası güvenilirlik katsayısı 0,85 olarak bulunmuştur. Araştırmalarında kullandıkları tekniğin farklı branşlardaki stajyer öğretmenlerin portfolyolarının puanlanmasına kolayca uyarlanabildiğini belirtmişlerdir.

Wang (2007), **“Elektronik Portfolyo Oluştururken Öğrencilerin İşbirliğinin Değerlendirilmesi: Bir Değerlendirme Araştırması”** isimli çalışmada; teknolojiyi birleştirme dersinde öğrencilerin elektronik portfolyolarını oluştururken işbirlikli çalışmalarını, değerlendirme araştırması yaklaşımı ile değerlendirmeyi ele almıştır. Öğrencilerin işbirliğini değerlendirirken aşağıdaki maddelerin dahil edildiğini belirtmiştir: 1) Öğrencilerin elektronik portfolyoları, 2) Öğrencilerin portfolyolarının, işbirliğinin ve işbirliği performansının öz değerlendirmeleri, 3) Öğrenciler tarafından ifade edilen işbirliği deneyimleri, 4) Ders çalışmaları üzerine etkisi ve 5) Teknoloji yeterlilikleri üzerine etkisi. Ayrıca araştırmasında, hizmet öncesi öğretmenlerinin portfolyo oluşturma sürecinde işbirliğini kolaylaştırmaları ile ilgili sonuçların ve tartışma konularının raporları yer almaktadır.

Barbera (2009)'nın **“E-Portfolyo Değerlendirmede Karşılıklı Dönüt: Netfolio (Netfolio) Sistemine Bir Yaklaşım”** isimli çalışmada üniversite öğrenci değerlendirmesi bağlamında alternatif bir e-portfolyo uygulaması sunmayı amaçlıyor.

Klasik e-portfolyo kavramından farklı, öğrenci işbirliğine dayalı bir kavram (netfolio) geliştirilmiştir. Sanal bir sınıfta netfolyonun kullanımı, öğrenci e-portfolyolarının oluşturduğu ağ, keşif türünden bir çalışma ile açıklanmıştır. Netfolyonun, öğrencilere öğrenme amaçlarını daha iyi anlamalarını sağladığı için e-portfolyo gruplarından daha fazlası olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin karşılıklı dönütleri sunulmuş, akademik araştırmalar doğrultusunda sürecin yararları analiz edilmiştir.

Chang ve Tseng (2009)' in **“Web Tabanlı Portfolyo Değerlendirmenin Kullanımı Ve Performansı”** isimli çalışmalarında web tabanlı portfolyo değerlendirme sisteminin öğrenci performansları üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Deney grubu web tabanlı portfolyo değerlendirme sistemini, kontrol grubu ise geleneksel değerlendirme yöntemini kullanmıştır. Çalışma grubu olarak ortaokul öğrencilerinden oluşan iki bilgisayar sınıfını seçmişlerdir. Deneysel sonuçlar web tabanlı portfolyo değerlendirme sisteminin öğrenci performansları üzerinde olumlu etkilerini ortaya çıkarmıştır. Tahmin edilen etki boyutuna göre anlam taşıyan önemli göstergeler olarak; yansıma, kendini değerlendirme, sürekli gelişim, hedef belirleme, problem çözme, veri toplama, iş ve akran etkileşimi bulunmuştur. Fakat akran değerlendirme performansının önemli ölçüde geliştirilmiş olmadığı bulunmuştur.

Bir sonraki bölümde uygulanan araştırma modelinden, kullanılan veri toplama araçlarından, evren ve örneklemden, elde edilen verilerin çözümlenmesi aşamasında yapılan çalışmalardan bahsedilecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama araçları ve çözümlenmesi ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo hazırlama ve web tabanlı portfolyo değerlendirme ile ilgili öğrenci görüşlerini almak, ayrıca öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarını ve web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu başarı durumlarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada nitel ve nicel araştırma modelleri birlikte kullanılmıştır. Öğrenci görüşlerini belirleyebilmek için nitel araştırma modeli kullanılarak betimsel analiz yapılmış, öğrencilerin tutumlarını ve başarı durumlarını belirleyebilmek içinse nicel araştırma modeli kullanılmıştır.

3.2. Verilerin Toplanması

Verilerin elde edilebilmesi için kullanılan veri toplama araçları Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9: Verilerin Elde Edilebilmesi İçin Kullanılan Veri Toplama Araçları

Alt Problemler	Veri Toplama Aracı
Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?	Öğrenci Görüş Formu
E- portfolyo öğretim sürecine yönelik öğrenci tutumları nasıldır?	E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutum Ölçeği
Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarıları nasıldır?	-Web Tabanlı Portfolyo -Elektronik Portfolyo Değerlendirme Dereceli Puanlama Anahtarı -Yıl Sonu Başarı Puanları

Veri toplama araçları ile ilgili detaylara aşağıda yer verilmiştir.

3.2.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini belirleyebilmek için araştırmanın amacına yönelik olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmış, hazırlanan formların geçerliliği için alan uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Uzmardan gelen öneriler doğrultusunda, görüşme formlarına son hali verilmiştir.

Öğrenciler ile yapılan görüşmeler öğrencilerin de izini alınarak tek tek yapılmıştır. Görüşme başlangıcında öğrencilere görüşme ile ilgili genel bilgiler hatırlatılmıştır. Görüşmeler her bir öğrenciye görüşme formunda yer alan soruların sorulması ve alınan cevapların sesli ve görüntülü olarak kaydedilmesi şeklinde gerçekleşmiştir.

3.2.1.1. Öğrenci Görüş Formu

Öğrenci görüş formunda yer alan 17 adet açık uçlu soru aşağıda yer almaktadır (Ek: 1).

- 1) Bu çalışma ile ilgili olumlu ve olumsuz düşüncelerin nelerdir?
- 2) Çalışma boyunca zorlandığın zamanlar oldu mu? Zorlandığın yerler nelerdir?
- 3) Bu çalışma ile yeni bilgiler öğrenebildin mi? Neler öğrendin?
- 4) Bu çalışmada esnasında zamanını iyi yönetebildin mi?
- 5) Bu çalışmada esnasında araştırma yapma ihtiyacı duydun mu? Cevabın evet ise araştırma yaparken hangi kaynakları kullandın?
- 6) Bu çalışmanın web tabanlı olmasının sence yararları nelerdir?
- 7) Sence bu çalışmanın klasik ölçme ve değerlendirme yöntemlerine göre farklılıklar var mı? Açıklayınız.
- 8) Bu çalışmayı yaparken eğlendin mi?
Evet, ise keyif aldığın yönleri nelerdir?
Hayır, ise neden?
- 9) Bu çalışmayı tamamlamak için gerekli özveride bulunduğuna inanıyor musun?
- 10) Böyle bir çalışmanın diğer derslerde de yapılmasını ister miydin?
Evet. Neden?
Hayır. Neden?

- 11) Değerlendirme yöntemleri ile ilgili çalışmaya başlamadan önceki düşüncelerin ile çalışmanın sonundaki düşüncelerin arasında farklar var mı? Bunlar nelerdir?
- 12) Böyle bir çalışmayı tekrar yapmak ister miydin?
Evet. Neden?
Hayır. Neden?
- 13) Çalışma sonunda yapılan değerlendirmenin tarafsız bir değerlendirme olduğunu düşünüyor musun?
- 14) Bu çalışmayı tekrar yapmış olsaydın yaptığın çalışmada neleri değiştirirdin?
- 15) Bu çalışmayı yaparken arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydun mu?
- 16) Değerlendirme kriterlerinden haberdar olman derse karşı tutumunu etkiledi mi?
Evet. Neden?
Hayır. Neden?
- 17) Çalışma süresinin yeterli olduğunu düşünüyor musun?

3.2.2. E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutum Ölçeği

E- portfolyo öğretim sürecine yönelik öğrenci tutumlarını belirleyebilmek için Demirli (2007) tarafından hazırlanan “e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutum ölçeği” kullanılmıştır. Demirli (2007) yaptığı güvenirlik analizi sonucunda ölçeğin güvenirlik Cronbach Alpha katsayısını 0,932 olarak bulmuştur. Tutum ölçeğinde 38 madde bulunmaktadır.

3.2.3. Web Tabanlı Portfolyolar

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarılarını belirleyebilmek için öğrencilere web tabanlı portfolyolar hazırlanmıştır. Öğrenci web tabanlı portfolyoları ücretsiz web hizmeti sağlayan blogcu. com’den aldıkları blog sayfaları ile oluşturulmuştur. www.blogcu.com, okumayı ve yazmayı seven yüz binlerin buluştuğu, tanıştığı, blogları yazıp okuduğu Türkiye'nin ilk blog platformudur. Bu servis, 2005 yılından bu yana ücretsiz olarak sunulmaktadır. Amaçları, okuyan, yazan, düşünen ve düşündüklerini paylaşan her yaştan internet kullanıcısına, kendilerini en kolay şekilde ifade etmelerini sağlayacak bir alan yaratmaktır (Blogcu.com, 2008b). Web tabanlı portfolyoların blog

sayfaları olarak hazırlanmasının nedenleri blogcu.com gibi Türkçe blog sayfası oluşturma hizmeti veren şirketin bu hizmeti ücretsiz olarak vermesi ve blog sayfası oluşturabilmek için herhangi bir web site tasarım programının kullanılmaması, blog sayfasını düzenlerken üst düzeyde web tasarım bilgisine ihtiyaç duyulmamasıdır. Hazır şablon kullanarak ve yönergeleri izleyerek kolayca blog sayfaları oluşturulabilmektedir. www.blogcu.com daki blog sayfalarını düzenleyebilmek için kullanıcının üye girişi yapması bunun içinde siteye kayıt olması gerekmektedir. Kayıt bölümünde üye kullanıcı adı ve şifre belirlemektedir. Üye daha sonra bu kullanıcı adı ve şifreyi kullanarak blog sayfasında istediği düzenlemeleri yapabilmektedir. Üye, şifresini unutursa gerekli adımları izlediğinde yeni şifre mail adresine gönderilebilmektedir. Öğrencilerin toplu bir şekilde iletişim ve haberleşme olanağına sahip olabilmeleri, çalışmalar hakkında bilgilendirme ve duyurulara kolayca ulaşabilmeleri için bir web sayfası (öğretmenin blog sayfası) hazırlanmıştır. Ayrıca forum sistemi oluşturulup açılan konular hakkında öğrencilere genel tartışma olanağı ve dosyalarını yükleme olanağı sağlanmıştır.

3.2.4. Elektronik Portfolyo Değerlendirme Dereceli Puanlama Anahtarı

Öğrencilerin web tabanlı portfolyolarını değerlendirebilmek için Vandervelde (2007)' nin hazırlamış olduğu elektronik portfolyo değerlendirme dereceli puanlama anahtarı kullanılmıştır. Kullanılan bu elektronik portfolyo değerlendirme dereceli puanlama anahtarı İngilizce olduğu için ilk olarak araştırmacı tarafından Türkçe'ye çevrilmiş daha sonra iki uzman tarafından incelenmesi istenmiştir. Uzmanlar tarafından incelendikten sonra dereceli puanlama anahtarında gerekli düzenlemeler araştırmacı tarafından yapılarak son hali verilmiş ve öğrencilerin portfolyolarını değerlendirebilmek için kullanılmıştır.

3.3. Verilerin Çözümlemesi

Öğrenciler ile yapılan görüşmeler tamamlandıktan sonra elde edilen sesli ve görüntülü kayıtlar bilgisayar ortamında teker teker dinlenip Microsoft Word programı kullanılarak veriler yazılı hale getirilmiştir. Verilerin yazımında yanlışlık yapma ihtimali göz önünde bulundurularak yazılı veriler daha sonra bir başka uzman tarafından okunarak sesli ve görüntülü kayıtlardaki veriler ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen bu veriler betimsel analiz yaklaşımıyla analiz edilmiştir. Betimsel analizin amacı, elde

edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Betimsel analizde görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu nedenle de öğrencilerin görüşleri direkt alınarak tırnak içinde sunulmuş ve ne anlama geldiği yorumlanmıştır. Nitel veri analizinde tam anlamıyla standartlaşmış süreçler içermediği için araştırmacılar farklı analiz yaklaşımlarını benimseyebilmektedirler (Kuş, 2006).

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarılarını belirleyebilmek için, öğrencilerin kendi web tabanlı portfolyolarını, elektronik portfolyo değerlendirme dereceli puanlama anahtarı kullanarak değerlendirmeleri istenmiştir. Öğretmen de aynı şekilde öğrencilerin web tabanlı portfolyolarını, elektronik portfolyo değerlendirme dereceli puanlama anahtarını kullanarak değerlendirmiştir. Öğretmenin, öğrencinin web tabanlı portfolyosuna verdiği puan ile öğrencinin kendi web tabanlı portfolyosuna verdiği puan toplanmış ve toplam ikiye bölünüp öğrencinin portfolyo puanı elde edilmiştir. Öğrencinin geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile aldığı not yani yılsonu başarı puanı okul idaresinden alınmıştır. Öğrencinin web tabanlı portfolyosundan aldığı puan ile geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile aldığı yılsonu başarı puanını karşılaştırmak için Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

3.4. Araştırmanın Evreni Ve Örneklemi

Bu araştırmanın evrenini 2007–2008 Eğitim ve Öğretim yılı 2. döneminde Adana ili, Pozantı ilçesi, Şehit Zafer Sabancı Lisesi’nde Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi alan 4 sınıfta bulunan toplam 77 öğrenci oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın örnekleme ise araştırma evreni içerisinde kademeli uygun örnekleme metodu (two-stage convenience sampling) (Frankel ve Wallen, 1993) kullanılarak seçilen bir sınıftan oluşmaktadır. Bu sınıftaki toplam 17 öğrenciden, 2 öğrenci web tabanlı portfolyo çalışmasını tamamlamadığı, 3 öğrenci ise görüşmeye katılmadığı için web tabanlı portfolyo çalışmasından çıkarılmıştır. Geriye kalan 12 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Tablo 10: Örneklemde Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Kişi Sayısı	Yüzde Dağılımı(%)
Kız	8	% 66,6
Erkek	4	% 33,3
Toplam	12	% 100

Tablo 10’da görüldüğü gibi örneklemde yer alan 8 kız öğrenci evrenin %66,6’sını, 4 erkek öğrenci ise evrenin %33,3’ünü oluşturmaktadır.

Bu bölümde, çalışmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesi ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine yanıt aramak için yapılan istatistiksel analizler sonucu elde edilen bulgular ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Bulguların yazımında, öğrencilerin istekleri doğrultusunda gerçek isimleri kullanılmamıştır. Öğrencileri belirtebilmek için öğrenci isimleri yerine harfler kullanılmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi; “Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?” olarak açıklanmıştır.

12 öğrenci ile tek tek görüşmeler yapılmıştır. Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı ile ilgili görüşlerini alabilmek için yarı yapılandırılmış 17 açık uçlu görüşme sorusu hazırlanmıştır. Görüşme sırasında öğrencilere yöneltilen sorulara karşılık verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgular, temalar ve alt temalar altında öğrencilerin verdikleri yanıtlardan doğrudan alıntılar yapılarak sunulmuştur. Araştırma bulgularından elde edilen temalar ve alt temalar şunlardır;

1) Öğrencilerin Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi İle İlgili Genel Görüşleri

- Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Olumlu Ve Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Zorlandıkları Yerlere İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Diğer Derslerde De Kullanımına Ve İstekliliğe İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Süresine İlişkin Öğrenci Görüşleri

2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde;

- Yeni Bilgiler Öğrenmeye İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Zaman Yönetimine İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Araştırma Yapma İhtiyacına İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Yapılan Çalışmadan Keyif Almaya Yönelik Öğrenci Görüşleri
- Özveride Bulunmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri
- İşbirlikli Çalışma Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri
- Çalışmanın Web Tabanlı Olmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri
- Yapılan Çalışmayı Tekrar Düzenlemeye Yönelik Öğrenci Görüşleri

3. Öğrencilerin Değerlendirme Yöntemi İlgili Görüşleri

- Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemlerine Göre Farklılıklarına İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Öğrencilerin Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Çalışmaya Başlamadan Önceki Düşünceleri İle Çalışmanın Sonundaki Düşünceleri Arasındaki Farklara İlişkin Görüşleri
- Değerlendirmede Tarafsızlık İlkesine İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Değerlendirme Kriterlerinden Haberdar Olmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri

4.1.1. Öğrencilerin Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi İle İlgili Genel Görüşleri

Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yöntemi ile ilgili genel görüşlerini belirleyebilmek için öğrencilere, öğrenci görüşme formunda yer alan 1., 2., 10. ve 12. sorular yöneltilmiştir. Yöneltilen sorular doğrultusunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

4.1.1.1. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Olumlu Ve Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 1. soru “Bu çalışma ile ilgili olumlu ve olumsuz düşüncelerin nelerdir?” sorulmuştur.

Öğrencilerin tamamı yapılan çalışmayı olumlu bulmuşlardır. Yaptıkları çalışmanın zevkli ve eğlenceli olduğunu, çok beğendiklerini, yeni kavramlar öğrendiklerini belirtmişlerdir. Bir öğrenci çalışmanın kendisine araştırmayı öğrettiğini, sonra da araştırırken öğrenmeyi öğrettiğini belirtirken bir diğer öğrenci çalışmayı yaptığı için kendine güven hissettiğini belirtmiştir. D adlı öğrenci kendini daha iyi ifade ettiğini belirtmiştir. C adlı öğrenci web tabanlı portfolyo değerlendirme yönteminin bir dersteki başarısını tam anlamıyla ölçebileceğini belirtmiştir. G adlı öğrenci de web tabanlı portfolyo yöntemi ile ilgili “*Eğlenceli, zevkli, yapması öğrendikten sonra kolay bir çalışma...*” olarak olumlu düşüncelerini belirtmiştir. Birkaç öğrenci çalışma ile ilgili blog sayfalarını düzenlerken bazı yerlerde zorlandıklarını ifade ederek olumsuz düşüncelerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Güzel bir çalışmaydı. Çalışmayı kendin yapıyorsun kendi zevkine göre düzenliyorsun. Olumsuz bir düşüncem yok. Çok beğendim çalışmayı.” (A)

“Bence çok güzel ve iyi bir çalışma oldu, olumlu bir çalışma oldu. Neden diye sorarsanız sonuçta yeni bir şey öğrendik. Blogcu sayfası, portfolyo diye bir terim öğrendik. Bunun sonucunda da kendi web adresimizi oluşturmayı öğrendik. Yani kendi düşüncelerimizi internette de kendi sayfamız aracılığıyla geniş kitlelere ulaştırmayı öğrendik. Böyle güzel olan bir çalışmada olumsuz düşüncem yok.” (B)

“Çalışma bence olumlu. En azından internette hani msn dışında haberleşme sağladığımız bir ortam ya da arkadaşlarıma mesela benim görüşlerimi bildiren uzun metinleri msn de yollasam daha fazla sorun oluyor. Ama oraya onu koyduğum zaman herkes okuyabiliyor. Üstelik hani yorum da alabiliyorum. Hoşuma gidiyor yaptıklarımın yorum getirmesi... Bana göre hani çok zevkli çok eğlenceli bir çalışma. Bu değerlendirme yöntemi bir dersteki başarıyı tam anlamıyla ölçebilir.” (C)

“Bu çalışma bizim için bayağı önemliydi yani dönem boyu yaptığımız bir şeydi. Kendimizi daha iyi ifade edebildik mesela tasarımlar olsun diğer grafikler olsun dosya yüklemeler olsun arkadaşlarla hem birbirimizden yardım aldık herkes birlik içindeydi... Daha farklı zaman geçirdik, eğlenceli oldu kendi istediğimiz resimleri kendimizi tanıtabilecek resimleri yazıları yazdık. Arkadaşlarımdan blog sayfalarından farklı şeyler öğrendim.” (D)

“Bu portfolyo çalışmasına ilk başladığımda zevkli bir iş olarak yapmaya başladım. Bilgi edinme amaçlı olduğunu düşündüm. Bir olayın gerçekleştirilmesi sonucunda huzur buldum kendime güven hissettim yaptığım için. Olumsuz hiçbir kaidem yoktur. Her şey güzel oldu. Yararlı. Hangi bilgi edinirsek edinelim yani ne kadar bilgi koyarsak internetten arkadaşlarımız bakabilir. Değerlendirme açısından yararlı kullanılabilir bir çalışma olarak görüyorum.” (E)

“Blogcunun ne olduğunu öğrendim. Diğer klasik ölçme ve değerlendirme yöntemlerine göre daha yararlı olabilir. Klasik yöntemde bir yanlış yaptığımızda ölçme değerlendirmede onu geri düzeltemeyiz ama bunda düzeltme imkanımız var. Bunda yanlış gördüğümüz bir yeri puanlama anahtarına bakarak hemen düzeltebiliriz.” (F)

“Eğlenceli, zevkli, yapması öğrendikten sonra kolay bir çalışma...” (G)

“Çalışma ile ilgili görüşlerim olumlu çünkü çalışmayı hazırlarken çok hoşuma giden yerler oldu. Kendime ait bir sayfa olması kendi zevkime göre hazırlanması güzeldi. Olumsuz düşüncem yok. Diğer klasik ölçme değerlendirme yöntemlerine göre olumlu bir çalışma olarak görüyorum. Klasik değerlendirmelerde bayağı zorlanıyorduk ama bunlarda süre ve hazırlanma süresi uzun olduğu için daha yararlı oldu. Mekan kısıtlaması da yok.” (H)

“Ya güzel bir çalışma olumlu düşüncemi söyleyeyim önce, kendi adıma bir çalışmam olması güzel çünkü kendim sadece birkaç gün içinde değil de uzun süre içinde yapıyorum yani zor durumda kalmadan yapıyorum” (I)

“Bu çalışma ile ilgili düşüncelerim olumlu. Araştırmayı öğretti bana. Sonra araştırırken öğrenmeyi. Bu çalışma web tabanlı olduğu için herkes tarafından

görülebilecek. Bence bu iletişim açısından arkadaşlarla araştırıp öğrenebilme bakımından çok iyiydi.” (J)

“Yani tabi ki olumludur. Çünkü ben bunda en çok kendi emeğimi harcadım, bir insanın kendi emeği olması zaten her şeyi değiştiriyor. Bu benim emeğim, bunu ben yaptım diyebildiğim için bana çok güven verdi ve çok zevk aldım ben bu konudan.” (K)

“Kendime ait bir sitenin olması.” (L)

4.1.1.2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Zorlandıkları Yerlere İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 2. soru “Çalışma boyunca zorlandığın zamanlar oldu mu? Zorlandığın yerler nelerdir?” sorulmuştur.

Öğrencilerin çoğunluğu çalışma boyunca zorlandıklarını belirtmişlerdir. G ve E öğrencileri ise zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin genelde blogcu. com’da blog sayfalarını düzenlerken, resim ve sunumlarını eklerken, üye girişi için gerekli şifrelerini unuttukları için üye girişi yapamamaları, internet bağlantısından kaynaklanan sorunlar nedeni blog sayfalarını giriş yapıp görüntüleyememeleri zorluk yaşadıkları yerlerdir. Öğrenciler, yapılan çalışma ile ilgili daha önceden çok fazla bilgileri olmadığından dolayı ilk başlarda zorlandıklarını daha sonra ise zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Fazla zorlanmadım resim eklemede biraz oldu onda da arkadaşlarıma veya öğretmenime sordum. Kolay bir çalışmaydı. Başka zorlandığım bir yer olmadı. Konuyu anlarken ne ile ilgili olduğunu anlamada fazla zorlanmadım.” (A)

“Tabiki yeni bir şey öğrendik hemen bunu her şeyi biliyormuş gibi yapmamız beklenemez. Özellikle zorlandığım yerler sayfa tasarımı konusu ve kategori konuları oldu çünkü yani ortaya güzel bir şey çıkmasını istiyorsunuz. Kategori ekleme konularında zorlandım açıkçası neyi seçsem de farklı olsa nasıl yapsam daha yararlı olur yani insanlara nasıl yararlı olurum diye düşündüm.” (B)

“Çok fazla olmadı. Çalışmada slayt, sunum ekleyeceğimiz zaman biraz sorun yaşadım. Dosya boyutu büyüktü galiba. İşte biraz onunla uğraştım ama sonun da yaptım. Üye kaydında ya da blogcuda zorlandığım yerler yok yani zaten bir tek Türkçe karakterler kullandığımız zaman sorun oluyordu. Onun dışında yok. Daha önce hiç bilmiyorduk yani ilk önce siz anlattığınızda biraz karışık geldi. Yazı ekleme, resim ekleme, ilk giriş sayfasını düzenleme falan biraz sorun oldu ama yapan arkadaşlarla ortaklaşa yapınca gayet kolay oldu.” (C)

“İlk başta şifre alırken zorlandım. Bir de bazı dosyaları yüklerken zorlandım bir kalıpta olması gerekiyormuş galiba dosyaların boyutu. Ama onu da sonradan öğrenince bir sıkıntı çekmedim.” (D)

“Zorlandığım yer olmadı fakat yeri geldi sorun oldu arkadaşlarımızla yardımlaşarak halledebildik, hocalarımıza sorduk. Blog sayfası yaparken zorlanmadım. Çünkü kendime güven hissettiğimde yapabilirim diye düşündüm. Daha önceden biraz bilgim vardı. Bilgisayarla ilgili bilgim olduğu için pek fazla zorlanmadım.” (E)

“Zorlandığım yerler oldu. Zorlandığım yerlerde arkadaşlarımdan yardım istedim. Web sayfasını yaparken, ekrana doğa resimlerini yüklerken zorlandım ve arkadaşlarımdan yardım istedim. İnternette kaynaklanan bir sorun olmadı. Üye girişi yaparken bir defa sorun oldu onu da arkadaşlarıma sorarak hallettim. Zorlandığım yerlerde arkadaşlarım çok yardımcı oldu. İlk başta bu çalışmanın ne olduğunu bilmiyordum sizin anlatmanız ve arkadaşlarımdan anlatması sonucu biraz öğrendim.” (F)

“Zorlandığım yer olmadı derslerimi gayet iyi dinledim çalışmalarımı iyi yaptım zorlanmadım. Portfolyoyu ve blog sayfası yapmayı bilmiyordum öğrendim sizi dinledim öğrenmeye çalıştım kolay geldi o yüzden ama sizi dinlemeseydim öğrenmek istemeseydim zor gelebilirdi. Bana zor gelmedi, kolaydı.” (G)

“Bazı yerlerde zorlandım çünkü bu çalışma ile ilgili daha önceden bir bilgim yoktu. Öğretmenimle ve arkadaşlarımla beraber bir şeyler yapmaya çalıştık. Üye olurken ve dosya eklerken biraz zorlandım.” (H)

“Evet, zorlandığım zamanlar oldu slayt hazırlamak oldukça zor geldi bana. İlk önce resim buluyorum, resim bulunca yapamıyorum arkadaşlarımdan yararlandım arkadaşlarım gösterdi çoğu zaman bende onlara bakarak yaptım.” (I)

“Resim ekleme bölümünü yapamıyordum. Yazıyı kolay bir şekilde ekleyebiliyordum. Ama resim eklemede hani internetten adres çubuğunu alıp oraya eklemek, orda sorun oldu. Başka zorlandığım bir yer olmadı. Üye girişinde biraz sorun oldu. İki kere falan üye girişi istedi. Birincisinde girdim. Kullanıcı adı mı unuttum sanırım. Sonra şifre değişikliği oldu. Sonra mesela blog sayfamdayken bir resim ekleme bölümüne giriyorum hemen böyle tekrar kullanıcı adı mı ve şifremi istiyordu. İnternetten kaynaklanan sorunlar çıktı.” (J)

“Ben biraz kararsız olduğum için acaba hangisi daha iyi olur hangisi daha kötü olur gibi durumlarda biraz bocaladım, yani yoruldum, ama güzel bir şey çıktı sonucunda. Resim, yazı seçerken biraz zorlandım.” (K)

“Zorlandığım yerler oldu. Blog sayfası yapmayı bilmiyordum. Resim eklerken, yazı eklerken ve blog sayfasını düzenlemede zorlandım.” (L)

4.1.1.3. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Diğer Derslerde De Kullanımına Ve İstekliliğe İlişkin Öğrenci Görüşleri

Web tabanlı portfolyo yönteminin diğer derslerde de kullanımına ve istekliliğe ilişkin öğrenci görüşlerini belirleyebilmek için öğrencilere görüşme formunda yer alan 10. Soru “Böyle bir çalışmanın diğer derslerde de yapılmasını ister miydin? Evet. Neden? Hayır. Neden?” ve 12. soru olan “Böyle bir çalışmayı tekrar yapmak ister miydin? Evet. Neden? Hayır. Neden?” soruları sorulmuştur.

4.1.1.3.1. Öğrencilerin “Böyle Bir Çalışmanın Diğer Derslerde De Yapılmasını İster Miydin? Evet. Neden? Hayır. Neden?” Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Öğrencilerin çoğunluğu web tabanlı portfolyo çalışmasını sayısal dersler yerine sözel derslerde yapılmasını istemektedir. Çoğunlukla Tarih, Coğrafya, Edebiyat, Dil ve Anlatım, Biyoloji gibi dersleri belirtmişlerdir. H öğrencisi, “Klasik ölçme ve değerlendirmede zaman kısıtlı bir ders süresince yapabiliyorsun ama web tabanlı

portfolyoda bu şekilde daha uzun ve kendi zevklerine göre kendi araştırmalarıyla bir şekilde yapıyorsun o yüzden daha güzel. Böyle yapılmasını isterdim. Mesela sözel derslerde Edebiyat, Dil ve Anlatım, Matematikte bile kullanabilirdik bence. Başarımı daha iyi ölçebileceğini düşündüğüm için diğer derslerde de yapılmasını isterdim. Başarımın daha iyi olacağına inanıyorum. Eminim bu şekilde herkesin başarısı da artar. Çünkü herkes uğraşıyor bir şeyler yapmaya çalışıyor” diye görüşünü belirtmiştir. Web tabanlı portfolyo yönteminin diğer derslerde de kullanılmasını istemesinin nedenini de zaman kısıtlaması olmadan dersteki başarısını daha iyi ölçebileceğini düşünmesidir. K adlı öğrenci de diğer derslerde de web tabanlı portfolyo yönteminin kullanılmasını istemesinin nedenini “...Yok şunu unuttum, yok bunu unuttum demeyiz veya şuna da çalışsaydım, keşke şu soruyu da yapsaydım gibi bir endişem olmazdı” diyerek belirtmiştir. B adlı öğrenci de bazen derslerin sıkıcı olduğunu, derslere girmek bile istemediğini ifade etmekte web tabanlı portfolyo yöntemi ile derslerin daha zevkli hale getirilebileceğini belirtmektedir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet, iyi olurdu ödevlerimizde yardımcı olurdu bilgi paylaşımı olurdu arada. Mesela Tarih olabilir, Fizik olabilir... Kendi sayfamı başkaları da gördüğü için onlardan da yardım isteyebilirdim. Blog sayfamdaki arkadaşlarımdan yardım isteyebilirdim, yorumlarını alabilirdim. Daha iyi bir çalışma yapabilirdim. Daha iyi olurdu.” (A)

“İsterdim açıkçası çünkü bazı sıkıcı dersler oluyor insan girmek bile istemiyor. Bu çalışmayla dersler daha zevkli hale getirilebilir Örneğin tarih olabilirdi. Çünkü çalışmamız konulardan oluşuyor. Tarih, coğrafya, biyoloji, matematik yani her derste olabilir yeter ki biz biraz daha üstüne düşelim uğraşalım. Sözelin daha fazla olmasını isterdim.” (B)

“İsterdim özellikle web tabanlı ise değiştirilebilir olması nedeni ile diğer derslerde de olmasını isterdim. Mesela Türkçe dersinde hani bu klasik sorular yazılı şeklinde değil de böyle olmasını daha fazla isterdim. Yani bizim yaptığımız çalışmalara göre değerlendirilmesini isterdim. Mesela ben Edebiyat dersinde bir etkinlik hazırlıyorsam yani bir sene boyunca birkaç etkinlik hazırladıysam benim yazılılarıma onlar da etki etsin isterim ama ben bu etkinlikleri yaptığımda bir işe yaramıyorsa

sadece yazılı soruları etki ediyorsa o hoş değil yani başarıyı tam ölçemeyebilir. Tüm derslerde olsun isterim. Çünkü insan kendini ne kadar fazla ifade edebiliyorsa o kadar fazla puan alır.” (C)

“Tabi isterim yani diğer derslerde klasik ölçme ve değerlendirme oluyor, zaman kısıtlı. Böyle bir çalışma diğer derslerde daha mantıklı olur bence. Bunu biz bir dönem içerisinde yaptık. Diğer derslerde zaman kısıtlı. Bir dönem içinde farklı şeyler düşündük biz bu blogcuda. Daha yararlı oluyor bence. Diğer derslerde de yapılmasını isterdim. Mesela bir matematik dersi için 10 soruluk yazılı basit bir şey değildir. Bence herkes onu kendi düşüncesiyle kendi programıyla kendi gündemiyle kendi günceliyle yapsaydı daha iyi olurdu. Başarısı daha iyi ölçülürdü.” (D)

“Evet, çok isterdim. İnternet üzerinden görsel olarak görünce aklımda daha fazla bilgi kalıyor. Ben en çok Edebiyat dersinde olsun isterdim. Çünkü bence Edebiyat çok karışık bir ders. Sözlü olarak anlatılırken çok karışık bir ders ama onu görsel olarak yaparsak biraz daha iyi olur bence. Bir de Tarih dersinde olsun isterdim çünkü o da Edebiyat gibi sözel bir ders. Yani hemen hemen bütün sözel derslerde olsun isterdim. Çünkü onların daha çok aklımızda kalacağına inanıyorum. Çünkü kendin çalıştığın için daha çok akılda kalma ihtimali var. Sayısal derslerde gerek yok Çünkü sayısal dersleri bir kağıt üzerinde işlem yaparak da öğrenebiliriz. Onlara görsel olarak pek fazla ihtiyaç yok.” (E)

“Diğer derslerde de yapılmasını isterdim. Yazılılarda önceden bilgi verilmiyor ama bunda veriliyor. Bilgi verildiği için. Hem de klasik yazılıda bir hata yaptığın zaman düzeltemiyorsun ama bunda düzeltebiliyorsun. Süre yönünden de iyi mesela yazılılar 40 dakika burada ise 1 dönem. İnternet bağlantısı olan her yerden bu blogcu sayfamı düzenleyebilirim, düzenleme olanağım sadece okulla sınırlı değil.” (F)

“İsterdim kolaylık sağlardı her derste olmasa da bazı derslerde kolaylık sağlardı mesela sözel derslerde kolay araştırabilirsin yazdığın yazıyı hemen oradan görebilirsin çok kolay olurdu. Mesela Edebiyat, Dil anlatım gibi. Sayısal dersler anlatıma bağlı olduğu için biraz uymaz gibi geliyor.” (G)

“Evet diğer derslerde de böyle bir çalışmanın yapılmasını isterdim. Daha kolay ve daha güzel bir çalışma çünkü. Diğer ölçme ve değerlendirmelere göre daha güzel daha yararlı ve faydalı olduğunu düşünüyorum.” (H)

“Evet isterdim... Değerlendirmenin daha uzun olmasını istiyorum. Mesela bir biyoloji dersinde yazılı yerine konuyu anlatımı için slayt hazırlasak veyahut da sunum yapsak hem daha etkili olur hem de sadece yazılıya çalışmış olmak için olmaz yani biz de yaparken öğrenmiş oluruz. Hem de ezbercilikten kaçınmış oluruz.” (I)

“İsterdim en azından zaman kısıtlaması yok ve kendimiz ölçme ve değerlendirme yapıyoruz ve çoğu şeyi araştırarak yapıyoruz işte araştırarak bilgi koyuyoruz araştırarak yapınca da çoğu bilgi aklımızda kalıyor... Edebiyat olsun dil anlatım olsun coğrafya işte sözel derslerde yapılması daha güzel olur. Sayısal da belki biyoloji, kimya ağırlıklı olabilir ama matematik sanmıyorum yani.” (J)

“Tabi ki isterdim... Klasik ölçmede bir saat içinde yapıyorduk ama biz bunları yaparken zaman kısıtlamamız olmadığı için sürekli üstüne bir bilgi aktarabileceğimiz için tabi ki güzel olurdu, daha iyi olurdu. Bu portfolyo değerlendirme klasik ölçme ve değerlendirmeye göre başarıyı ölçmede daha etkili olur. Bu çalışma her derste olabilir. ...Yok şunu unuttum, yok bunu unuttum demeyiz veya şuna da çalışsaydım, keşke şu soruyu da yapsaydım gibi bir endişem olmazdı.” (K)

“Evet isterdim. Daha verimli oluyor. İstedikimiz zaman tarih, fizik veya diğer derslerdeki bilgileri ekleyebiliriz.” (L)

4.1.1.3.2. Öğrencilerin “Böyle Bir Çalışmayı Tekrar Yapmak İster Miydin? Evet. Neden? Hayır. Neden? ” Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Öğrencilerin tümü çalışmayı tekrar yapmak istemektedirler. Tekrar yapmak istemelerinin nedenlerini de çok keyif almaları, eğlenceli bulmaları, kendilerini geliştirmeleri, yeni bilgiler öğrenmeleri, kendilerine olan güvenlerinin artması, kendilerine ait bir çalışmanın olması ve başkalarının yaptıkları çalışmaya karışamamaları olarak belirtmişlerdir. E adlı öğrencinin web tabanlı portfolyo yöntemini tekrar kullanmayı istemesinin nedenleri arasında keyif alması, becerisinin

artması, çalışmaları kendisinin seçmesinin derse karşı isteğini arttırması, kendine olan güveninin artması, yaptığı çalışmalarda özveride bulunmaya teşvik etmesi olarak sıralamıştır. Benzer bir şekilde K adlı öğrenci de çalışmayı tekrar yapmak istediğini, çalışmayla birlikte kendini ölçtüğünü, çalışmada becerilerini ortaya koyduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yöntemini severek, isteyerek ve keyif alarak yapmaları ileriki zamanlarda da web tabanlı portfolyo yöntemini kullanmayı istemelerinde etkili olmuştur. Öğrencilerin görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet, yapmak isterdim çok keyif aldım tekrar olsa yaparım. Sevdiğim bir çalışmaydı. Bilgi paylaşımı olduğu için bir dersteki çalışmalarımı başarılarımı daha iyi sunabilir.” (A)

“Böyle bir çalışmayı tekrar yapmak isterdim çünkü çok eğlenceli çok faydalı özellikle kendimizi geliştirdik, yeni bir şeyler öğrendik .” (B)

“Tekrar yapmak isterdim. Şu anda zaten bir blog sayfam var. Onun üzerinde değişiklikler yapabilirim. Onunla uğraşırım. Eğlenceli bana göre, bana ait olması çok güzel kimse karışmıyor. Onun şifresini sadece ben biliyorum, ben değişiklik yapabiliyorum. Kimse karışmıyor o yüzden güzel eğlenceli.” (C)

“Evet, yapmak isterdim. Faydalı bir çalışma çünkü. Bir dönem boyunca bunlarla uğraşmak güzel. Başarıyı ölçmek açısından daha uygun. Orda kendi düşüncelerimizi daha iyi ifade edebiliyorduk ve öğretmenimiz de onayladığı için sürekli beraber oluyorduk. Diğer derslerde böyle bir imkanımız yok. O anda yapıyorduk her şeyi ve değerlendirmeye katılmıyorduk. Böyle daha inandırıcı oluyor.” (D)

“Evet, çok isterdim... Açıkçası çok keyif aldım. Daha çok becerim arttı. Çalışmaları kendim seçmem isteğimi arttırdı. Kendime olan güvenim arttı. Yaptığım çalışmada daha çok özveride bulundum.” (E)

“İsterdim. Çünkü kendi bilgimi yani öğrendiklerimi biraz daha ilerletmeye çalışırdım... Şimdiki yaptığımız işte öğrenmediklerimi öğrenirdim. Daha çok çaba göstermeye çalışırdım. Yararlı bir yöntem olduğu için tekrar yapmak isterdim.” (F)

“Daha farklı bir şekilde, daha farklı bir sayfa oluşturmayı isterdim... Keyifli. Birileriyle bir şey paylaşmak güzel ne kadar bilgin varsa başkalarıyla paylaşabiliyorsun.” (G)

“Evet isterdim. Diğer derslerde de yapılmasını zaten istiyorum... Bana katkıları oldu zaten, en azından araştırma tekniklerini öğrendim, araştırma yapabildim, yeni bilgiler öğrendim. Çok yararlı bir şey. Kendime ait bir sitem olması zaten büyük bir avantaj. Kendim yapıyorum her şeyi... (H)

“Evet isterdim. Sadece bir günde değil sürekli onunla uğraşıp ama sadece kısa ve öz olarak yapılmasını isterdim. Tekrar yapsaydım ya da farklı bir derste yapsaydım bu kadar zorlanmazdım çünkü öğrendim.” (I)

“Böyle bir çalışmayı tekrar yapmak isterdim çünkü çok eğlenceli.” (J)

“İsterdim. Kendimi ölçtüm burada ben. Kendi becerilerimi ortaya koydum. Tekrar tekrar yapmak isterim.” (K)

“Evet isterdim. Çok eğlenceli bütün streslerimi Bu çalışma ile atıyorum.” (L)

4.1.1.4. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Süresine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 17. soru “Çalışma süresinin yeterli olduğunu düşünüyor musun?” sorulmuştur.

Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yönteminin süresine ilişkin görüşleri incelendiğinde C, E ve F adlı öğrenciler hariç diğer öğrencilerin web tabanlı portfolyo yönteminin süresini yeterli bulduğu görülmüştür. C adlı öğrenci web tabanlı portfolyo yöntemi için yaptığı çalışmaların kendisi için derslerle kısıtlı olduğunu Çünkü çalışmalarına ulaşabilmesi için gerekli internet bağlantısına çok fazla yerde erişemediğini belirterek süreyi yeterli bulmadığını belirtmiştir. E ve F adlı öğrenciler ise zamanlarının çoğunu yeni bilgiler öğrenmek için harcadıklarından dolayı web tabanlı portfolyo yönteminin süresini yeterli bulmamışlardır. Diğer öğrenciler ise zaman

yönünden çok fazla sıkıntı çekmediklerini belirtmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Süre kısıtlı değildi. Yeterliydi benim için zaman yönünden sıkıntı çekmedim.” (A)

“Yeterli olduğunu düşünüyorum. 4–5 aylık bir süre. Tabi bu uzun süreli bir çalışma, 5 ay oldu dönem bitti hoca bize notları verdi artık... Daha önce bilgim olsaydı daha da iyi bir çalışma olabilirdi. Fazla zorlanmazdım 2 ayda yaptığımızı 1 ayda yapardık. Daha kısa sürede yapabilirdik yani. Yine de yeterli.” (B)

“Çalışma süresi derslerle kısıtlı. Daha fazla süre olabilirdi. Benim için derslerle kısıtlı idi. Çünkü ulaşabileceğim internete girebileceğim çok fazla yer yoktu. Yani kişiden kişiye değiştiğini düşünüyorum. Daha uzun bir süre olsa benim için daha iyi olurdu. Çünkü süre ne kadar uzarsa kendimi geliştirdiğim sürece ilk başladığım günden daha ileri boyutta olurum. Yaptıklarım daha iyi olurdu. Yani siz bir haftada bu değerlendirmeyi yapsaydınız yaptıklarımınla çok fazla bir şey gösteremezdim. Tam olarak yapmak istediğimi yapamazdım. Acele ederdim ya da çok fazla bilmiyor olurum. Seneden seneye olması uzun süre olması daha iyi olurdu.” (C)

“Çalışma süresi bence gayet yeterli. Zaten bir dönem boyunca yaptığımız için yeterliydi. Zaman açısından bir sorun çıkmadı benim için.” (D)

“... Sürenin daha uzun olmasını isterdim açıkçası. İstediğim sonuçların hepsini yapamadım ama elimden geleni yaptım. Yine de zevkliydi. Yapamamamın nedeni zamanın kısa olmasıydı. Bununla ilgili çok az bilgim vardı o da sonradan değişti... Dönemin başından başlanmasını isterdim. Zamanımın çoğu blogcuyu düzenlemekle ne olduğunu anlamakla geçti. Portfolyoya daha sonra geçtiğimiz için zaman yetersiz geldi.” (E)

“Süre biraz daha fazla olsa daha iyi olur. Dersin biraz daha fazla olması daha iyi olur. Öğrenmemizi sağlar. Bundan sonra bir çalışma daha yapsam zaman yeterdi çünkü bunda zamanımın çoğunu yeni bilgiler öğrenmek için harcadım.” (F)

“Yeterli. Zaman kısıtlı olsaydı yetiştiremezdim, çalışmaları yapamazdım. Ama bence süre yeterli. Yapmak istediğim her şeyi bu zaman içinde yapabildim ama daha uzun da olabilirdi... Süre ile ilgili herhangi bir sorun olmadı.” (G)

“Evet, süre yeterli... Çalışma ile ilgili bilgiler ilk dönem verilip çalışma daha sonra yapılırsa bence daha iyi olurdu...” (H)

“Evet, yeterliydi daha kısa bir süre olsaydı zaten klasik yazılılardan hiçbir farkı kalmayacağını düşünüyorum. Daha uzun sürede olsaydı fazla olacağını düşünüyorum. Bence bu süre iyi.” (I)

“Çalışma süresinin yeterli olduğunu düşünüyorum. Bir dönem, bu gayet uzun bir süre...” (J)

“Evet yeterli. Çünkü biz büyük bir dönem uğraştık. Koca bir döneme sığdırdık yani her şeyi. Bir dönemki başarıyı ölçüyor. Bence çalışma süresi yeterli” (K)

“Bir dönem boyunca bu çalışma ile uğraştık. Bana göre süre yeterliydi” (L)

4.1.2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Web tabanlı portfolyo yönteminde kazanımlarına yönelik öğrenci görüşleri incelendiğinde aşağıdaki alt temalar elde edilmiştir;

Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde;

- Yeni Bilgiler Öğrenmeye İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Zaman Yönetimine İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Araştırma Yapma İhtiyacına İlişkin Öğrenci Görüşleri
- Yapılan Çalışmadan Keyif Almaya Yönelik Öğrenci Görüşleri
- Özveride Bulunmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri
- İşbirlikli Çalışma Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri
- Çalışmanın Web Tabanlı Olmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri
- Yapılan Çalışmayı Tekrar Düzenlemeye Yönelik Öğrenci Görüşleri

Bu alt temalar doğrultusunda elde edilen öğrenci görüşlerine ait bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

4.1.2.1. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Yeni Bilgiler Öğrenmeye İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 3. soru “Bu çalışma ile yeni bilgiler öğrenebildin mi? Neler öğrendin?” sorulmuştur.

Öğrencilerin tamamı web tabanlı portfolyo çalışma ile yeni bilgiler öğrendiklerini belirtmişlerdir. Blog sayfasının ne olduğunu, blogcu.com sitesinde bir blog sayfası oluşturmayı, portfolyo kavramının ne olduğunu daha önceden tam olarak bilmediklerini, yapılan web tabanlı portfolyo çalışması ile bu kavramlarla ilgili yeni bilgiler elde ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrenciler araştırma yaparken yeni bilgilerle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. C adlı öğrenci yeni bilgiler öğrendiğini, en azından kendine ait bir sayfa olabileceğini sadece kendisinin düzenleyebileceğini, her şeyin kendisinin kontrolünde olabileceği bir web sayfasını açabileceğini, portfolyonun ne olduğunu öğrendiğini belirtmiştir. Benzer bir şekilde J adlı öğrenci de web tabanlı portfolyo yöntemi ile ilgili yeni bilgiler öğrendiğini çünkü blog sayfasına istediği bilgileri koyabildiğini belirtmiştir. Ayrıca istediği bilgiyi ulaşabilmek için internetten araştırmak zorunda olduğunu, internetten araştırma yaparken de birçok yeni bilgiyle karşılaştığını ve kendisine ait farklı bir blog sayfası oluşturabildiğini belirtmiştir. Web tabanlı portfolyo yönteminde öğrencilerin araştırma yapması ve interneti etkili bir şekilde kullanabilmesi gerektiği için internette araştırma yaparken yeni bilgilerle karşılaştıkları, yeni kavramlar öğrendikleri görülmüştür. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Öğrendim. Bir blog sayfasına resim ve yazı eklemeyi öğrendim. Blog sayfası açmayı öğrendim. Kendi sayfamı oluşturmayı öğrendim. Portfolyonun yeni bir değerlendirme yöntemi olduğunu öğrendim. Böyle bir değerlendirme yönteminin olduğuna dair bilğim yoktu.” (A)

“Bu çalışmada yeni bilgiler öğrendim çünkü hiç yapmadığım bir şeyi duydum. Blogcu terimini öğrendim bu çalışmada. Daha önce google’ı açarken görüyordum ama içeriği açısından fazla bir bilğim yoktu açıkçası. İnternet ortamında kendi

düşüncelerimi insanlara ulaştırmayı öğrendim. Portfolyoyla ilgili bilgiler öğrendim. Açıkçası biri bana gelip de portfolyo şöyle böyle dese herhalde sen ne diyorsun derdim şimdi az çok kafamda bir şeyler canlanabilir.” (B)

“Yeni bilgiler öğrendim. Yani en azından bana ait bir sayfa olabileceğini sadece benim düzenleyebileceğim, her şeyin benim kontrolümde olabileceği bir sayfayı kendim açabileceğimi öğrendim... Portfolyonun az çok ne olduğunu öğrenebildim.” (C)

“Bence öğrendik... Biz blogcuyu bundan önce bilmiyorduk siz öğrettiniz bize... Blogcuda da tabi bir takım şeyler öğrendik. Portfolyonun nasıl bir değerlendirme olduğunu az çok öğrendik...” (D)

“İnsan ister istemez yeni bilgiler öğreniyor. Oraya hangi bilgiler konulursa konulsun oradan okuyarak kendimizi değerlendirebiliyoruz. Blog sayfası yapmayı öğrendim, blog sayfasına radyo eklemeyi, anket yapmayı, sohbet panosunu eklemeyi öğrendim. Portfolyonun az çok ne olduğunu öğrendim.” (E)

“Öğrenebildim... Portfolyo değerlendirmenin ne olduğunu öğrendim. Bu çalışmada neler yapılabileceğini öğrendim. Blogcu tasarımı ve blogcu.com da bir site yapmayı öğrendim. Burada gördüğüm ilerde benim çok işime yarayabilir. Kendime farklı bir sayfa da yapabilirim. Burada yaptıklarımı internetten başkalarıyla da paylaşabilirim.” (F)

“Öğrendim. Önceden blog yapmayı bilmiyordum öğrendim, üye olmayı öğrendim. Kendime ait bir sitem oldu, internetten yazı indirip ekledim, resim ekledim, bir sayfa oluşturmaya öğrendim. Portfolyonun az çok ne olduğunu öğrendim.” (G)

“Öğrendim. Zaten bu çalışma ile ilgili daha önceden hiç bir şey bilmiyordum. Öğretmenim sayesinde her şeyi baştan öğrendim. Neredeyse hepsini yeni öğrendim. Bir web sitesi yapmayı, bir portfolyo yapmayı sizden yeni öğrendim. Portfolyo hakkında önceden bir bilğim yoktu. Portfolyo yapmayı ve web sitesi düzenlemeyi öğrendim...” (H)

“Öğrendim. Kendime ait bir sayfa açmayı yani dosya açmayı öğrendim... Performans değerlendirmenin ne olduğunu öğrendim.” (I)

“Bu çalışma ile ilgili yeni bilgiler öğrendim. Çünkü blog sayfama istediğim bilgileri koyabiliyorum. İstediğim bilgiyi de tabi ki internetten araştırmak zorundaydım. İnternetten araştırırken böylece birçok bilgiyi öğrendim... Kendime ait farklı bir blog sayfası oluşturabilirim...” (J)

“Yeni bilgiler öğrendim çünkü biz bu etkinliği yaparken... Yeni araştırmalara baktık, bu araştırmaları yaparken zaten istesek de istemesek de bir şeyler öğrenmiş olduk... Mesela portfolyonun ne olduğunu öğrendim tabi ki bir blog sayfası oluşturmayı da...” (K)

“Öğrendim. Blog sayfası yapmayı, düzenlemeyi bilmiyordum, öğrendim. Yazı eklemeyi, resim eklemeyi, arka plan düzenlemeyi öğrendim.” (L)

4.1.2.2. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Zaman Yönetimine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 4. soru “Bu çalışmada esnasında zamanını iyi yönetebildin mi?” sorulmuştur.

G adlı öğrenci hariç diğer 11 öğrenci web tabanlı portfolyo çalışması sürecinde zamanını iyi yönetebildiklerini belirtmişlerdir. G adlı öğrenci bazen çalışmalarını yetiştiremediğini bu nedenle de tam olarak zamanını iyi yönetemediğini belirtmiştir. Zamanı kaldıkça eksiklerini telafi etmeye çalıştığını da ifade etmiştir. Öğrenciler yapılan web tabanlı portfolya çalışması için verilen 1 dönemlik süreyi yeterli bulmuşlardır. Okulda tamamlayamadıkları çalışmaları, evlerinde veya internet bağlantısı olan herhangi bir yerde tamamlamaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet. Kendim kendi zevkime göre düzenlediğim için zamanı iyi yönettim ne fazla zaman harcadım ne de az bir zamanda yaptım. Zamanı dengeledim.” (A)

“Zamanımı en iyi şekilde kullandığıma inanıyorum tabi ders saati 2 saat olmasına rağmen. Evde de bilgisayar kullandığım için bunu en iyi şekilde düzenleyebildim. Boş vakitlerimde yeteri kadar uğraştım.” (B)

“Bu çalışmada evimde internet olmadığı için okulda geldiğim zamanlar derslerde derslerin süresi ne kadarsa o kadar değerlendirme yaptım. Yani ben istediğimi çok zorlanmadan zaman kaybetmeden yükleyebildim. Yüklemem gereken bir şeyi böyle saatlerce beklemedim. Yani istediğim sürede yükledim. Zaman sorun olmadı.” (C)

“Zamanımız zaten kısıtlı değildi... Ders saatleri boyunca olduğu için zamanımız uzundu ve bir dönem içerisinde yaptığımız için bu çalışmayı zaman konusunda sıkıntı çekmedik.” (D)

“Evet, iyi yönetebildim. Kendime verdiğim zaman içerisinde ne yapmam gerekiyorsa elimden geleni yapmaya çalıştım... Zaman yetti.” (E)

“Esasında yönetebildim... Ne yapmam gerekiyorsa gereğini yapmaya çalıştım. Yapmaya karşı elimden gelen çabayı gösterdim. Zaman yönünden bir sıkıntım yoktu.” (F)

“Bazen çalışmalarını yetiştiremedim kendim ilaveten yaptım. Tam olarak zamanı iyi yönetemedim. Sizi dinledim ama eksiklerimi yaparken onları yapamadım o yüzden zamanım kaldıkça telafi ettim.” (G)

“Yönetebildim çünkü zaman süresi çok fazla kısıtlı olmadığı için uzun bir zaman süresi olduğu için zamanı iyi değerlendirebildim. Sadece derslerle sınırlı değildi. İstediğim zaman girebiliyordum. Derslerle sınırlı olmadığı için de zamanı iyi kullandım.” (H)

“Evet, yönettim çünkü kısa bir süre içinde ders çalışıp da yapmamız zor olan şeyleri uzun bir süre içinde, uzun süre alacak şeyleri bir gün içinde hazırlayabildim evet zaman sınırlaması olmadan yaptım.” (I)

“Dersler aslında iki saat olduğu için birçok arkadaş için kısa bir süre oldu. Ama biz işte öğle arası vaktimizi kullandık. Sonra okul çıkışlarında evlerde kullandık.” (J)

“Evet, yönetebildim, çünkü zaten zaman burada yeterince vardı. Biz bu zaman içinde istediğimiz her şeyi yapabiliydik, yani zaman yönünden bir sıkıntı olmadı.” (K)

“İyi yönetebildim. Zaman kısıtlı değildi, yeterliydi benim için.” (L)

4.1.2.3. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Araştırma Yapma İhtiyacına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 5. soru “Bu çalışmada esnasında araştırma yapma ihtiyacı duydun mu? Cevabın evet ise araştırma yaparken hangi kaynakları kullandın?” sorulmuştur.

Öğrencilerin hepsi web tabanlı portfolyo çalışması boyunca konularla ilgili yeterli bilgilere sahip olmadıkları için araştırma yapma ihtiyacı duyduklarını belirtmişlerdir. Araştırma yaparken çoğunlukla interneti kullanmışlardır. İnternette ihtiyaçları olan kaynaklara kolayca ulaşabildikleri için kitap vb. kaynaktan araştırma yapmaya ihtiyacı duymamışlardır. Öğrenciler araştırma yaparken interneti kullandıkları için kaynaklara ulaşmada sıkıntı yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Web tabanlı portfolyo çalışmasının öğrencileri araştırma yapmaya teşvik ettiğini söyleyebiliriz. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet, araştırma ihtiyacı duydum internetten yararlandım resimlerimi, yazılarımı internetten indirdim. Başka kaynak kullanma ihtiyacı duymadım. İnternet yeterli oldu benim için.” (A)

“Aslında araştırma her zaman gerekli sadece portfolyoda değil her konuda gerekli, kendi bilgilerinizle bir yere kadar geliyorsunuz daha sonra geniş bilgiler bekliyor insanlar sizden. Araştırma konusu tabi ki yaptım İnternetten yararlandım resim indirirken, yazı indirirken, sayfa oluşumunda her şey de internetten yararlandım. Başka bir kaynak olarak dergilerde okuduğum yazılar vardı onları ilave ettim. İnternet benim ihtiyaçlarımı karşıladı.” (B)

“Araştırma yapma gereği duydum. Çünkü bütün istediğim bilgiler benim elimde yoktu. İnternetten google gibi çeşitli sitelerden resim aldım, şiir aldım... Aradığımı internette bulabildiğim için kitaplara başvurmam. Kitaplara ihtiyaç duymadım.” (C)

“Araştırma yapmayı gerektirdi bazı şeyler ama internette her şey mevcut olduğu için başka kaynaklara gerek kalmadı sadece örnek olarak arkadaşlarımın blog sayfalarından yararlandım.” (D)

“Yeri geldi çok ihtiyaç duydum yeri geldi kendim hallededildim fakat ihtiyaç duyduğum kaynak internettir. Oradan yapamadıklarımı araştırdım. İhtiyacımın hepsini hatta daha da fazlasını internet karşıladı. Farklı bir kaynak kullanmadım.” (E)

“Evet, arkadaşlarımdan yardım istedim. İnternetten yardım aldım. İnternette yapamadığım şeyleri öğrendim, arkadaşlarıma sordum bilemediğim şeyleri. Bir web sayfasının nasıl olduğunu arkadaşlarımdan öğrendim. İnternetten başka kaynak kullanmadım.” (F)

“...bir resim veya yazı eklerken internetten araştırdım elimde yoktu... Kitap dergi kullanmadım işim bilgisayarla olduğu için bilgisayardan araştırdım. İnternetten aradığım her şeyi buldum kendi aklımdan düşüncelerimi de yazdım.” (G)

“Araştırma ihtiyacı duydum zaten bilgisayar üzerinden internetten yazılar, resimler buldum çoğu zaman internetten yararlandım. Başka bir kaynak kullanmadım, hepsini internetten buldum. Web tabanlı olduğu için internet daha kolay oldu.” (H)

“... Genelde internetten yararlandım çünkü bilgisayar üzerinden olduğu için mesela herhangi bir resmi veyahut da konuyu daha kolay aktarabileceğim için interneti kullandım başka bir kaynak kullanmadım internette zaten hepsi var.” (I)

“Araştırma yapma ihtiyacı duydum. Çünkü istediğim yazıyı internet ortamından indirdim. Yani kaynaklarım genelde internetten oldu. Farklı bir kitap, kaynak kullanmadım internet ortamında her şey olduğu için.” (J)

“Tabii ki ihtiyaç duydum, interneti kullandım, genellikle interneti kullandım. Başka kaynaktan yararlanmadım. Yeterli bir kaynak olarak interneti görüyorum” (K)

“Evet yararlandım. Resim ve yazılarımı internetten indirdim” (L)

4.1.2.3. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Yapılan Çalışmadan Keyif Almaya Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 8. soru “Bu çalışmayı yaparken eğlendin mi? Evet ise keyif aldığın yönleri nelerdir? Hayır ise neden?” sorulmuştur.

Öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde öğrencilerin tümünün web tabanlı portfolyo çalışmasında eğlendiği görüşünde oldukları görülmektedir. I adlı öğrenci çalışmayı nasıl hazırlayacağını ve ne yapacağını bilmediği için ilk önce eğlenmediğini daha sonra öğrenince çok keyif aldığını belirtmiştir. B adlı öğrenci çalışmayı severek ve isteyerek yaptığı için web tabanlı portfolyo çalışmasında eğlendiğini belirtmiştir. Öğrencilerin web tabanlı portfolyo çalışmasında eğlenmesi, çalışmalarını isteyerek ve severek yapmaları derse karşı tutumlarını da etkileyebilmektedir. Öğrencileri derse motive edebilmek için web tabanlı portfolyo yöntemini diğer derslerde de kullanılabileceğimiz görüşü ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet, çok eğlendim... Yazılarım şiirlerim kendime göre olduğu için kendi zevkime göre olduğu için, yönetici ben olduğum için keyif aldım.” (A)

“Çok eğlendim açıkçası... İnsanlara karşı daha iyi bir şey sunmak istiyorsunuz. Çaba gösterdim çünkü severek yaptığım bir çalışmaydı. Severek ve isteyerek yaptığımız zaman da eğlenmiş oluyoruz...” (B)

“Evet, çok güzel oluyordu mesela arkadaşlarımız kısmındaki tüm arkadaşlarımın blog sayfalarında ben yorum yapabiliyordum onlar da benim blog sayfamda yorum yazabiliyorlardı. Bence eğlenceliydi. Yani arkadaşlarımla iletişimi koparmamam keyif aldırıldı. Çok güzeldi bence.” (C)

“Çok eğlendim diyebilirim. Kendi çalışmalarımı, kendi tasarımlarımı, kendi yazılarım, gündemle ilgili yazdığım yazıları, fotoğraflarımı hemen internette görmek benim hoşuma gitti.” (D)

“Eğlendim. En çok yaptığım çalışmam da istediğim dosyaları koyabilmem, radyo, sohbet bunun gibi bölümler açarak daha iyi bir çalışma sayfası olmasını sağlamam. Beni hiç sıkmadı ve gayet iyiydi, keyif aldım.” (E)

“Arkadaşlarımdan yardım aldığımda, kendimi tanıttığımda keyif aldım... Bir şeyler yapınca kendime olan güvenim arttı o da keyif almamı sağladı.” (F)

“Zevkliydi öğrenmek... Öğrenmek insana zevk veriyor. Yapabilmek yapamayanlar da oluyor ben yaptım diyorsun öne çıkıyorsun insanın hoşuna gidiyor. Üye oluyorsun mesela yazı ekliyorsun ona renklendirme veriyorsun kendime ait bir sayfa olması oraya yazı yazmak uyum sağlamak hoşuna gidiyor insanın çalışma ile sadece kendinin ilgilenmesi, tek bana ait olması hoşuma gidiyor.” (G)

“Evet, eğlendim çünkü kendi çalışmam olduğu için kendi zevklerime göre hazırladım. Zaten klasik ölçme ve değerlendirmeyi tavsiye etmiyorum bence o çok zor. Bu çalışma daha eğlenceli daha iyi oldu ve bu çalışmada benim bir şeyler yapmam için uğraşıldı tamamen bana bırakıldı. Ve yaptığım şeyler ölçme ve değerlendirmeye katılıyor... Mesela internetten yazı ve resim araştırırken onları eklemek sayfaya yüklemek hoşuma gitti, eğlenceliydi. Yeni bilgiler öğrenmek de güzeldi.” (H)

“İlk önce eğlenmiyordum çünkü hani nasıl hazırlayacağımı ne yapacağımı bilmiyordum ama daha sonra öğrendikten sonra çok keyifli olduğunu anladım güzel oldu, keyif aldım.” (I)

“Bu çalışmayı yaparken çok eğlendim. Çünkü istediğim bilgiyi istediğim zaman koyabiliyordum. İstedikim zaman kaldırabiliyordum. Her şey benim elimdeydi. Keyif almadığım yönleri yoktu. Gayet güzeldi. Tabi ilk başlarda soru işaretleri vardı kafamızda. Hani blog sayfası nedir? Blogcu nedir?... İşte kendi sayfamız olduğu için istediğimiz bilgileri koyacağımızı biliyorduk en başta. Yani bende bir sıkıntı yaratmadı bu çalışma.” (J)

“Evet eğlendim. Çünkü zaten bilgisayar kullanmayı sevdiğim için böyle farklı bir şeylerle uğraşmak bana keyif verdi.” (K)

“Evet eğlendim. Kendim sayfam olduğu için kendi zevkime göre düzenledim. Kendi zevkime göre olunca da çok eğlendim.” (L)

4.1.2.4. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Özveride Bulunmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 9. soru “Bu çalışmayı tamamlamak için gerekli özveride bulunduğuna inanıyor musun?” sorulmuştur.

F, I ve L adlı öğrenciler web tabanlı portfolyo çalışmalarını tamamlayabilmek için gerekli özveride bulunmadıklarını belirtmişlerdir. B adlı öğrenci de daha fazla özveride bulunabileceğini *“Aslında biraz daha üstüne düşüp daha fazla şeyler yapabiliirdim...”* sözleriyle belirtmişlerdir. Geriye kalan diğer öğrenciler ise çalışmada gerekli özveride bulunduklarını belirtmişlerdir. C adlı öğrenci *“Bana verilen sürede ben yapabildiğimi yaptım. Elimde daha fazla imkan olsaydı daha fazlasını da yapabiliirdim...”* sözleriyle çalışmasını tamamlayabilmek için verilen sürede elinden geleni yaptığını, daha fazla imkan sağlanmış olsaydı daha fazlasını da yapabileceğini belirtmiştir. G adlı öğrenci çalışma süresince gerekli özveride bulunduğunu *“Okulda yapamadığım şeyleri internet kafede veya babamın işyerine gittim yaptım..”* aynı şekilde K adlı öğrenci de *“...Ders zamanında da ders dışında da uğraştım...”* sözleriyle ifade etmişlerdir. Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde öğrencilerinin çoğunluğunun çalışmalarını tamamlayabilmek için gerekli özveride bulundukları ortaya çıkmıştır. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet inanıyorum. Kendime göre her şey kendi zevkimde. Elimden geleni yaptım.” (A)

“Aslında biraz daha üstüne düşüp daha fazla şeyler yapabiliirdim. Örneğin farklı kategoriler ekleyebilirdim. Sadece bir konuda değil de yani içeriğini değiştirebilirdim. Düşüncelerimi daha farklı şekilde tanımlayabilirdi... Daha fazla zamanımı bu iş için harcayabilirdim.” (B)

“Elimden geldiği kadar gerekli özveride bulunduğuma inanıyorum. Bana verilen sürede ben yapabildiğimi yaptım. Elimde daha fazla imkan olsaydı daha fazlasını da yapabilirdim.” (C)

“...Gerekli özveride bulunduğumuza inanıyorum. Tüm sınıfça gerekli özveride bulunduk. Tüm derslerde blogcuyla uğraştığımız için kaytarma olmadı yani gerekli özveride bulunduk.” (D)

“Bu çalışmada gerekli özveride bulunduğuma inanıyorum. Çünkü kendime güveniyorum ve her işin üstesinden gelebilirim. Elimden geleni fazlasıyla yaptım.” (E)

“İnanmıyorum... Kendimi daha iyi gösteremedim. Daha çok çaba gösterebilirdim ama gösteremedim. Diğer derslerim yazılı olsun araya girdiği için çaba gösteremedim.” (F)

“İnanıyorum. Okulda yapamadığım şeyleri internet kafede veya babamın işyerine gittim yaptım.” (G)

“İnanıyorum ama biraz daha uğraşıp biraz daha iyi şeyler yapabilirdim. Özverili bir şekilde çalıştığuma inanıyorum.” (H)

“Hayır, inanmıyorum... Çok çaba sarf etmedim.” (I)

“Bence özveride bulundum. Okul çıkışları direk blogcuyu açtım hani çoğu arkadaş başka şeylerle uğraşıyor ben direk blog sayfamı açtım ve bunun üzerinde çalışmalar yaptım.” (J)

“Evet inanıyorum. Çünkü istediğim her şeyi yaptım. Hiç bunu yapayım mı demedim, yaptım, denedim beğenmediysem de sonradan değiştirdim. Ders zamanında da ders dışında da uğraştım.” (K)

“Aslında gerekli özveride bulunmadım. Gerekli özveride bulunsaydım blog sayfamı daha güzel yapabilirdim.” (L)

4.1.2.5. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde İşbirlikli Çalışma Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 15. soru “Bu çalışmayı yaparken arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydun mu?” sorulmuştur.

Öğrencilerin cevapları incelendiğinde B adlı öğrenci hariç diğer öğrencilerin web tabanlı portfolyo çalışmasını yaparken arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydukları görülmektedir. B adlı öğrenci konuyu anladığını, daha önceden bilgisayar bilgisinin olduğu için ve evlerinde internet bağlantısının olmasından dolayı çalışmayı yaparken arkadaşlarından yardım alma ihtiyacını duymadığını belirtmiştir. A adlı öğrenci blog sayfasına resim eklemeyi arkadaşları sayesinde öğrendiğini belirtmiştir. Aynı şekilde D adlı öğrenci de blog sayfasına farklı tasarımlar seçmeyi arkadaşları sayesinde öğrendiğini belirtmiştir. Öğrencilerin genelde blog sayfasına resim ekleme, tasarım seçme, slayt ekleme gibi blog sayfasını düzenleme konularında arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydukları görülmüştür. Web tabanlı portfolyo yöntemini kullanmadan önce öğrencilere blog sayfası düzenleme konusunda daha fazla zaman ayrılması ve daha fazla teknik bilgi verilmesi gerekliliğinin ortaya çıktığı söylenebilir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Evet, yardım alma ihtiyacı duydum aldım da zaten resim ekleme konusunda resim eklemeyi bilmiyordum arkadaşlarım sayesinde öğrendim...” (A)

“Aslında pek fazla duymadım. Çünkü konuyu anlamıştım. Bilgisayar bilgim de vardı. Bunları birleştirerek bir çalışma oluşturdum. Takıldığım bir yön olsaydı sorardım. Ama takıldığım bir yer olmadığı için böyle bir ihtiyaç duymadım. Evde internet olması bana biraz daha yarar sağladı.” (B)

“Evet, yapamadığım zorlandığım yerler aslında zorlandığım değil de siz anlatırken kaçırdığım noktalar oldu. Eğer arkadaşlarım biliyorsa onlardan yardım aldım. Mesela slaytın nasıl ekleneceği bölümünde ben derse geç girmiştim ya da yoktum tam hatırlamıyorum. Yani onu kaçırmıştım daha sonra sordum söylediler...” (C)

“Zaten sürekli arkadaşlarımızla beraberdik... Ekleme konularında arkadaşlarımızla yardımlaştık. Bazı dosyalar mesela arkadaşlarımın yazıları, dosyaları, resimleri benim de hoşuma gitti ondan almam gereken şeyler oldu o yüzden arkadaşlarımla yardımlaştım. Anlamadığım yerlerde yardım alma ihtiyacı duydum. Mesela bu farklı tasarımlar seçmeyi falan arkadaşlarımdan öğrendim.” (D)

“Evet, yeri geldi yardım alma ihtiyacı duydum. Yaptığımız yerleri paylaşarak yaptık. Hepimiz üstesinden geldik ve çoğu olumlu yönde oldu. En çok yorum bölümünden yardım aldım. Orada yorum silebilmeyi bulamadım ilk başta sonra arkadaşlarıma sordum ve nerede olduğunu gösterdiler ve öğrendim.” (E)

“Yardım alma ihtiyacı duydum. Kendini tanıtırken onlar nasıl yaptıysa ben de onlara göre yaptım biraz. Kendini tanıtırken, resim eklerken arkadaşlarımdan yardım alarak yaptım. Onları blogcuma kaydettim. Üye girişi yaparken arkadaşlarımdan yardım aldım.” (F)

“Bazen oldu, siz anlattınız ben başka bir şey ile uğraşıyordum dinleyemedim o zaman arkadaşşıma sordum bunu nasıl yaptın diye o da gösterdi. Mesela ilk çalışmaya başladığımızda yazının nasıl eklendiğini bilmiyordum. Sizi iyi dinleyememişim demek ki yanımdaki arkadaşşıma sordum... Öğrendim, düzenlemeyle ilgili yardımlar aldım.” (G)

“Yardım alma ihtiyacı duydum çünkü bu çalışmayla ilgili bir bilgim olmadığı için bilenlere sormak durumundaydım. Bu çalışmada öğretmenimin de zaten çok büyük faydası oldu. Hiç bir şey bilmezken şimdi bu çalışmayı kendim tek başıma yapabilirim.” (H)

“Evet, yardım alma ihtiyacı duydum. Yapamadığım zamanlarda daha iyi bilen arkadaşlarımdan yardım aldım. Yardım ettiler”. (I)

“Evet, yardım alma ihtiyacı duydum... Hepimiz farklı farklı araştırmalar yaparak neyin ne olduğunu yavaş yavaş kavrayabiliyorduk, farklı yerlerden farklı şeyler buluyorduk. Böylelikle hepimiz birbirimize yardım edebiliyorduk.” (J)

“Evet, yardım aldım. Yapamadığım yerleri arkadaşlarıma sorarak yaptım.” (K)

4.1.2.6. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Çalışmanın Web Tabanlı Olmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 6.soru “Bu çalışmanın web tabanlı olmasının sence yararları nelerdir?” sorulmuştur.

Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde web tabanlı portfolyo yönteminin web tabanlı olmasından dolayı öğrencilere sağladığı yararları aşağıdaki tablo haline getirilebilir:

Tablo11: Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Web Tabanlı Olmasından Dolayı Öğrencilere Sağladığı Yararlar

Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi	Sağladığı Yarar	Belirten Öğrenci	Frekans	N
	İletişim	A, B, C, D, G, H, I, J, K	9	12
	Düzenleme Kolaylığı	A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L	11	
	Maddi Kazanç	A, B, C, E, F, I, J, K	8	
	Erişebilirlik	B, C, E, F, G, H, I, J	8	
	Zaman	B, E, F	3	
	Kaynaklara Erişim	A, D, H	3	
	Kaynakları Paylaşım	A, G, H, I, J	5	

Tablo 11 incelendiğinde web tabanlı portfolyo yönteminin web tabanlı olmasından dolayı öğrencilere iletişim, düzenleme kolaylığı, maddi kazanç, erişebilirlik, zaman, kaynaklara erişim ve kaynakları paylaşım konularında yarar sağladığı görülmektedir. Web tabanlı portfolyo yönteminde 12 öğrenciden 9’ u iletişim açısından, 11’i düzenleme kolaylığı açısından, 8’i maddi kazanç açısından, 8’i erişebilirlik açısından, 3’ü zaman açısından, 3’ü kaynaklara erişim açısından, 5’i kaynakları paylaşım açısından kendisine yarar sağladığı görüşünde olduğunu belirtmiştir. Web tabanlı portfolyo yönteminin öğrencilere büyük bir oranda düzenleme kolaylığı sağladığı görüşüne ulaşabiliriz. Öğrenci, internet erişimi ile sınıf ortamına bağımlı kalmadan istediği yerden çalışmasına ulaşp çalışmada istediği değişikliği yapabilmıştır. Ayrıca web tabanlı portfolyo yöntemi öğrencilerin arkadaşları ile veya diğer kişilerle iletişim olanaklarını da artırmıştır. Web tabanlı portfolyo yönteminin maddi yönden de öğrencilere sıkıntı yaratmadığı görülmektedir. Web tabanlı portfolyo

yöntemi ile öğrenciler kaynaklara erişim ve kaynakları paylaşım olanakları da sahip olmuşlardır. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Araştırma yapmamızı sağladı bir de sayfamı herkes görebiliyor sayfam hakkında yorumlar yapılabilir. İletişime de yararı var. Web tabanlıda düzenleme kolaylığı var. Maddi yönden hiçbir götürüsü olmadı.” (A)

“Bunu öncelikle şöyle ifade etmek istiyorum bilginin paylaşıldıkça daha çok çoğalacağına inananlardanım. Çünkü mesela web tabanlı olmasaydı bu bilgiler kendimde kalırdı. Ben, akrabalarım, sevdiğim insanlar öğrenirdi ama web tabanlı olmasıyla geniş kitlelere ulaştık. Bunun yararı bence bu. Web tabanlı olması ile sayfayı oluştururken beğenmediğin bir yönü rahatça değiştirebiliyorsunuz, düzenleyebiliyorsunuz. Zaman açısından yararı oldu açıkçası. Zamanımı en iyi şekilde kullandım. Web tabanlı olduğu için yaptığım bir hatayı daha kolay ve çok kısa sürede düzeltebildim... Zaten internet ortamında olduğu için her şey hazırdu bizim sadece onu düzenlememiz gerekli bilgileri yerine yerleştirmemiz gerekiyordu yani maddi yönden bir zararı olmadı.” (B)

“İstenilen zamanda değiştirilebilir. Mesela hata yaptıysam ya da şu anda yaptığım şeyi ilerde beğenmiyorsa hoşuma gitmiyorsa onu tekrar değiştirebilirim sürekli yenileyebilirim o yüzden güzel. Her yerden erişim imkânı var, isteyen ulaşması benim istediklerimi herkesin okuması ya da her yerden düzenleme imkanım var. Yani o çok önemli çünkü sınırlı değil hani benim yapmam için bir şart koşulsaydı şu olduğu zaman sen sadece düzenleyebilirsin deselerdi daha fazla çalışmam gerekirdi, verimli olmazdı ya da sıkılırdım... Bir süre sonra bıkırdım. Maddi yönden hiçbir zarara uğratmadı. İnternet üzerinden olduğu için elimden hiç bir şey kaybetmeden sadece eğlendiğim kendi zevkime göre düzenlediğim bir çalışma.” (C)

“Araştırma konusunda başka kaynaklara istediğim bilgilere kolayca ulaşabiliyorduk zaten o yüzden de orda bir sıkıntı çekmedik. Zaten öğretmenimizle de blogcularla birbirimizle ilişkili olduğumuz için o da değerlendiriyordu biz de değerlendiriyorduk... Düzenleme kolaylığı açısından iyiydi. İstedığımız tasarımı seçebiliyorduk...” (D)

“Web tabanlı olmasının en büyük yararı internet üzerinden olmasıdır. Örneğin bir yazılı boyunca bir saat süre içerisinde aklımıza gelenleri yazdık yazdık, yazamadık puan kırılıyor ama internet üzerinden olduğunda internet nerede olursa olsun o sayfaya gelip yanlışımızı düzeltebiliriz, yeni bilgiler ekleyebiliriz. Yer sıkıntısı yok, mekan sıkıntısı yok. İstedğimiz zaman yapabiliriz. Zaman sıkıntısı yok. Maddi açıdan hiçbir kayıba uğratmadı...” (E)

“Bence en büyük yararı bir yanlış yaptığımızda düzeltebiliyoruz. Web tabanlı olması sebebiyle hiç para harcamadım. Klasik ölçmede harcamayabilirdim. İstedğim her yerden internetten girip düzeltmeler yapabiliyorum. Zaman ve mekan sınırlaması yok.” (F)

“İnternet kolaylığı var yaptığın şeyleri paylaşabiliyorsun birileri ile, silebiliyorum, yeniden yazabiliyorum. Güncelleme olanağı daha fazla. İnternet bağlantısı olan her yerden yapabilirim...” (G)

“Bu çalışmanın web tabanlı olması gerçekten çok yararlı çünkü araştırma yaparken kolaylık sağlıyor internet sayesinde hazırladığımız sayfa daha kolay ve daha güvenli hazırlanıyor... Başkalarıyla, arkadaşlarıyla da paylaşma imkanı sunabiliyor. Arkadaşlarımızla paylaşma imkanı olduğu için daha yararlı oluyor. Paylaşım ve iletişim açısından da çok yararlı bir program bence... İnternet bağlantısı olan her yerden çalışmalarımı düzenleyebiliyordum bu da çalışmalarımda kolaylık sağlıyordu.” (H)

“... İnternet bağlantısı olan her yerden ulaşılabilir. Maddi bir kaybı olmadı... İnternet üzerinden olduğu için herkes her zaman görebiliyor hem de sayfalarca ödev hazırlamama veyahut da başka şeyler yapmama gerek olmadan internet üzerinden yapıyorum. Bu çalışmayı yaparken herhangi bir ücret harcamadım internet üzerinden yaptım maddi kaybım olmadı.” (I)

“Web tabanlı olması bütün dünya geneli okuyabiliyor. Hani iletişim içinde bütün insanlar tarafından yorum alabiliyoruz. Arkadaşlar tarafından yorum alabiliyoruz. Gerektiğinde arkadaşlarımıza ulaşabiliyoruz blog sayfasından. Mekan sınırlaması yok. Maliyet olarak bir etkisi olmadı. Maddi olarak kaybı olmadı. Çünkü teknolojiyi takip ediyoruz ve her zaman elimizin altında okulumuzda olsun evde olsun. Maddi kaybın olmaması bence yarar.” (J)

“İstediğimiz zaman değiştirip, kaldırıp, yenileyebiliyoruz... Maliyet açısından hiç bir kayıp vermedi. İletişim açısından, haberleşme açısından büyük yararları var.” (K)

“Sürekli değiştirme gibi bir imkanımız var. Sonradan hoşumuza gitmeyen yerleri değiştirebiliyoruz.” (L)

4.1.2.7. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminde Yapılan Çalışmayı Tekrar Düzenlemeye Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 14. soru “Bu çalışmayı tekrar yapmış olsaydın yaptığın çalışmada neleri değiştirdin?” sorulmuştur.

A ve K adlı öğrenciler yaptıkları çalışmayı tekrar yapmış olsalardı çalışmalarında hiç bir şey değiştirmek istemediklerini belirtirken diğer öğrenciler çalışmalarında değişiklik yapabileceklerini belirtmişlerdir. B adlı öğrenci blog sayfası tasarımını ve blog sayfasında yer alan içeriği değiştirebileceğini belirtmiştir. Benzer şekilde D ve F adlı öğrenciler de blog sayfası tasarımını değiştirebileceğini belirtmiştir. Öğrencilerin blog sayfaları için birçok hazır sayfa tasarımına sahip olmaları blog sayfalarının tasarımlarını değiştirmek istemelerine neden olabilir. C adlı öğrenci de kendini tanıtmak için daha fazla bilgi ve resim ekleyebileceğini belirtmiştir. I adlı öğrenci ise blog sayfasına daha fazla bilgi ve daha etkileyici olsun diye daha fazla resim koyabileceğini belirtmiştir.

Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde web tabanlı portfolyo çalışmasını tekrar yapmış olsalardı yaptıkları çalışmada genellikle içerik ve görünüm yönünden değişiklik yapabileceklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeni web tabanlı portfolyo yönteminin içeriği ve görünümü düzenleme açısından öğrencilere önemli ölçüde kolaylık sağlaması olabilir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Çalışmada değiştirebileceğim bir şey yok ama biraz daha tarih bilgisi eklemek isterdim. İçerik ve bilgi daha fazla eklemek isterdim...” (A)

“...Yaptığım çalışmalarda bazı şeyleri değiştirdim. Konuları değiştirdim öncelikle, sayfa tasarımını değiştirdim. Çünkü zaman ilerledikçe insan çok farklı düşünebiliyor farklı konularda... Mesela resim olabilir, yazıları değiştirebilirdim.” (B)

“Mesela kendimi tanıtma bölümünde daha geniş bilgilere yer verirdim. Süremiz az olduğu için elimizden geldiği kadar kısa ama fazla şeyler anlatan cümleler kurmaya çalıştık. Ama tekrar yapmış olsaydım ve zamanım çok olsaydı kendimi daha iyi şekilde tanıttırdım. Resimlerimi koyardım. Tasarımda değişiklik yapmazdım. Şu anki blog sayfam güzel...” (C)

“Ben tasarımları çok sevdim. Tasarımları değiştirdim herhalde. Şu an eğlenceli ama daha eğlenceli hale getirebilirdim. Farklı özellikler yüklerdim.” (D)

“Tekrar yapmış olsaydım anket bölümü, sohbet bölümü, radyo bölümü, görseller bölümü eklerdim... Tasarımını değiştirmek istemezdim aynen böyle kalmasını isterdim.” (E)

“Web sayfamın görüntüsünü değiştirdim. Kendimi tanıttığım yazıda tam belirgin olmayan yerlere bir bakardım iyi olmayan yerleri yeniden yazardım. Daha açıklayıcı daha net yazılar yazardım.” (F)

“...İlk önce blog ismini değiştirdim daha farklı yapardım, kategorileri değiştirdim sonra sayfamın görüntüsünü değiştirdim sayfa tasarımı olarak. Resimleri veya yazdığım yazıları da değiştirdim farklı bir konuyu ele alırdım.” (G)

“Bu çalışma zaten çok güzeldi. Değiştirseydim belki daha farklı şekilde yapardım... Kapsamını değiştirebilirdim... Tasarımını değiştirmezdim.” (H)

“Daha çok özenmek isterdim. Hem daha iyi bildiğim için daha etkili olacağını düşünürdüm yani değiştirdim... Daha fazla bilgi koyardım daha etkileyici olsun diye daha fazla resim koyardım.” (I)

“Değiştirmek istersem zaten istediğim zaman değiştirebiliyorum. Değiştirsem kullanıcı adımı, profil resmimi değiştirdim.” (J)

“Hiçbir şeyi değiştirmedim. ... Keşke şunu değiştirseydim, şunu yapsaydım deme gibi bir durum yok zaten ben istediğim zaman değiştirebiliyordum.” (K)

“Resimlerimi, yazılarımı değiştirdim. İstediğim yazı ve resimleri ekledim. Sadece bunlar değil daha farklı şeyler yapardım.” (L)

4.1.3. Öğrencilerin Değerlendirme Yöntemi İle İlgili Genel Görüşleri

Öğrencilerin değerlendirme yöntemi ile ilgili genel görüşlerini belirleyebilmek için öğrencilere öğrenci görüşme formunda yer alan 7., 11., 13. ve 16. sorular yöneltilmiştir.

4.1.3.1. Web Tabanlı Portfolyo Yönteminin Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemlerine Göre Farklılıklarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 7. soru “Sence Bu Çalışmanın Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemlerine Göre Farklılıklar Var Mı? Açıklayınız.” sorulmuştur.

Öğrencilerinin görüşleri incelenerek web tabanlı portfolyo yöntemi ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemi arasındaki farklar aşağıdaki tablo haline getirilmiştir.

Tablo 12: Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi İle Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemi Arasındaki Farklar

Web Tabanlı Portfolyo Yöntemi	Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemi
Zaman sınırlaması yok	Zaman kısıtlı
Öğrenci aktif	Öğrenci aktif değil
Öğrenci değerlendirme kriterlerinden daha önceden haberdar ediliyor	Öğrenci değerlendirme kriterlerinden haberdar edilmiyor
Çok taraflı puanlama	Tek taraflı puanlama
Değerlendirme esnek (Yapılan yanlışın düzeltilmesi kolaydır)	Değerlendirme esnek değildir (Yapılan yanlış düzeltilemez)

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda web tabanlı portfolyo yöntemi ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemi arasındaki farklardan birisi de öğrenciler tarafından en çok belirtilen web tabanlı portfolyo yönteminde zaman kısıtlamasının olmamasına rağmen klasik ölçme ve değerlendirme yönteminde zamanın 1 ders saati ile kısıtlanmış olmasıdır. Web tabanlı portfolyo yönteminde değerlendirme süreci 1 ders saatinden fazlayı 1 veya birkaç dönemi kapsayabilmektedir. Zaman kısıtlı olmadığı için de öğrenciler değerlendirmeye alınacak çalışmaları zorlanmadan yapabilmektedirler. Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yöntemi ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemi arasındaki farklara ilişkin daha çok belirttiği görüşlerinden bir diğeri de esnekliktir. Web tabanlı portfolyo yönteminde yapılan yanlıştın tekrar düzenlenmesi kolaydır yani esnektir fakat klasik ölçme ve değerlendirme yönteminde yapılan yanlış düzeltilemez yani değerlendirme esnek değildir. Web tabanlı portfolyo yönteminde öğrenciler aktiftir ve değerlendirme kriterlerinden daha önceden haberdar edilmektedir, klasik ölçme ve değerlendirme yönteminde ise öğrenci yerine öğretmen aktif ayrıca öğrenciler değerlendirme kriterlerinden daha önceden haberdar edilmemektedir görüşleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca web tabanlı portfolyo yönteminde bulunan çok taraflı değerlendirmenin yani hem öğretmenin hem öğrencinin değerlendirme sürecine katılabilmesinin klasik ölçme ve değerlendirme yönteminde bulunmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni klasik ölçme ve değerlendirme yönteminde tek taraflı değerlendirmenin olması ayrıca değerlendirme sürecine sadece öğretmenin katılabilmesi bu sürece öğrencinin dahil edilmemesinden kaynaklanmış olabilir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Klasik ölçme değerlendirmede zaman kısıtlıydı ama web tabanlı portfolyoda istediğin zaman yapabiliydin. Yani zaman kısıtlaması yok. Klasik ölçme değerlendirmede öğrenci aktif değil portfolyoda öğrenci aktif olarak katılıyor.” (A)

“1 dönemi kapsayan bir çalışmaydı bu yani bir zaman sınırlaması yoktu. Ama bir klasik ölçme ve değerlendirmede mesela bir yazılıya girdiğimizde maksimum 40 dakika veriliyordu ama siz bir dönemi kapsayan yani 3–4 aylık bir zaman dilimi verdiniz. Bir de bunda (web tabanlı portfolyoda) şunu yaparsan şu kadar puan alırsın diye belirtiyor. Yani kriterlerden önceden haberin oluyor.” (B)

“Bunda (web tabanlı portfolyoda) sürekli dediğimiz gibi tek taraflı puanlama değil. Öğrencinin bir şey yazıp sadece öğretmenin puanladığı bir durum değil. Kendi yaptıklarını bilerek yapıyorum. Mesela şunu yaparsam en yüksek puanı alırım, şunu yaparsan düşük puan alırım. Bunu bilebiliyorum. Ona göre yapmam gerekenlerinin neler olduğunu tahmin ediyorum. Ona göre devam ediyorum ve kendi kendime puan verebiliyorum. O yüzden bence çok iyi. Zaman açısından fark var. Diğerlerine mesela sınırlama koyuyorlar. 1 ders kırk dakika ise senin yapman gereken o tüm soruları kırk dakikada bitirmek. Bu da insanı telaşlandırıyor. Daha fazla yanlışlıklar yapabiliyorsun. Ama bu çalışmada böyle değil. İstedğim zaman tüm derslerde nerde istersem girip değerlendirebiliyorum.” (C)

“... Zamanımız kısıtlı olmadığı için yani bir dönem boyunca yaptığımız için farklar var.” (D)

“Klasik ölçmede örneğin bir yanlış yaptıysak onu baştan başlarız ama bu çalışmada o yanlış her an düzeltebiliriz internet üzerinden yine. Süre açısından farklılıklar var. Klasikte bir saat olabilir ama bu portfolyoda istediğimiz zaman yani bir dönem boyunca.” (E)

“Klasik ölçme ve değerlendirmede bir yanlış yaptıysak baştan başlarız bunda baştan başlamaya gerek yok direk düzeltebiliriz kaldığımız yerden devam edebiliriz.” (F)

“Yazılıda mesela puan değerlendirmesi sonradan yapılıyor ama bunun puanını kendin verebiliyorsun. Puan değerlendirmesini yapabiliyorsun. İstedğini değiştirip yeniden uygulama yapabiliyorsun ama yazılıda böyle bir imkan yok. Bunda süre sınırsız ama yazılıda sana kırk dakika veriyorlar onun içerisinde yapmak zorundasın. Yani o andaki durumuna göre başarındaki artma veya azalma olabiliyor.” (G)

“Farklılıklar tabi ki var. Çünkü klasik ölçmede kâğıt kalem kullanırken ve zaman kısıtlı olduğu için kendimizi daha zor değerlendirebiliyoruz. Yani kısıtlı olduğu için o anda yazamıyoruz ama bu (web tabanlı portfolyo) şekilde yapıldığında daha uzun zaman olduğu için, kendimize bırakıldığı için daha iyi oluyor. Yani başarıyı diğer

klasik ölçme yöntemlerine göre daha iyi ölçebileceğini düşünüyorum... Çünkü her şekilde bize bırakılıyor...” (H)

“Çok fark var bence... Klasik değerlendirme işinde normal yazılılarımızda bize bir süre veriliyor. Orda bütün bilgilerimizi kullanmak zorundayız. Ama bu web tabanlı portfolyo çalışmasında istediğimiz zaman çalışma yapabiliyoruz. Ölçme ve değerlendirmeyi kendimiz de yapabiliyoruz.” (J)

“Evet, büyük bir farklılıkları var. Çünkü klasik ölçme de bir saat içinde yapabileceğimiz her şeyi yapmak zorundayız ve asla değiştiremiyoruz. Ama bu web tabanlı portfolyoda zaman kısıtlaması yok, istediğimiz her şeyi değiştirebiliriz, sürekli elimizin altında. Yapacağımız her şeyi yapabiliriz yani. Keşke diyecek bir durumumuz olmuyor bu çalışmada.” (K)

“Klasik değerlendirme süresi kısıtlıdır. O süre içerisinde yapmak zorundasın. Web tabanlı portfolyo değerlendirmede süre kısıtlı değildir. İsteddiğimiz süreyi kullanabiliriz.” (L)

4.1.3.2. Öğrencilerin Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Çalışmaya Başlamadan Önceki Düşünceleri İle Çalışmanın Sonundaki Düşünceleri Arasındaki Farklara İlişkin Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 11. soru “Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Çalışmaya Başlamadan Önceki Düşüncelerin İle Çalışmanın Sonundaki Düşüncelerin Arasında Farklar Var Mı? Bunlar Nelerdir?” sorulmuştur.

Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde değerlendirme yöntemleri ile ilgili çalışmaya başlamadan önceki düşünceleri ile çalışmanın sonundaki düşünceleri arasında farklar olduğu ortaya çıkmaktadır. J adlı öğrenci çalışmaya başlamadan önce web tabanlı portfolyo çalışmasının ne olduğunu bilmediği için klasik ölçmelerin daha mantıklı geldiği ve fakat daha sonra ise web tabanlı portfolyo çalışmasının daha mantıklı geldiğini belirtmiştir. J adlı öğrenciyi destekler biçimde H adlı öğrenci de *“Portfolyo ile ilgili bir şey bilmiyordum. İşe yarayacak bir şey olacağını düşünmüyordum ama bu çalışmayı yaptıktan sonra tamamen klasik ölçme ve*

değerlendirmenin gereksiz olduğunu düşünüyorum...” sözleriyle düşünceleri arasındaki farklılıkları ifade etmiştir. Benzer bir şekilde K adlı öğrenci de ilk önce web tabanlı portfolyonun biraz sıkacağını düşündüğünü, sonradan zamanla web tabanlı portfolyoyu öğrendiğini, bir şeyler yapabilince de düşüncelerinde olumlu yönde gelişme olduğunu belirtmiştir. L adlı öğrenci de “İlk başta zorlanacağımı düşünüyordum. Saçma olacağını düşünüyordum ve yapmak istemiyordum. Yapmaya başlayınca çok zevk aldım ve çok mantıklı geldi. Çok hoşuma gitti.” sözleriyle çalışmadan önceki ile çalışmadan sonraki düşünceleri arasındaki farklılıkları belirtmiştir. E adlı öğrenci de düşüncelerinin ilk başta olumsuz olduğunu daha sonra olumlu yönde değiştiğini “Çalışmaya başlamadan önce bu işin çok karışık olduğunu düşündüm. Yani ilk başta ben kendime fazla güvenemedim çok karışık olduğu için yapamam dedim. Fakat öyle değilmiş işe başlayınca devamını getirdim. Endişelerim boşunaymış.” sözleriyle belirtmiştir.

Genel olarak öğrencilerin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin değerlendirme yöntemlerine yönelik görüşlerinin çalışmanın sonunda olumlu yönde geliştiği görülmektedir. Web tabanlı portfolyo yönteminde öğrencilerin sıkılmadan, eğlenerek ve isteyerek yer alması, değerlendirme süreci içerisinde öğrencilerin de yer alması öğrencileri motive etmiş ve değerlendirme yöntemi ile ilgili olumlu düşüncülere sahip olmalarına neden olmuş olabilir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Oldu, bu çalışma daha çok yarar sağladı benim için hem zaman açısından hem bilgi açısından. Başarımı daha iyi ölçebilir bence. Kendim başarımı daha iyi ölçebilirim.” (A)

“Yeni bir konu öğrendik yani portfolyoyu öğrendikten sonra yazılılara karşı düşüncem çok değişti. Bilgi ve İletişim Teknolojileri yazılısına girdiğimizde işte 10 tane soru gelecek test ya da klasik ama portfolyo olduğu zaman daha farklı düşünebiliyoruz. Örneğin sayfa tasarımına öğretmen kaç puan verecek, kategori konularına kaç puan verecek bunu en iyi şekilde yapmayı düşünüyoruz. Bilgi iletişim Teknolojileri dersinde klasik ölçme değerlendirme yöntemi uygun değil. Benim bilgisayar bilgimi tam olarak ölçemez klasik ölçmeler. Uygulama yok. Bilgisayar alanı ya da matematik, coğrafya çok geniş bir alan ama sen onu sınırlayıp 10 soru haline getirmekle bilgin tam olarak değerlendirilemez.” (B)

“... Web tabanlı portfolyo çalışması bence güzel bir puanlama ya da değerlendirme türü. Diğer değerlendirme yöntemlerinin de web tabanlı portfolyo gibi olmasını isterdim. Bence güzel çünkü benim yaptıklarım daha ön plana çıkıyor. Buna puan vermek için benim tüm yaptıklarımın incelenmesi gerekiyor. Tabi benim neler yaptıklarımı gördükçe de benim anlatmak istediklerim daha fazla anlaşılıyor. Kendime olan güvenim artıyor.” (C)

“İlk başta ben sevmedim açıkçası sonradan baktım kendi tasarımlarımı, kendi yazılarımı orda görünce hoşuma gitti eğlendim yani. Tek hakimi bendim bütün düzenlemeler benim elimde kimse karışmıyor. Önceden eğer bu yazılıyı olsa daha iyi not alabilirdim diye düşünüyordum. Yazılılara yeterince çalışmıyorduk. Bu bir dönem boyunca olduğu için sürekli çalışma zorunlu değil ve keyif de alıyorsun, öğreniyorsun. Diğer derslerde böyle olsaydı eğer çok daha rahat olurdu. Yani ben normalde başarılıyım yazılı veya testler benim başarıyı ölçmüyor diye bir düşüncem vardı önceden açıkçası yazılıda o anda aklına geliyor sonuçta hadi o anda aklıma gelmez ise ne yapacağım ben. Notum düşecek sonuçta. Bu çalışma sürekli aklımızdaydı. Her şeyi kendi düşüncelerimizle kendi fikirlerimizle oraya sunuyorduk. Sadece kendimize ait olduğu için ve değerlendirmeyi de öğretmenimle beraber yaptığım için not açısından ve puan açısından daha keyifli oluyor.” (D)

“Değerlendirmeye başlamadan önce blogcu ile ilgili hiçbir şey bilmiyordum. Çalışma bittikten sonra kendimi tanıtmayı öğrendim. Blogcunun ne demek olduğunu öğrendim nasıl bir şey olduğunu öğrendim. Önceki yazılı ve sözlüye karşı olan düşüncemle bu çalışmadan sonraki düşüncem değişti. Çünkü klasik ölçme ve değerlendirmede yanlışlarımı hatalarımı silemiyordum ama bunda hatalarım daha çabuk düzeltilebiliyor.” (F)

“Başlamadan önce ne yapacağımı bilmiyordum benim önüme getirip koysalar bir şey yapamazdım ama siz anlattınız sonradan yapabildim öğrendim çünkü. Süre kısıtlıydı yazılıda. Yazılılar beni korkutuyor yapamam korkusu var ama bunda öyle bir korku yok yanlış yapsan da düzeltme imkanın var. Yapabiliyorsun sonra. Süre de yeterli.” (G)

“Portfolyo ile ilgili bir şey bilmiyordum. İşe yarayacak bir şey olacağını düşünmüyordum ama bu çalışmayı yaptıktan sonra tamamen klasik ölçme ve

değerlendirmenin gereksiz olduğunu düşünüyorum. Klasik yazılılara girerken zaman yetecek mi aklıma gelecek mi çalıştığım yerlerden mi çıkacak diye korkularım ve kuşku larım her zaman oluyordu ama web tabanlı portfolyoda yok. İstemeyerek yaptığım bir şey olmadı. Zaten bunda süresi belli her şeyi yetiştirebilirim diye bir rahatlık vardı ama klasikte zaman yetecek mi, aklıma gelecek mi, yapabilecek miyim diye bir düşünce olduğu için zor geliyordu.” (H)

“Tabi ki farklar oldu yine ben bu konuyu değerlendirme şeklinde sadece hani klasik yazılı şeklinde olacağını düşünüyordum ama daha sonra internetten yapınca uzun sürede olduğu için sıkmadan oldu. Daha etkili olduğunu düşünüyorum. Başarıyı daha iyi ölçebilir.” (I)

“Web tabanlı portfolyo çalışmasının ne olduğunu bilmediğimiz için klasik ölçmeler daha mantıklı geliyordu... Web tabanlı portfolyo çalışması daha mantıklı geldi. Bu çalışmada öğrenci aktif, diğerlerinde sadece öğretmen aktif, puanlamayı öğretmen veriyor sadece. Değerlendirme aşamasında öğretmenin o anki psikolojisi bana vereceği notu etkileyebilir. O anda kötü bir durumdaysa bana kötü not verebilir...” (J)

“Ben ilk önce web tabanlı portfolyonun biraz sıkacağını düşündüm... Sonradan zamanla bunu öğrendik, yaptık, denedik. Baktık bir şeyler yapabiliyoruz. Düşüncelerimde olumlu yönde gelişme oldu.” (K)

4.1.3.3. Değerlendirmede Tarafsızlık İlkesine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 13. soru “Çalışma Sonunda Yapılan Değerlendirmenin Tarafsız Bir Değerlendirme Olduğunu Düşünüyor Musun?” sorulmuştur.

Öğrencilerin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin tamamının web tabanlı portfolyo yönteminde değerlendirmenin tarafsız olduğunu düşündükleri görülmektedir. K adlı öğrenci “Kriterleri önceden bilmem değerlendirmenin tarafsız bir değerlendirme olduğunu gösteriyor...” sözleriyle web tabanlı portfolyo yöntemindeki değerlendirmenin tarafsız olduğunu belirtmiştir. C adlı öğrenci de “... Yapılması

gereken kriterler verilmiş. Yani hangisine kaç puan olduğu ne yaparsan ne kadar alacağını biliyorsun. Mesela dokuz puanlık bir sunuyu ya da istenileni güzel bir şekilde yaparsam 9 puan alırım. Arkadaşım da aynı şekilde yaparsa o da 9 puan alır. O yüzden adil olduğunu düşünüyorum. Yani kriterler önceden belli olduğu için daha adil ve tarafsızdır.” sözleriyle K adlı öğrenciyi destekler biçimde web tabanlı portfolyo yöntemindeki değerlendirmenin tarafsız olduğunu düşünmektedir. E adlı öğrenci “Değerlendirme sürecine benim de katılmam tarafsız olduğu düşüncesini bende uyandırdı.” sözleriyle ve I adlı öğrenci de benzer şekilde “Değerlendirme aşamasında ben de yer aldığım için tarafsız oluyor.” sözleriyle web tabanlı portfolyo yönteminde değerlendirme aşamasında kendilerinin de katıldıklarını vurgulayarak web tabanlı portfolyo yönteminin tarafsız bir değerlendirme olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin web tabanlı portfolyo yönteminde değerlendirmenin tarafsız olduğunu düşünmelerine klasik ölçme ve değerlendirmeden farklı olarak web tabanlı portfolyo yönteminde değerlendirme kriterlerinden daha önceden haberdar olmaları, değerlendirme sürecine aktif olarak katılmaları gibi kavramlar etkili olmuştur. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“Hem kendim hem de öğretmenim puan verdiği için alacağım puanı dengeliyor, tek taraflı değerlendirme olmuyor.” (A)

“Bence tarafsız bir değerlendirme... İtiraz etme durumu yok klasik yazılıda. Web tabanlı portfolyoda ben burada bunu yaptım o yüzden şu puanı aldım diyebiliyorsun. Kriterlerin önceden belirli olması tarafsız olmasını etkiliyor.” (B)

“Bence adil bir puanlamadır yani tarafsızdır. Sanmıyorum kişiden kişiye değiştiğini ya da çalışmadan çalışmaya geçebileceğini. Çünkü zaten yapılması gereken kriterler verilmiş. Yani hangisine kaç puan olduğu ne yaparsan ne kadar alacağını biliyorsun. Mesela dokuz puanlık bir sunuyu ya da istenileni güzel bir şekilde yaparsam 9 puan alırım. Arkadaşım da aynı şekilde yaparsa o da 9 puan alır. O yüzden adil olduğunu düşünüyorum. Yani kriterler önceden belli olduğu için daha adil ve tarafsızdır.” (C)

“Tarafsız bir değerlendirme çünkü öğretmenim ve ben değerlendiriyorum çalışmamı bu yüzden tarafsız olduğunu düşünüyorum...” (D)

“Tarafsız olduğunu düşünüyorum. Çünkü ne de olsa kendime inanarak kendime güvenerek yaptım. Değerlendirme sürecine benim de katılmam tarafsız olduğu düşüncesini bende uyandırdı.” (E)

“... Bir öğretmen şunu tanıyor da o yüzden yüksek notu aldı gibi bir taraf tutma söz konusu olamaz. Bu yüzden tarafsızdır. Bu değerlendirmeye hiçbir hile girmez, tarafsızdır.” (F)

“Tarafsızdır. Sen kendini biliyorsun ona göre not veriyorsun çalışmana, öğretmen de biliyor senin yaptıklarını. Kriterlerin daha önceden belirlenmesi ve öğrencilere dağıtılması değerlendirmenin tarafsız olduğunu gösteriyor.” (G)

“Değerlendirmenin tarafsız olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu değerlendirme yapılırken kendim de not verdiğim için tamamen tarafsız olduğunu düşünüyorum. Klasik yöntemlerde tamamen öğretmene ait bir puanlama söz konusu olduğu için onda biraz tarafsız olmadığını düşünüyorum. Klasik değerlendirmede öğretmen kendi kafasına göre not verebilir... Yazılıyı okurken o andaki psikolojisine göre ona göre puan kırıyor ya da puan ekliyor.” (H)

“Klasik yazılıda puanı sadece öğretmen veriyor. Öğretmen o anki psikolojisine göre yazılıya daha az ya da fazla puan verebilir. Bu çalışmada öyle bir durum yok. Bu yüzden bu çalışma tarafsız... Değerlendirme aşamasında ben de yer aldığım için tarafsız oluyor.” (I)

“Bence taraflı değil... Puanlama bire bir görüşlere birebir çalışmalara bakılarak yapılıyor. Bence kesinlikle bu değerlendirmede birisini kayırma fazladan not verme gibi bir şey yok yani taraflı değil.” (J)

“Kriterleri önceden bilmem değerlendirmenin tarafsız bir değerlendirme olduğunu gösteriyor. Çünkü bir klasik ölçme sınavında sadece öğretmenim değerlendiriyor ama bunda ben de katkıda bulunabiliyorum. Kendimi ölçebiliyorum. Yazılıyı okurken öğretmenin psikolojisi kötüyse sana düşük notlar verebilir ama portfolyoda böyle bir şey olamaz. Çünkü ben de puanlamayı biliyorum zaten.” (K)

“Sonuçta ben de değerlendiriyorum, puan veriyorum öğretmenim de. Tarafsız olduğumu düşünüyorum...” (L)

4.1.3.4. Değerlendirme Kriterlerinden Haberdar Olmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrencilere görüşme formunda yer alan 16. soru “Değerlendirme Kriterlerinden Haberdar Olman Derse Karşı Tutumunu Etkiledi Mi? Evet. Neden? Hayır. Neden?” sorulmuştur.

Değerlendirme kriterlerinden haberdar olması öğrencilerin derse karşı tutumunu olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Öğrencilerin derse karşı ilgilerini ve isteklerini arttırdığı böylece dersi daha fazla sevdikleri, derse not korkusu olmadan daha rahat girdikleri, ders esnasında eğlendikleri, dersin işleyişine daha fazla odaklandıkları, daha özverili, daha çok, daha azimli ve özenli çalışmaya teşvik ettiği görüşleri elde edilmiştir. G adlı öğrenci değerlendirme kriterlerinden haberdar olmasının derse karşı tutumunu olumlu yönde değiştirdiğini, daha çok puan getirmesi için daha çok etkinlik yapması gerektiğini yani daha çok azimli olduğunu, etkinliklere dört elle sarıldığını, derse karşı daha ilgili olduğunu, derste hiç sıkılmadığını ve eğlendiğini belirtmiştir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“...Derse karşı ilgimi artırdı. Aslında daha önce Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersini sevmiyordum ama bu çalışma bana dersi sevdirdi. Bilgisayara, web tasarımına karşı ilgim arttı. Şunu nasıl yaparım diye araştırma ihtiyacı duydum araştırdım...” (A)

“ Hem de çok değiştirdi... Derse odaklanmamızı biraz daha artırdı. Tabi bunu da dersten 100 almak için 90 almak için yapmadık. Bu çalışmayı kendimizi geliştirmek için insanlara faydalı olmak için yaptık. Bunun sonucunda zaten takdiri kazanıyorsunuz.” (B)

“Değerlendirme kriterlerinden haberim olmasa belki bu kadar özverili çalışmazdım... Ben bir sunu hazırlasam daha az puan getirecek ya da daha zor bir şey hazırlasam daha fazla puan getirecek ben bunu bilmediğim için kolay olandan başlardım kolay olanı yapardım. Hangisi zamanımı daha az alıyorsa onu yapardım.

Düşük puan alabilirdim. Bu da benim derse karşı olumsuz bir düşünceye kapılmama sebep olurdu. O kadar şeyi yaptım yaptım sonunda düşük puan geldi gibi bir sitemim olurdu. Ama şu anda bildiğim için öyle bir şey yok. Bu da derse karşı daha olumlu düşünmemi sağladı...” (C)

“Evet etkiledi. Daha çok çalışmamı sağladı. Bu puanlamayı bilmem de derse karşı olumlu bakmamı sağladı.” (D)

“... Kriterleri biliyor olmam derse daha istekli gelmemi sağladı... Daha fazla keyif alıyordum. Not korkum yoktu.” (E)

“Derse girerken not sıkıntısı olmadan girdim, derse rahat girdim ...” (F)

“Kriterleri bilmem derse karşı tutumumu tabi değiştirdi. Daha çok puan gelmesi için daha çok etkinlik yapmam gerekiyor. Daha çok azimli oldum yani. Etkinliklere dört elle sarıldım. Derse karşı daha ilgili oldum. Derste hiç sıkılmadım çünkü çok eğlenceli bir çalışma yani derse karşı tutumumu olumlu yönde etkiledi.” (G)

“Etkiledi. Çünkü değerlendirme sonucunda alacağım puanlar vardı. Puan alacağım için daha özenli daha iyi hazırlamam konusunda etkili oldu.” (H)

“... Çalışmada fazla puan olanları daha çok yapmaya çalışıyorum özen gösteriyorum. Derse girerken daha çok istekli giriyorum yani yaptığımı bildiğim için mutlu oluyorum. Derse karşı olumsuz düşüncelerimi azaltıyor.” (I)

“ Derse karşı olan tutumumu tabi ki değiştirdi... Derse karşı korkularımı, isteksizliğimi azalttı...” (J)

“Derse karşı tutumumu tabi ki etkiledi. Mesela ben bunu güzel yaparsam daha çok puan gelir diye daha dikkatli, daha özenerek yaptım.” (K)

“Evet etkiledi. Eğlenceli bir çalışma olduğu için derse katılımımı etkiledi.” (L)

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

E- portfolyo öğretim sürecine yönelik öğrenci tutumlarını belirleyebilmek amacıyla e- portfolyo öğretim sürecine yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Öğrencilerin verdikleri cevapların tutum ölçeğindeki cevap seçeneklerine göre dağılımları, frekans, yüzde, aritmetik ortalamaları alınarak analiz edilmiş, öğrencilerin verdikleri cevapların, cevap kategorilerine göre frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 15’de verilmiştir.

Öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarının düzeyi incelenmiş ve bulgular Tablo 13’de yer almaktadır.

Tablo 13: Öğrencilerin E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutumlarının Düzeyi

	N	Minimum	Maximum	Ortalama	Standart Sapma
Tutum	12	139	176	161,41	9,94

Tablo 13’de görüldüğü gibi ölçekten en düşük 139 puan, en yüksek 176 puan alınmıştır. Öğrencilerin ölçekten almış oldukları ortalama tutum puanları ise 161,41 olarak bulunmuştur. Genel olarak öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarının “olumlu” düzeyde olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarının cinsiyete göre durumunu belirleyebilmek için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Mann-Whitney U testi kullanılmasının nedeni örneklemin sayısının 20’den az olmasıdır. Mann-Whitney U testi sonucu elde edilen bulgular Tablo 14’ te yer almaktadır.

Tablo 14: Öğrencilerin E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutumlarının Cinsiyete Göre Değişimi (N=12)

Tutum	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutum	Kız	8	6,88	55	13	,609
	Erkek	4	5,75	23		

$p > ,05$

Tablo 14'te görüldüğü gibi cinsiyete göre öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($U= 13, p> ,05$)

Sıra ortalamaları dikkate alındığında, kız öğrencilerin almış oldukları toplam puanların erkek öğrencilere göre daha fazla olduğu görülmektedir. Dolayısıyla kız öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumu, erkek öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumuna göre daha olumludur bir başka deyişle erkek öğrenciler kız öğrencilere göre e-portfolyo öğretim sürecine yönelik daha olumsuz tutumu sahip oldukları söylenebilir.

Anket maddelerinden 1., 2., 3., 6., 7., 9., 10., 11, 12., 13., 14., 15., 16., 18., 19., 20., 22., 23., 24., 25., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 35., 36., 37., maddeler olumlu, 4., 5., 8., 17., 21., 26., 34., 38. maddeler olumsuz maddeler olarak incelenmiştir. Araştırmada kullanılan tutum ölçeğindeki her bir madde için verilen cevaplar “Tamamen Katılıyorum =5”, “Katılıyorum =4”, “Kısmen Katılıyorum =3”, “Katılmıyorum =2”, “Tamamen Katılmıyorum =1” şeklinde puanlanmış, veriler girildikten sonra olumsuz maddelerdeki puanlar “Tamamen Katılıyorum =1”, “Katılıyorum =2”, “Kısmen Katılıyorum =3”, “Katılmıyorum =4”, “Tamamen Katılmıyorum =5” şeklinde değiştirilmiş ve bu puanlamaya göre aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri bulunmuştur.

Tablo 15: Öğrencilerin E-Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutumlarının Yüzde, Frekans, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri

Tutum Ölçeği Maddeleri	Cevap Seçenekleri													
	N	Tamamen Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum				
e-Portfolyo öğretim sürecinde,	N	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	$\bar{\chi}$	SS	
M01. ... kendimi derse yönelik daha çok güdülerim.	12	0	0	1	8,3	2	16,7	6	50	3	25	3,91	0,90	
M02. ... belirli bir zaman sınırlamasının olmaması, zamanımı etkili ve verimli yönetmeme katkı sağlar inancındayım.	12	0	0	0	0	1	8,3	4	33,3	7	58,3	4,5	0,67	
M03. ... araştırmaya daha istekli olurum.	12	0	0	0	0	0	0	9	75	3	25	4,25	0,45	
M04. ... derse motive olamam.	12	5	41,7	5	41,7	1	8,3	1	8,3	0	0	1,83	0,93	
M05. ... dersle ilgili iletişim kurmak için elektronik ortamları kullanmayı sevmem.	12	6	50	5	41,7	1	8,3	0	0	0	0	1,58	0,66	
M06. ... olayları ve olguları algılamamın arttığını hissederim.	12	0	0	0	0	4	33,3	5	41,7	3	25	3,91	0,79	
M07. ... öğrenmem daha kolay olur inancındayım.	12	0	0	0	0	0	0	9	75	3	25	4,25	0,45	
M08. ... derste daha fazla çaba sarf etmekten sıkılırım.	12	0	0	7	58,3	4	33,3	1	8,3	0	0	2,5	0,67	
M09. ... kendi amacımı oluşturma fırsatı verilmesi hoşuma gider.	12	0	0	0	0	1	8,3	6	50	5	41,7	4,33	0,65	
M10. ... değerlendirilmem için çok yönlü yapılmasından mutlu olurum.	12	0	0	0	0	2	16,7	7	58,3	3	25	4,08	0,66	
M11. ... fırsat eşitliğinin sunulması bana güven verir.	12	0	0	0	0	0	0	5	41,7	7	58,3	4,58	0,51	
M12. ... sağlanan hareket serbestisi (bir mekana bağlı olmama) daha verimli olmamı sağlar inancındayım.	12	0	0	2	16,7	5	41,7	2	16,7	3	25	3,5	1,08	
M13. ... ders etkinliklerinde daha rahat olurum.	12	0	0	0	0	5	41,7	5	41,7	2	16,7	3,75	0,75	
M14. ... derse yönelik çabamın artacağı inancındayım.	12	0	0	0	0	0	0	9	75	3	25	4,25	0,45	
M15. ... kendimi kontrol etme imkanı verilmesinden hoşlanırım.	12	0	0	0	0	1	8,3	6	50	5	41,7	4,33	0,65	
M16. ... dersle ilgili çalışmalarımı sahiplenirim.	12	0	0	1	8,3	2	16,7	6	50	3	25	3,91	0,90	
M17. ... çalışmalarım ile ilgili sorumluluk almak beni rahatsız eder.	12	6	50	6	50	0	0	0	0	0	0	1,5	0,52	
M18. ... derste gelişimimi daha iyi yansıtabilme eğiliminde olurum.	12	0	0	0	0	2	16,7	6	50	4	33,3	4,16	0,71	

Tablo 15'in devamı

Tutum Ölçeği Maddeleri		Cevap Seçenekleri											
		Tamamen Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum			
	N	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	χ	SS
e-Portfolyo öğretim sürecinde,	12	0	0	0	0	4	33,3	7	58,3	1	8,3	3,75	0,62
M19. ... konular içerisindeki kavramları daha iyi kavrama eğiliminde olurum.	12	0	0	0	0	2	16,7	5	41,7	5	41,7	4,25	0,75
M20. ... çeşitli teknolojileri kullanma becerim artar inancındayım.	12	0	0	0	0	2	16,7	5	41,7	5	41,7	4,25	0,75
M21. ... gelişimime bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık	12	3	25	4	33,3	4	33,3	1	8,3	0	0	2,25	0,96
M22. ... kararlarımda bana verilen sorumluluk kendime güven duymamı sağlar.	12	0	0	1	8,3	0	0	5	41,7	6	50	4,33	0,88
M23. ... kendimi disipline edebilme eğiliminde olurum.	12	0	0	0	0	1	8,3	8	66,7	3	25	4,16	0,57
M24. ... öğrenmeyi öğrenmem daha kolay olur inancındayım.	12	0	0	0	0	2	16,7	8	66,7	2	16,7	4	0,60
M25. ... farklı bakış açılarına sahip olmama yardımcı olmasından hoşlanırım.	12	0	0	0	0	3	25	5	41,7	4	33,3	4,08	0,79
M26. ... daha fazla öğrenme sorumluluğu vermesi nedeniyle kendimi gergin	12	1	8,3	7	58,3	3	25	1	8,3	0	0	2,33	0,77
M27. ... farklı görüşlerimi arkadaşlarımla daha rahat paylaşma eğiliminde olurum.	12	0	0	0	0	1	8,3	6	50	5	41,7	4,33	0,65
M28. ... kendi gelişimimde nelere dikkat edeceğimi daha iyi tespit etme eğiliminde olurum.	12	0	0	0	0	1	8,3	9	75	2	16,7	4,08	0,51
M29. ... öğretim ortamının kendime özgü olduğunu hissetmek bana güven verir.	12	0	0	1	8,3	2	16,7	3	25	6	50	4,16	1,02
M30. ... olayları ve olguları yorumlayabilmede daha rahat olurum.	12	0	0	0	0	1	8,3	6	50	5	41,7	4,33	0,65
M31. ... yorumlama kabiliyetimin artacağı inancındayım.	12	0	0	0	0	0	0	4	33,3	8	66,7	4,66	0,49
M32. ... daha etkileşimli ortamda bulunmaktan zevk alırım.	12	0	0	1	8,3	1	8,3	6	50	4	33,3	4,08	0,90
M33. ... kendi anlamlarımı oluşturmada bana fırsat verildiğini hissederim.	12	0	0	0	0	2	16,7	6	50	4	33,3	4,16	0,71
M34. ... kendi gelişimime karar vermek beni gergin yapar.	12	3	25	5	41,7	3	25	0	0	1	8,3	2,25	1,13
M35. ... dersle ilgili birden fazla kaynaktan yararlanmak hoşuma gider.	12	0	0	0	0	0	0	5	41,7	7	58,3	4,58	0,51
M36. ... hangi kriterlere göre değerlendirilmeye tabi tutulacağımı bilmek isterim.	12	0	0	0	0	2	16,7	3	25	7	58,3	4,41	0,79
M37. ... çalışmalarımnda nelerin olacağına karar verme fırsatının verilmesinden hoşlanırım.	12	0	0	0	0	2	16,7	5	41,7	5	41,7	4,25	0,75

M38. ... kendime olan güvenim azalır.	12	9	75	2	16,7	1	8,3	0	0	0	0	1,33	0,65
---------------------------------------	----	---	----	---	------	---	-----	---	---	---	---	------	------

Olumlu tutum maddeleri incelendiğinde; öğrencilerin olumlu maddelerden en yüksek ortalama puanı ($X = 4,66$) 31. madde olan “... yorumlama kabiliyetimin artacağı inancındayım” görüşüne verdikleri görülmektedir. 31. maddede öğrencilerin %33,3’ü “Katılıyorum” seçeneğini, %67,7’si de “Tamamen Katılıyorum” seçeneğini işaretleyerek öğrencilerin %100’nün e-portfolyo öğretim sürecinde yorumlama kabiliyetlerinin artacağı inancında oldukları görülmektedir. Olumlu tutum maddeleri içinde en düşük ortalama puan ($X = 3,5$) 12. maddeye verilmiştir. 12. maddede; e-portfolyo öğretim sürecinde sağlanan hareket serbestisinin yani bir mekana bağlı olmama durumunun öğrencilerin derslerindeki verimi etkileyip etkilemediği ölçmüştür. Öğrencilerin %16,7’si e-portfolyo öğretim sürecinde sağlanan hareket serbestisinin (bir mekana bağlı olmama) daha verimli olmalarını sağlamayacağını, %41,7’sinin ise e-portfolyo öğretim sürecinde sağlanan hareket serbestisinin (bir mekana bağlı olmama) daha verimli olmalarını sağladığı inancında oldukları görülmüştür. 6. maddede; öğrencilerin %33,3’nün e-portfolyo öğretim sürecinde olayları ve olguları algılamalarının arttığını kısmen hissettiği, %66,7’sinin ise e-portfolyo öğretim sürecinde olayları ve olguları algılamalarının arttığını hissettikleri görülmektedir. Hiçbir öğrenci e-portfolyo öğretim sürecinde olayları ve olguları algılamalarının artmadığı düşüncesinde değildir. 7. maddede verilen cevaplar doğrultusunda öğrencilerin tamamı e-portfolyo öğretim sürecinde öğrenmelerinin daha kolay olur inancında olduklarını belirtmişlerdir. “... fırsat eşitliğinin sunulması bana güven verir.” görüşünün yer aldığı 11. maddeye öğrenciler $x = 4,58$ aritmetik ortalama ile katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %41,7’si “Katılıyorum” seçeneğini, %58,3’ü de “Tamamen Katılıyorum” seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğrencilerin tamamının e-portfolyo öğretim sürecinde fırsat eşitliğinin sunulmasının kendilerine güven vereceği görüşünde oldukları görülmektedir. Benzer bir şekilde 35. maddeye de $x = 4,58$ aritmetik ortalama ile öğrencilerin tamamının e-portfolyo öğretim sürecinde dersle ilgili birden fazla kaynaktan yararlanmanın hoşlarına gideceğini belirtmiştir. 2. madde olan “...belirli bir zaman sınırlamasının olmaması, zamanımı etkili ve verimli yönetmeme katkı sağlar inancındayım.” görüşüne öğrenciler $x = 4,50$ ortalama ile katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu maddeye 1 öğrenci (%8,3) “Kısmen Katılıyorum”, 4 öğrenci (%33,3) “Katılıyorum”, 7 öğrenci (%58,3) “Tamamen Katılıyorum” cevabını vermişlerdir. Öğrencilerin e-

portfolyo öğretim sürecinde belirli bir zaman sınırlamasının olmaması, zamanlarını etkili ve verimli yönetmelerine katkı sağlayacağı inancında oldukları görülmektedir. 1. maddede; öğrencilerin %75'i e-portfolyo öğretim sürecinde kendini derse yönelik daha çok güdüleyeceğini, %8,3'nün ise kendini derse yönelik güdülemeyeceğini belirtmiştir. 3.maddede; öğrencilerin tamamının e-portfolyo öğretim sürecinde araştırmaya daha istekli olduğu görülmektedir. 10. maddede; öğrencilerin %16,7'si e-portfolyo öğretim sürecinde değerlendirilmelerinin çok yönlü yapılmasından mutlu olduklarına kısmen katıldığı, %73,7'sinin ise e-portfolyo öğretim sürecinde değerlendirilmelerinin çok yönlü yapılmasından mutlu oldukları görülmektedir. 13. maddede; öğrencilerin %58,4'ü e-portfolyo öğretim sürecinde ders etkinliklerinde daha rahat oldukları görüşündedir. 33.maddede; öğrencilerin %83,3'ünün e-portfolyo öğretim sürecinde kendi anlamlarını oluşturmada kendine fırsat verildiğini hissettiğini belirtmiştir. 9. madde olan "... kendi amacımı oluşturma fırsatı verilmesi hoşuma gider." görüşüne öğrencilerin %8,3'ü "Kısmen Katılıyorum", %50'si "Katılıyorum", %41,7'si ise "Tamamen Katılıyorum" cevabını vermişlerdir. Öğrencilerin tamamına yakınının e-portfolyo öğretim sürecinde kendi amacını oluşturma fırsatı verilmesinin hoşuna gideceği görüşünde olduğu söylenebilir. 14. maddede; öğrencilerin tamamının e-portfolyo öğretim sürecinde derse yönelik çabalarının artacağı inancında oldukları görülmektedir. 15. maddede; öğrencilerin %91,7'sinin e-portfolyo öğretim sürecinde kendini kontrol etme imkanı verilmesinden hoşlandığı görülmektedir. 16. maddede; öğrencilerin %75'i e-portfolyo öğretim sürecinde dersle ilgili çalışmalarını sahiplendiğini belirtmişlerdir. 18. maddede; öğrencilerin %83,3'ü e-portfolyo öğretim sürecinde dersteki gelişimlerini daha iyi yansıtabilme eğiliminde oldukları görüşündedir. 19. maddede; öğrencilerin %66,6'sı e-portfolyo öğretim sürecinde konular içerisindeki kavramları daha iyi kavrama eğiliminde olduklarını belirtmiştir. 20. maddede; öğrencilerin %83,4'ü e-portfolyo öğretim sürecinde çeşitli teknolojileri kullanma becerilerinin artacağı inancında olduklarını belirtmiştir. 22. maddede 1 öğrenci hariç diğer öğrenciler e-portfolyo öğretim sürecinde kararlarında kendilerine verilen sorumluluğun kendilerine güven duymalarını sağladığı görüşünde olduklarını belirtmiştir. 23. maddede; öğrencilerin %91,7'si e-portfolyo öğretim sürecinde kendilerini disipline edebilme eğiliminde olduklarını belirtmiştir. 24. madde olan "...öğrenmeyi öğrenmem daha kolay olur inancındayım." görüşüne öğrencilerin %16,7'si "Kısmen Katılıyorum", %66,7'si "Katılıyorum", %16,7'si ise "Tamamen Katılıyorum" cevabını vermişlerdir. 25. maddede; öğrencilerin %75'i e-portfolyo öğretim sürecinde farklı bakış açlarına sahip

olmalarına yardımcı olmasından hoşlandığını belirtmiştir. 27. maddede; öğrencilerin %91,7'si e-portfolio öğretim sürecinde farklı görüşlerini arkadaşlarıyla daha rahat paylaşma eğiliminde olduklarını belirtmişlerdir. 28. maddede; öğrencilerin %91,7'si e-portfolio öğretim sürecinde kendi gelişimlerinde nelere dikkat edeceklerini daha iyi tespit etme eğiliminde olduklarını belirtmişlerdir. 29. maddede; öğrencilerin %75'i e-portfolio öğretim sürecinde öğretim ortamının kendilerine özgü olduğunu hissetmelerinin kendilerine güven verdiği, %8,3'nün ise e-portfolio öğretim sürecinde öğretim ortamının kendilerine özgü olduğunu hissetmelerinin kendilerine güven vermediği görüşünde oldukları tespit edilmiştir. 30. maddede; öğrencilerin %91,7'si e-portfolio öğretim sürecinde olayları ve olguları yorumlayabilmede daha rahat olduklarını belirtmiştir. 32. maddede; öğrencilerin %83,3'ü e-portfolio öğretim sürecinde daha etkileşimli ortamda bulunmaktan zevk aldığını, %8,3'ünün ise e-portfolio öğretim sürecinde daha etkileşimli ortamda bulunmaktan zevk almadığı tespit edilmiştir. 36. maddede; öğrencilerin %83,3'ü e-portfolio öğretim sürecinde hangi kriterlere göre değerlendirilmeye tabi tutulacağını bilmek istediğini belirtmiştir. 37. maddede; öğrencilerin %83,3'ü e-portfolio öğretim sürecinde çalışmalarında nelerin olacağına karar verme fırsatının verilmesinden hoşlandığını belirtmiştir.

Olumsuz tutum maddeleri incelendiğinde; olumsuz maddelerden 8. maddeye en yüksek ortalama puan ($X = 2,5$) verilmiştir. Bu maddede e-portfolio öğretim sürecinde öğrencilerin derste daha fazla çaba sarf etmekten sıkılıp sıkılmadıkları sorulmuştur. Öğrencilerin %58,3'ü e-portfolio öğretim sürecinde derste daha fazla çaba sarf etmekten sıkılmadığını, %8,3'ü ise e-portfolio öğretim sürecinde derste daha fazla çaba sarf etmekten sıkıldığını belirtmiştir. Bir diğer yüksek ortalama puan ($X = 2,25$) 21. ve 34. maddelere verilmiştir. 21. maddede; öğrencilerin %58,3'ü e-portfolio öğretim sürecinde gelişimlerine bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık duymadığı, % 8,3'ü ise e-portfolio öğretim sürecinde gelişimlerine bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık duyduğu görüşündedir. 34. maddede ise öğrencilerin %83,3'ü e-portfolio öğretim sürecinde kendi anlamlarını oluşturmada kendilerine fırsat verildiğini hissettiklerini belirtmiştir. Olumsuz maddelerden 38. maddeye en düşük ortalama puan ($X = 1,33$) verilmiştir. Bu maddede e-portfolio öğretim sürecinin öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini azaltıp azaltmadığı belirlenmek istenmektedir. Verilen cevaplar doğrultusunda; öğrencilerin %91,7'sinin e-portfolio öğretim sürecinde kendilerine olan güvenlerini azaltmadığını belirtmiştir. Buradan da e-portfolio öğretim

sürecinin öğrencilerin özgüven verdiği sonucuna ulaşabiliriz. 4. maddede; öğrencilerin %83,3'ü e-portfolyo öğretim sürecinde derse motive olduğunu, %8,3'ünün ise e-portfolyo öğretim sürecinde derse motive olmadığını belirtmiştir. 5. maddede 1 öğrenci hariç diğer öğrenciler e-portfolyo öğretim sürecinde dersle ilgili iletişim kurmak için elektronik ortamları kullanmayı sevdiğini belirtmiştir. 17. maddede; öğrencilerin tamamı e-portfolyo öğretim sürecinde çalışmalarıyla ilgili sorumluluk almanın kendilerini rahatsız etmediğini belirtmiştir. 26. maddede; öğrencilerin %8,3'ü e-portfolyo öğretim sürecinin daha fazla öğrenme sorumluluğu vermesi nedeniyle kendini gergin hissettiğini, %66'sı ise e-portfolyo öğretim sürecinin daha fazla öğrenme sorumluluğu vermesi nedeniyle kendini gergin hissetmediğini belirtmiştir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın 3. alt problemi; “Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarıları nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarılarını belirleyebilmek için öğrencilere web tabanlı portfolyolar hazırlanmıştır. Öğrencilerin web tabanlı portfolyoları, elektronik portfolyo dereceli puanlama anahtarı kullanılarak puanlanmıştır. Öğrencinin portfolyo puanı; öğrencinin portfolyosuna verdiği puan ile öğretmenin, öğrencinin portfolyosuna verdiği puanın toplamının yarısıdır. Elektronik portfolyo dereceli puanlama anahtarından alınabilecek en yüksek puan 36'dır. Ortaöğretim de 100'lük puan sistemi kullanıldığı için öğrencinin portfolyosuna verdiği puan ile öğretmenin, öğrencinin portfolyosuna verdiği puanlar 100'lük puan sistemine çevrilmiştir. Öğrencilerin çalışma sonucu elde ettikleri portfolyo puanları ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu elde ettikleri yılsonu başarı puanı (karnelerine yansıyan not) Tablo 16'da yer almaktadır.

Tablo 16: Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Dersinde Öğrencilerin Aldıkları Yılsonu Başarı Puanları Ve Portfolyo Puanları

Öğrenci Adı	Yıl Sonu Başarı Puanı ¹	Portfolyo Puanı					
		Öğrencinin Portfolyosuna Verdiği Puan		Öğretmenin Verdiği Portfolyo Puanı		Öğrencinin Portfolyo Puanı	
		/36 ²	/100 ³	/36	/100	/36	/100
A	92	28	78	28	78	28	78
B	99,5	33	92	33	92	33	92
C	94,5	28	78	30	83	29	80,5
D	84,5	30	83	30	83	30	83
E	92	31	86	28	78	29,5	82
F	97	28	78	28	78	28	78
G	92,5	30	83	30	83	30	83
H	87,5	30	83	28	78	29	80,5
I	94,5	33	92	28	78	30,5	85
J	92	33	92	31	86	32	89
K	97	34	94	30	83	32	88,5
L	90	30	83	28	78	29	80,5

1 Öğrencinin klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu elde ettiği yılsonu başarı puanı

2 Öğrencinin dereceli puanlama anahtarından alabileceği en yüksek puan 36'dır. 36 puan üzerinden öğrencinin aldığı portfolyo puanını gösterir.

3 Öğrencinin 36 puan üzerinden aldığı portfolyo puanının 100'lük puan sistemine çevrilmiş olarak aldığı puanıdır.

Tablo 16 incelendiğinde B adlı öğrenci klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu en yüksek puanı (99,5) almıştır. En düşük puanı ise 84,5 puan ile D adlı öğrenci almıştır. Klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu öğrencilerin aldıkları notların yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan öğrencilerin portfolyo puanları incelendiğinde; K adlı öğrenci portfolyosuna en yüksek notu veren öğrenci olurken, A, C ve F adlı öğrenciler de portfolyolarına en düşük puanı veren öğrencilerdir. Öğrenciler web tabanlı portfolyolarına en düşük 78, en yüksek 94 puan vermiştir. Öğretmenin, öğrencilerin portfolyolarına verdiği puanlar incelendiğinde; öğretmen tarafından verilen en yüksek puan olan 92 puanı B adlı öğrencinin portfolyosuna vermiştir. Öğretmen en düşük puanı (78) ise A, E, F, H, I ve L adlı öğrencilere vermiştir. Öğretmen öğrencilerin portfolyolarına en düşük 78 en yüksek 92 puan vermiştir. Çalışma sonunda en yüksek portfolyo puanına sahip öğrenci ise B adlı öğrencidir. B adlı öğrencidir. B adlı öğrenci klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucunda da en yüksek puanı alan öğrencidir. Bu da B adlı öğrencinin çalışkan bir öğrenci olduğunu göstermektedir. Öte yandan çalışma sonunda en düşük portfolyo puanına sahip öğrenciler ise 78 puan alan A

ve F adlı öğrencilerdir. Öğrencilerin portfolyo puanları incelendiğinde yeterli puanlar aldıkları görülmektedir. Bu nedenle de öğrencilerin web tabanlı portfolyo çalışması sonucu başarılı oldukları söylenebilir.

Öğrencilerin çalışma sonucu elde ettikleri portfolyo puanları ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu elde ettikleri yılsonu başarı puanları arasındaki ilişkiyi belirleyebilmek için Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Pearson korelasyon analizi sonucu elde edilen bulgular Tablo17’de yer almaktadır.

Tablo 17: Öğrencilerin, Portfolyo Puanları İle Klasik Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemleri Sonucu Elde Ettikleri Yılsonu Başarı Puanları Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları

	Portfolyo Puanı	Yıl Sonu Başarı Puanı
Pearson Correlation	1	,399
p	,	,199
N	12	12

Korelasyon katsayısının büyüklük bakımından yorumlanmasında üzerinde tam olarak ortaklaşa alınan aralıklar bulunmamaktadır fakat korelasyonu yorumlamada; korelasyon kat sayısının, mutlak değer olarak, 0,00–0,30 arasında olması, düşük düzeyde; 0,30–0,70 arasında olması, orta düzeyde; 0,70–1,00 arasında olması; yüksek düzeyde bir ilişkinin var olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2006). Portfolyo puanı ile yıl sonu başarı puanı arasındaki korelasyon katsayısının $r = ,399$ olduğu görülmektedir. Burada $p = ,199$ ve $p > 0,05$ olduğu için öğrencilerin çalışma sonucu elde ettikleri portfolyo puanları ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu elde ettikleri yılsonu başarı puanları arasında pozitif yönde, orta düzeyde, anlamlı olmayan bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Öğrenci sayısının azlığı nedeni ile çalışma sonucu elde ettikleri portfolyo puanları ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu elde ettikleri yılsonu başarı puanları arasında anlamlı bir korelasyona rastlanmamış olabilir. Köse (2008) de korelasyon katsayısının, örneklem büyüklüğünden etkilendiğini, küçük hacimli örneklerde, elde edilen korelasyon katsayısı büyük bile olsa istatistiksel olarak önemli bir değer olmayabileceğini belirtmektedir.

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine yanıt aramak için yapılan istatistiksel analizler sonucu elde edilen bulgulara ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlara yer verilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara değinilmiştir. Ayrıca, araştırma bulguları çerçevesinde, hem bu çalışmaya hem de bu konuda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuçlar

Bu araştırmanın genel amacı, ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo hazırlama ve web tabanlı portfolyo değerlendirme ile ilgili öğrenci görüşlerini almak, ayrıca öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarını ve web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu başarı durumlarını belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda yapılan araştırma sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerine ait sonuçlar:

1. Öğrencilerin tamamı yapılan çalışmayı olumlu bulmuştur. Yaptıkları çalışmanın zevkli ve eğlenceli olduğunu, çok beğendiklerini, yeni kavramlar öğrendiklerini belirtmişlerdir.
2. Öğrencilerin çoğunluğunun çalışma boyunca zorlandıklarını saptanmıştır.
3. Öğrencilerin çoğunluğunun web tabanlı portfolyo çalışmasının sayısal dersler yerine sözel derslerde yapılmasını istedikleri saptanmıştır.
4. Öğrencilerin tümünün çalışmayı tekrar yapmak istedikleri saptanmıştır.
5. 3 öğrenci hariç diğer 9 öğrencinin web tabanlı portfolyo yönteminin süresini yeterli bulduğu saptanmıştır.
6. Öğrencilerin tamamının web tabanlı portfolyo çalışması ile yeni bilgiler öğrendikleri saptanmıştır.
7. 1 öğrenci hariç diğer 11 öğrencinin web tabanlı portfolyo çalışması sürecinde zamanını iyi yönetebildikleri saptanmıştır.

8. Öğrencilerin tamamının web tabanlı portfolyo çalışması boyunca konularla ilgili yeterli bilgilere sahip olmadıkları için araştırma yapma ihtiyacı duyduklarını saptanmıştır.
9. Öğrencilerin tamamının web tabanlı portfolyo çalışmasından keyif aldığı saptanmıştır.
- 10.1 öğrenci hariç diğer öğrencilerin web tabanlı portfolyo çalışmasını tamamlarken arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydukları saptanmıştır.
11. Öğrencilerin, web tabanlı portfolyo yönteminin web tabanlı olmasından dolayı sağladığı yararları; İletişim, Düzenleme Kolaylığı, Maddi Kazanç, Erişebilirlik, Zaman, Kaynaklara Erişim, Kaynakları Paylaşım gibi bölümlere ayırdığı saptanmıştır.
12. Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda web tabanlı portfolyo yöntemi ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemi arasında farklar olduğu saptanmıştır.
13. Öğrencilerin değerlendirme yöntemleri ile ilgili çalışmaya başlamadan önceki düşünceleri ile çalışmanın sonundaki düşünceleri arasında farklar olduğu saptanmıştır. Genel olarak öğrencilerin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin değerlendirme yöntemlerine yönelik görüşlerinin çalışmanın sonunda olumlu yönde geliştiği belirlenmiştir.
14. Öğrencilerin tamamının web tabanlı portfolyo yönteminde değerlendirmenin tarafsız olduğunu düşündükleri saptanmıştır.
15. Öğrencilerin değerlendirme kriterlerinden haberdar olmasının derse karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır.

E-portfolyo öğretim sürecine yönelik öğrenci tutumları ile ilgili sonuçlar:

1. Genel olarak öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumlarının “olumlu” düzeyde olduğu saptanmıştır.
2. Mann-Whitney U testi sonucu istatistiksel olarak cinsiyete göre öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($U = 13$, $p > ,05$). Fakat sıra ortalamaları dikkate alındığında, kız öğrencilerin almış oldukları toplam puanların erkek öğrencilere göre daha fazla olduğu saptanmıştır.

Ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu öğrenci başarıları ile ilgili sonuçlar:

1. Öğrencilerin portfolyo puanları incelendiğinde yeterli düzeyde puan aldıkları görülmüştür.
2. Öğrencilerin çalışma sonucu elde ettikleri portfolyo puanları ile klasik ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucu elde ettikleri yılsonu başarı puanları arasında pozitif yönde, orta düzeyde, anlamlı olmayan bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

5.2. Öneriler

- Araştırmanın örnekleme daha geniş tutularak benzer araştırmalar, farklı sınıf düzeylerinde ve farklı dersler üzerinde yapılabilir.
- Web tabanlı portfolyo değerlendirme yönteminin öğrencilerin derslerindeki başarısının kalıcılığına etkisi incelenebilir.
- Web tabanlı portfolyo değerlendirme yöntemi uzaktan eğitim modeli temel alan bir araştırmada uygulanabilir.
- Web tabanlı portfolyo değerlendirme yöntemini uygulanmadan önce öğrencilere portfolyo değerlendirme yöntemi ile ilgili genel bilgiler ayrıntılı bir şekilde verilmelidir.
- Web tabanlı portfolyo değerlendirme yöntemi için ayrılan süre daha uzun tutulabilir.
- Daha geniş bir örnekleme öğrencilerin hazırladıkları web tabanlı portfolyoların grup halinde oluşturulması sağlanabilir. Bu şekilde işbirlikçi çalışmaya katkı sağlanabilir.
- Bu tür çalışmaların öğrenci başarısı üzerindeki etkisini görebilmek için, daha uzun süreli uygulamalar yapılabilir.
- Aynı çalışma deney ve kontrol grupları oluşturularak yapılabilir
- Öğrencilerin olumlu tutumlara sahip olması, ders başarısını da olumlu yönde etkileyeceğinden web tabanlı portfolyo değerlendirme uygulamaları öğretim programı içerisinde kullanılabilir.
- Öğretmenlere yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını tanıtmak ve bu yöntemleri uygulamalarına yardımcı olmak amacıyla hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenebilir.

- Üniversitelerde eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına ölçme ve değerlendirme dersi kapsamında portfolyo yöntemi ile ilgili ayrıntılı bilgiler verilebilir.
- Web tabanlı portfolyo çalışmasına veliler, öğretmenler ve yöneticiler de katılarak farklı bir uygulama yapılabilir.

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara, ayrıca önerilere değinilmiştir.

KAYNAKÇA

- Akpınar, Y., Bal, V. ve Şimşek, H. (2005), “E-Portfolyolarla Öğrenme Ortamı Geliştirme ve Destekleme Platformu”, *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, October 2005, Vol: 4, Issue:4, Article: 15, ISSN: 1303–6521. (<http://www.tojet.net/articles/4415.htm>) (27 Nisan 2008)
- Alakurt, T. (2006), “Puanlama Yönergesine Dayalı Değerlendirme Ve Geleneksel Değerlendirme Açısından İlköğretim Öğrencilerinin Bilgisayar Dersi Başarılarının Karşılaştırılması”, *Yüksek Lisans Tezi*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- Albert, K. (2006), “An E-Portfolio Model For Learning, Assessment, And Employment In Teacher Education At West Chester University Of Pennsylvania”, *ProQuest Information and Learning Company*, UMI Number: 3220632.
- Anonim, (2008a), “Ölçme ve Değerlendirme”, (http://iogm.meb.gov.tr/files/size_ozel/olcme_ve_degerlendirme.pdf) (23 Mayıs 2008)
- Anonim, (2008b), “Öğrenci Merkezli Eğitimde Ölçme Değerlendirme”, (http://www.ilkokuma.com/performans_odevleri/performans.htm) (23 Mayıs 2008)
- Anonim, (2008c), “Alternatif Ölçme Ve Değerlendirme”, (http://www.ogretmen.info/alternatif_olcme_degerlendirme_.asp) (23 Mayıs, 2008)
- Anonim, (2008d), “How Can Portfolios Be Evaluated?”, (<http://www.pgcpk12.md.us/~elc/portfolio5.html>) (28 Mayıs 2008)
- Anonim, (2008e), “ÖME' de Ölçme Değerlendirme Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli (IV. Bölüm)”, (<http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/dosyalar/ome/05omeolcme.htm>) (6 Haziran 2008)
- Anonim, (2008f), “About Alternative Assessment”, (http://www.aurbach.com/alt_assess.html) (27 Eylül 2008)

- Anonim, (2008g), “*Ölçme ve Değerlendirme*”. Belemir Yayınları. Rehberlik Araştırma ve Geliştirme Merkezi, (<http://www.belemir.net/download/ML7T57LZ.pdf>) (27 Eylül 2008)
- Aslanoğlu, A. E., Kutlu, Ö., (2003), “Öğretimde Sunu Becerilerinin Değerlendirilmesinde Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubric) Kullanılmasına İlişkin Bir Araştırma”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Yıl: 2003, Cilt: 36, Sayı: 1-2.
- Atılğan H., Kan A. ve Doğan N., (2006), “*Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*”, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Baki, A. ve Birgin, O. (2004), “Alternatif Değerlendirme Aracı Olarak Bilgisayar Destekli Bireysel Gelişim Dosyası Uygulamasından Yansımalar, Bir Özel Durum Çalışması”, *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, July 2004, ISSN: 1303-6521, Volume: 3, Issue: 3, Article: 11. (<http://www.tojet.net/articles/3311.htm>) (5 Temmuz 2008)
- Barbera, E. (2009), “Mutual Feedback in E- Portfolio Assessment: An Approach to the Netfolio System”, *British Journal of Educational Technology*, Vol:40, N: 2, p342-357. (<http://www3.interscience.wiley.com/journal/120173676/abstract?CRET RY=1&SRETRY=0>) (25 Mart 2009)
- Barrett, H.C. (2004), “*Electronic Portfolios As Digital Stories Of Deep Learning Emerging Digital Tools To Support Reflection In Learner-Centered Portfolios*”. (<http://electronicportfolios.org/digistory/epstory.html>)
- Barrett, H., (2005). “*White Paper: Researching Electronic Portfolios And Learner Engagement*”, (www.helenbarrett.com/reflect/whitepaper.pdf) (13 Mayıs 2008)
- Baston, T. (2005), “*Current State of E-Portfolios in Higher Education*”. University of Rhode Island, EDUCAUSE Live, (www.educause.edu/ir/library/powerpoint/LIVE0513.pps) (12 Mart 2008)
- Beasley, S., Chapman, A., Dunlop, G. ve Peacock, S., (2006), “*User Guide To The QMUC ePortfolio*”, Centre for Academic Practice Queen Margaret University College, Corstorphine Campus, Edinburgh, EH12 8TS.

- Bekiroğlu, F. O. (2008), “Performansa Dayalı Ölçümler: Teori Ve Uygulama (Performance Based Assessments: Theory And Practice)”, *Türk Fen Eğitimi Dergisi* Yıl: 5, Sayı: 1. (<http://www.tused.org/internet/tused/archive/v5/i1/text/tusedv5i1s8.pdf>) (9 Eylül 2008)
- Birgin, O., (2008), “Alternatif Bir Değerlendirme Yöntemi Olarak Portfolyo Değerlendirme Uygulamasına İlişkin Öğrenci Görüşleri”. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 1, Kış 2008, (http://www.tebd.gazi.edu.tr/arsiv/2008_cilt6/sayi_1/1-24.pdf) (06 Ocak 2009)
- Birgin O. , Baki A., (2007), “The Use Of Portfolio To Assess Student’s Performance”, *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 2, Eylül 2007 (<http://www.tused.org>) (27 Mart 2008)
- Blogcu.com, (2008a), “Anasayfa”, (<http://www.blogcu.com>) (21 Kasım 2008)
- Blogcu.com, (2008b), “Hakkımızda”, (<http://www.blogcu.com/hakkinda/biz-kimiz>) (21 Kasım 2008)
- Büyüköztürk, Ş. (2006), “Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı. İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum”, Pegem A Yayıncılık, Ankara. (6.Baskı).
- Chang, C. (2001), “A Study on the Evaluation and Effectiveness Analysis of Web-Based Learning Portfolio (WBLP)”, *British Journal of Educational Technology*, Vol: 32, No: 4. (<http://www.stanford.edu/dept/SUSE/projects/ireport/articles/e-portfolio/a%20study%20on%20the%20effectiveness%20analysis%20of%20web-based%20learning%20portfolio.pdf>) (17 Mayıs 2008)
- Chang, C. ve Tseng, K., (2009), “Use and Performances of Web-Based Portfolio Assessment”, *British Journal of Educational Technology*, Vol:40, N: 2, p:358–378. (<http://www3.interscience.wiley.com/journal/121389340/abstract>) (25 Mart 2009)
- Cheng, G. (2008), “Implementation Challenges of the English Language ePortfolio System from Various Stakeholder Perspectives”, *Journal of Educational Technology Systems*, Volume: 37, Number: 1, 97–118 (<http://baywood.metapress.com/app/home/contribution.asp?referrer=pare>

- nt&backto=issue,8,8;journal,2,145;linkingpublicationresults,1:300322,1)
(3 Aralık 2008)
- Chorrojprasert, L., (2005), “*The Use Of Teaching Portfolios By Secondary School Teachers In Thailand*”, Submitted To The University Of Wollongong In Partial Fulfillment Of The Requirements For The Award Of The Degree Doctor Of Philosophy In Education.
- Çepni, S., 2007, “*Performansların Değerlendirilmesi*”, 193–239, ‘Editör:’ Karip, E, (2007), “Ölçme Değerlendirme”, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Demirli, C. (2007), “Elektronik Portfolyo Öğretim Sürecinin Öğrenen Tutumlarına ve Öğrenme Algılarına Etkisi”, *Doktora Tezi*. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ. (http://tez.yok.gov.tr/YokTezSrv?PAGE=YOKSRV_S_53&OPER=FROMLINK&ATLPR=REFERANS|201295) (Üye Girişi Gerekli) (9 Eylül 2008)
- Derham, C. S. (2004), “The Digital Portfolio Assessment Of Teaching Competencies (D- PATCO): Initial Development And Validation”, *Doktora Tezi*. Leigh Üniversitesi Müfredat ve Eğitim Bölümü. Umi Number: 3117146.
- Erdoğan, İ. (2007), “*Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarında Yeni Değişiklikler*”, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı, 29.08.2007. (<http://ttkb.meb.gov.tr/haberler/olcmevedegerlendirme.htm>) (17 Aralık 2008)
- Ergün, M. “*Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde Öğretim Etkinliğinin Geliştirilmesi*”, (www.egitim.aku.edu.tr/Tebliğ16.doc) (17 Mayıs 2008)
- Frankel, J.R. ve Wallen N., (1993), “*How to Design and Evaluate Research in Education*”, Second Edition, McGraw-Hill Include.
- Gathercoal, P., Love D., Bryde B., ve McKean G., (2002), “On Implementing Web-Based Electronic Portfolios”, *EDUCAUSE Quarterly*, Vol:37, No: 2. (<http://www.educause.edu/ir/library/pdf/eqm0224.pdf>) (9 Haziran 2008)
- Gathercoal, P., Love, D., McKean, G., (2003), “ProfPort Webfolio System: Implementation, Curriculum and Assessment”, *The 2003 Educause Annual Conference: Balancing Opportunities, Expectations, and Resources, in Anaheim, California, USA*.

- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H., (2007), “Öğretmenlerin Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemleri Hakkındaki Yeterlik Algıları Ve Karşılaştıkları Sorunlar (Teachers’ Proficiency Perceptions Of About The Measurement And Evaluation Techniques And The Problems They Confront”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal Of Education)*, Sayı: 33, Sayfa: 135–145. <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/200733SELAHATT%C4%B0N%20GELBAL.pdf> (28 Aralık 2008)
- Gülbahar, Y. ve Köse, F., (2006), “Öğretmen Adaylarının Değerlendirme İçin Elektronik Portfolyo Kullanımına İlişkin Görüşleri”, *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Yıl: 2006, Cilt: 39, Sayı: 2*, Sayfa: 75–93. (http://www.education.ankara.edu.tr/ebfdergi/pdfler/2006_2/075-093.pdf) (17 Aralık 2008)
- Hancock, C. R., (1994), “*Alternative Assessment and Second Language Study: What and Why?*”, ERIC Digest, ERIC Clearinghouse on Languages and Linguistics Washington DC. ERIC Identifier: ED376695
- Hart, D. (1994), “*Authentic Assessment: A Handbook for Educators*”, Menlo Park, CA; Addison-Wesley Pub. Co. (<http://www.teachervision.fen.com/assessment/resource/5942.html>) (11 Temmuz 2008)
- Herner, L. M., Karayan, S., McKean, G., Love, D., (2003), “*Special Education Teacher Preparation and the Electronic Portfolio*”, (<http://jset.unlv.edu/18.1/asseds/smith.pdf>) (11 Mayıs 2008)
- Hoşcan, Y. (Editör), Namlu, A. G., Yaşar, Ş., Kağnıcıoğlu C. H., Odabaşı, F., Mutlu, M. E., Aslan, H., Kaymak, İ., (1998), “*Bilgisayar Destekli Ölçme Ve Değerlendirme*”, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı, Bilgisayar Ünite 1-11 (Ünite 9). T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1059. Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 582. (<http://www.aof.anadolu.edu.tr/kitap/IOLTP/2276/unite09.pdf>) (7 Temmuz 2008)

- Karahan, U. (2007), “Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Metotlarından Grid, Tanılayıcı Dallanmış Ağaç ve Kavram Haritaları’nın Biyoloji Öğretiminde Uygulanması”, *Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Karamanoğlu, S. S. (2006), “İlköğretim Öğrencilerinin Fen Başarılarının Değerlendirilmesinde Sorgulama Programının Kullanılması: Portfolyo”, *Yüksek Lisans Tezi*. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, S. (2005), “Öğrenilmiş Çaresizlik Düzeyleri Düşük ve Yüksek Olan İlköğretim Öğrencilerinin Öğretme- Öğrenme Sürecine İlişkin Görüşleri”, *Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.
- Keskin, F. (2006), “A Study On Improving Critical Thinking Skills Of 6th Grade Students Through Authentic Learning And Authentic Assessment”, *Yüksek Lisans Tezi*. Çukurova University Institute Of Social Sciences English Language Teaching Department. (<http://sosyalbilimler.cukurova.edu.tr/tezler/983.pdf>) (17 Temmuz 2008)
- Korkmaz, H., Kaptan F., (2005), “Fen Eğitiminde Öğrencilerin Gelişimini Değerlendirmek İçin Elektronik Portfolyo Kullanımı Üzerine Bir İnceleme”, *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET, January 2005, ISSN: 1303–6521, Volume: 4, Issue: 1, Article: 13.* (<http://www.tojet.net/articles/4113.htm>) (23 Ağustos 2008)
- Köse, S. K. (2008), “Korelasyon ve Regresyon Analizi”, (<http://www.scribd.com/doc/2066772/korelasyon-analizi>) (23 Aralık 2008)
- Kuş, E. (2006), “*Sosyal Bilimlerde Bilgisayar Destekli Nitel Veri Analizi. Örnek Program Nvivo İle Gösterimler*”, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Lambert, C., Depaepe, J., Lambert, L. ve Anderson, D., (2007), “*E-Portfolios In Action*”, *Kappa Delta Pi Record*. (http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/28/57/02.pdf) (2 Haziran 2008)

- Mertler, Craig A. (2001), “*Designing Scoring Rubrics For Your Classroom, Practical Assessment, Research & Evaluation*”, 7(25), Retrieved November 25, 2008. (<http://PAREonline.net/getvn.asp?v=7&n=25>) (9 Eylül 2008)
- Northwest Evaluation Association Definition, (2008). (http://www.eed.state.ak.us/tls/frameworks/mathsci/ms5_2as2.htm#portfolios) (11 Mayıs 2008)
- Ocak, G. (2006), “Ürün Seçki Dosyaları Hakkında Öğrenci Görüşleri (Erzurum İl Örneği)”, *Millî Eğitim Dergisi, Bahar 2006, Yıl: 35, Sayı: 170*. (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/170/170/g%C3%9Crb%C3%9Cz%20ocak.pdf>) (17 Ağustos 2008)
- Okan, N. (2005), “İlköğretim 7. Sınıf Fen Bilgisi Dersindeki Portfolyo Uygulamasının Değerlendirilmesi”, *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ölçme ve Değerlendirme (Psikometri) Bilimdalı, Ankara.
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Çalıştay Özeti, 2006, Ankara. (www.fedu.metu.edu.tr/images/digital/rapor.doc) (13 Haziran 2008)
- Özer, Y. (2008), “*Bilgisayar Destekli Bireysel Gelişim Dosyası (E-Portfolyo)*”, (<http://www.e-denetim.com/dosya/e-portfolyo.ppt>) (19 Kasım 2008)
- Özyenginer, E. (2006), “Bilgisayar Dersinde Elektronik Portfolyo Yöntem Kullanımı Üzerine Bir Çalışma”, *Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Sanalan, V. A., Arif Altun, A., (2002), “Bir Veri Tabanı Uygulaması Olarak Elektronik Portfolyo (Electronic Portfolio As A Database Application)”, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 1, Yıl:2002*.
- Sezer, S. (2005), “Öğrencinin Akademik Başarısının Belirlenmesinde Tamamlayıcı Değerlendirme Aracı Olarak Rubrik Kullanımı Üzerinde Bir Araştırma”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 18, Sayfa: 72-84*. (<http://egitimdergi.pamukkale.edu.tr/makale/say%C4%B118/6%C3%96%C4%9ERENC%C4%B0N%C4%B0N%20AKADEM%C4%B0K%20BA%C5%9EARISININ%20BEL%C4%B0RLENMES%C4%B0NDE%20TAMAMLAY%E2%80%A6.pdf>) (15 Temmuz 2008)

- Sulzen, J., Young, M., (2007), “*Fast and Reliable Evaluation of Preservice Teacher Electronic Portfolios*”, Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association in Chicago, IL, April 9-13, 2007.
http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/33/2c/53.pdf (26 Mayıs 2008)
- Swearingen, R. (2002), “*A Primer: Diagnostic, Formative & Summative Assessment*”, Heritage University. (<http://slackernet.org/assessment.htm>)
- Şenel, T., Çepni S., Yıldırım N., Er Nas S., (2007), “Süreç Odaklı Değerlendirmede Kullanılabilecek Bir Analitik Rubriğin Geliştirilmesi: Yaşamımızdaki Elektrik Ünitesi Örneği”, *Edu 7 Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 2, Eylül. (http://www.yeditepe.edu.tr/yeditepe/GetFile.aspx?aliaspath=%2fYeditepeUniverSiteSi%2fegitim%2fEgitim+Fakultesi%2fEDU7%2fcilt2+sayi2%2fSenel_doc) (1 Aralık 2008)
- Taşdemir, M., Taşdemir, A., ve Yıldırım, K., (2009), “İşbirlikli Öğrenme Sürecinde Kullanılan Portfolyo Değerlendirmesinin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi”, *Eğitimde Kuram ve Uygulama (Journal of Theory and Practice in Education)*, 5 (1): 53–66. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
http://eku.comu.edu.tr/index/5/1/mtasdemir_atasdemir_kyildirim.pdf
 (22 Şubat, 2009)
- Tezci, E., Demirli, C., (2004), “*Bir Performans Değerlendirme Modeli: Bireysel Gelişim Dosyası*”, XII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6–9 Temmuz 2004, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
<http://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/423.pdf> (3 Kasım 2008)
- Tezci, E., Gürol, A., (2003), “Oluşturmacı Öğretim Tasarımı ve Yaratıcılık (Constructivist Instructional Design And Creativity)”, *The Turkish Online Journal Of Educational Technology – TOJET*, ISSN: 1303–6521, Volume: 2, Issue: 1, Article: 8. (<http://www.tojet.net/articles/218.htm>)
 (17 Aralık 2008)
- TTKB, (2006), “T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Sayı: 347 Tarih: 28.08.2006, Önceki Kararın Sayı: 180 Tarih: 26.08.1998 Konu: İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1–8. Sınıflar) Dersi Öğretim

- Programı*". (http://zerrinhasmet.net/BOY/bilgisayar_1_8_programi.pdf) (9 Eylül 2008)
- TTKB, (2008), "*Ortaöğretim 10. Sınıf Biyoloji Dersi Öğretim Programı*", T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara. (http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/modules.php?name=Downloads&d_op=getit&lid=1065) (17 Aralık 2008)
- Wang, C. X. (2007), "*Assessing Student Collaboration in Electronic Portfolio Construction: An Evaluation Research*", Instructional Technology Department, Georgia State University. (http://www.iste.org/content/navigationmenu/research/necc_research_paper_archives/necc_2007/wang_charles_n07.pdf) (24 Aralık 2008)
- Vandervelde, J. (2007), "*University of Wisconsin - Stout Catalog and Schedule of Online Classes*". (<http://www.uwstout.edu/soe/profdev/eportfoliorubric.html>) (16 Eylül 2008)
- Yanpar Yelken, T. (2006), "İlköğretim Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Bilgiler Dersinde Tamamlayıcı Değerlendirme Yaklaşımları Konusundaki Görüşleri", *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 2, Sayfa: 58–75. (<http://sosyalb.gop.edu.tr/dergis2/makale%204.pdf>) (17 Aralık 2008)
- Yılmaz H. (1998), "*Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*", Mikro Yayınları, Konya.

EKLER

Ek 1: Öğrenci Görüş Formu

ÖĞRENCİ GÖRÜŞ FORMU

Bu araştırma, Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde hazırladığınız web tabanlı portfolyo çalışmanız hakkındaki görüşlerinizi almak amacıyla yapılmaktadır. Bu nedenle aşağıdaki soruların yer aldığı bu form oluşturulmuştur. Aşağıda bulunan açık uçlu sorulara gerçek ve içten cevap vermen son derece önemlidir. Bilgileriniz sadece araştırmacı tarafından kullanılacaktır. Lütfen her maddeyi yanıtlayınız. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Bilişim Teknolojileri Öğretmeni
Ali DÖŞLÜ

1) Bu çalışma ile ilgili olumlu ve olumsuz düşüncelerin nelerdir?

+

-

2) Çalışma boyunca zorlandığınız zamanlar oldu mu? Zorlandığınız yerler nelerdir?

3) Bu çalışma ile yeni bilgiler öğrenebildin mi? Neler öğrendin?

4) Bu çalışmada esnasında zamanını iyi yönetebildin mi?

5) Bu çalışmada esnasında araştırma yapma ihtiyacı duydun mu? Cevabın evet ise araştırma yaparken hangi kaynakları kullandın?

6) Bu çalışmanın web tabanlı olmasının sence yararları nelerdir?

7) Sence bu çalışmanın klasik ölçme ve değerlendirme yöntemlerine göre farklılıklar var mı? Açıklayınız.

**8)Bu çalışmayı yaparken eğlendin mi?
Evet ise keyif aldığın yönleri nelerdir?
Hayır ise neden?**

9)Bu çalışmayı tamamlamak için gerekli özveride bulunduğuna inanıyor musun?

10)Böyle bir çalışmanın diğer derslerde de yapılmasını ister miydin?

**Evet. Neden?
Hayır. Neden?**

11) Değerlendirme yöntemleri ile ilgili çalışmaya başlamadan önceki düşüncelerin ile çalışmanın sonundaki düşüncelerin arasında farklar var mı? Bunlar nelerdir?

12) Böyle bir çalışmayı tekrar yapmak ister miydin?

Evet. Neden?

Hayır. Neden?

13) Çalışma sonunda yapılan değerlendirmenin tarafsız bir değerlendirme olduğunu düşünüyor musun?

14) Bu çalışmayı tekrar yapmış olsaydın yaptığın çalışmada neleri değiştirdin?

15) Bu çalışmayı yaparken arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydun mu?

16) Değerlendirme kriterlerinden haberdar olman derse karşı tutumunu etkiledi mi?

Evet. Neden?

Hayır.neden?

17) Çalışma süresinin yeterli olduğunu düşünüyor musun?

Ek 2: E- Portfolyo Öğretim Sürecine Yönelik Tutum Ölçeği

Değerli arkadaşlar, e-portfolyo öğretim sürecine yönelik bazı görüşlere gereksinim duyulmaktadır. Bu amaçla aşağıda sizlere sorulacak sorulara <u>içtenlikle</u> cevap vereceğinizi ummaktayız. Her soruyu dikkatle okuduktan sonra ilgili seçeneklerden size en uygun olanı işaretleyiniz. Yapacağınız katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ederiz.					
Aşağıdaki ifadelere ait görüşlerinizi ifadenin sağ tarafındaki uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz. <u>Sol taraftaki derecelendirme hemen altta bulunan katılma düzeylerini yansıtmaktadır.</u> 1: Tamamen Katılmıyorum 2: Katılmıyorum 3: Kısmen Katılıyorum 4: Katılıyorum 5: Tamamen Katılıyorum e-Portfolyo öğretim sürecinde,	1	2	3	4	5
M01. ... kendimi derse yönelik daha çok güdülerim.					
M02. ... belirli bir zaman sınırlamasının olmaması, zamanımı etkili ve verimli yönetmeye katkı sağlar inancındayım.					
M03. ... araştırmaya daha istekli olurum.					
M04. ... derse motive olamam.					
M05. ... dersle ilgili iletişim kurmak için elektronik ortamları kullanmayı sevmem.					
M06. ... olayları ve olguları algılamamın arttığını hissedirim.					
M07. ... öğrenmem daha kolay olur inancındayım.					
M08. ... derste daha fazla çaba sarf etmekten sıkılırım.					
M09. ... kendi amacımı oluşturma fırsatı verilmesi hoşuma gider.					
M10. ... değerlendirilmem için çok yönlü yapılmasından mutlu olurum.					
M11. ... fırsat eşitliğinin sunulması bana güven verir.					
M12. ... sağlanan hareket serbestisi (bir mekana bağlı olmama) daha verimli olmamı sağlar inancındayım.					
M13. ... ders etkinliklerinde daha rahat olurum.					
M14. ... derse yönelik çabamın artacağı inancındayım.					
M15. ... kendimi kontrol etme imkanı verilmesinden hoşlanırım.					
M16. ... dersle ilgili çalışmalarımı sahiplenirim.					
M17. ... çalışmalarım ile ilgili sorumluluk almak beni rahatsız eder.					
M18. ... derste gelişimimi daha iyi yansıtabilme eğiliminde olurum.					

Tutum ölçeğinin devamı

Aşağıdaki ifadelere ait görüşlerinizi ifadenin sağ tarafındaki uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz. <u>Sol taraftaki derecelendirme hemen altta bulunan katılma düzeylerini yansıtmaktadır.</u> 1: Tamamen Katılmıyorum 2: Katılmıyorum 3: Kısmen Katılıyorum 4: Katılıyorum 5: Tamamen Katılıyorum e-Portfolyo öğretim sürecinde,	1	2	3	4	5
M19. ... konular içerisindeki kavramları daha iyi kayrama eğiliminde olurum.					
M20. ... çeşitli teknolojileri kullanma becerim artar inanandayım.					
M21. ... gelişimime bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık duyarım.					
M22. ... kararlarımda bana verilen sorumluluk kendime güven duymamı sağlar.					
M23. ... kendimi disipline edebilme eğiliminde olurum.					
M24. ... öğrenmeyi öğrenmem daha kolay olur inancındayım.					
M25. ... farklı bakış açılarına sahip olmama yardımcı olmasından hoşlanırım.					
M26. ... daha fazla öğrenme sorumluluğu vermesi nedeniyle kendimi gergin hissedirim.					
M27. ... farklı görüşlerimi arkadaşlarımla daha rahat paylaşma eğiliminde olurum.					
M28. ... kendi gelişimimde nelere dikkat edeceğimi daha iyi tespit etme eğiliminde olurum.					
M29. ... öğretim ortamının kendime özgü olduğunu hissetmek bana güven verir.					
M30. ... olayları ve olguları yorumlayabilmede daha rahat olurum.					
M31. ... yorumlama kabiliyetimin artacağı inancındayım.					
M32. ... daha etkileşimli ortamda bulunmaktan zevk alırım.					
M33. ... kendi anlamlarımı oluşturmada bana fırsat verildiğini hissedirim.					
M34. ... kendi gelişimime karar vermek beni gergin yapar.					
M35. ... dersle ilgili birden fazla kaynaktan yararlanmak hoşuma gider.					
M36. ... hangi kriterlere göre değerlendirilmeye tabi tutulacağımı bilmek isterim.					
M37. ... çalışmalarımnda nelerin olacağına karar verme fırsatının verilmesinden hoşlanırım.					
M38. ... kendime olan güvenim azalır.					

EK 3: Elektronik Portfolyo Dereceli Puanlama Anahtarı

KRİTER	ÖRNEK ÇALIŞMA	YETERLİ	KİSMEN YETERLİ	TAMAMLANMAMIŞ	PUAN
Ürünün Ne Yazarlı Haberlerin Seçimi	9 Puan Bütün türler ve çeşitler örnekleri açık ve direkt olarak e-portfolyonun amacıyla ilgili dir. Bütün bilgiler açık ve belirginliği, iyi düzenlenmişliği ve doğru yazılmışlı haberleri göstermektedir.	6 Puan Büyük ürün ve çeşitler örnekleri e-portfolyonun amacıyla ilgili dir. Sadece bir veya iki tür düzenlenmiş, doğru olmayan ya da yorumlanası zor olan yazılı bilgi bulunmaktadır.	3 Puan Büyük ürün ve çeşitler örnekleri e-portfolyonun amacıyla ilgili dir. Üç veya dört tür düzenlenmiş, doğru (açık, kesin) olmayan ya da yorumlanası zor olan yazılı bilgi bulunmaktadır.	1 Puan Büyük ürün ve çeşitler örnekleri e-portfolyonun amacıyla ilgili değildir. Dörtten fazla düzenlenmiş, doğru (açık, kesin) olmayan ya da yorumlanası zor olan yazılı bilgi bulunmaktadır.	
Yaratma İfadeleri	9 Puan Tüm yaratma ifadeleri açıkça tanımlanmış amaçlarıdaki başarılar (kazanımları) belirlenmiş ve devan eden öğrenciler için amaçları içermektedir. Tüm yaratma ifadeleri yapılan işleri etkin olarak eleştirme yeteneğini örneklemekte, yapıca pratik alternatifler (seçenekler) için alternatifler (seçenekler) için öneriler (fikirler) sunmaktadır.	6 Puan Büyük yaratma ifadesi açıkça tanımlanmış ve devan eden öğrenciler için amaçları içermektedir. Büyük yaratma ifadesi yapılan işleri etkin olarak eleştirme yeteneğini örneklemekte, yapıca pratik alternatifler (seçenekler) için öneriler (fikirler) sunmaktadır.	3 Puan Büyük yaratma ifadesi açıkça tanımlanmış ve devan eden öğrenciler için amaçları içermektedir. Büyük yaratma ifadesi yapılan işleri etkin olarak eleştirme yeteneğini örneklemekte, yapıca pratik alternatifler (seçenekler) için öneriler (fikirler) sunmaktadır.	0 Puan Hiçbir yaratma ifadesi açıkça tanımlanmış ve devan eden öğrenciler için amaçları içermektedir. Hiçbir yaratma ifadesi yapılan işleri etkin olarak eleştirme yeteneğini örneklemekte, yapıca pratik alternatifler (seçenekler) için öneriler (fikirler) sunmaktadır.	
Çoklu Ortam Kullanımı	6 Puan Tüm fotoğraflar, grafikler, sesler ve veya görüntüler (videolar) diğer öğelerle ifadelerini geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır. Tüm ses ve veya video dosyaları yüksek kalite fotoğraflar ve seslerden oluşmakta ve tekniksel ifadeleri geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır ve doğru ses gösterimi, uygun dil, açık konuşma tarzı gibi bir veya daha fazla standarda uygun örneklerdir. Akça plan sesi dengede tutulup ana sesi bastırılmamıştır. Resimlere, seslere, görüntülere ya da diğer öğelere verilen bağlantılara dosyaların boyutlarıyla ilgili bilgiler dahil edilmştir. Yaratıcılık ve orijinal fikirler e-portfolyonun içeriğini yenilikçi bir yönde artırmaktadır.	4 Puan Büyük fotoğraflar, grafikler, ses ve veya görüntüler (videolar) diğer öğelerle ifadelerini geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır. Büyük ses ve veya video dosyaları yüksek kalite fotoğraflar ve seslerden oluşmakta ve tekniksel ifadeleri geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır ve doğru ses gösterimi, uygun dil, açık konuşma tarzı gibi bir veya daha fazla standarda uygun örneklerdir. Akça plan sesi dengede tutulup ana sesi bastırılmamıştır. Resimlere, seslere, görüntülere ya da diğer öğelere verilen bağlantılara dosyaların boyutlarıyla ilgili bilgiler dahil edilmştir. Büyük dosya yaratıcılık ve orijinal fikirler kullanımı geliştirilmiştir, e-portfolyonun içeriğini yenilikçi bir yönde artırmaktadır.	2 Puan Büyük fotoğraflar, grafikler, ses ve veya görüntüler (videolar) diğer öğelerle ifadelerini geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır. Büyük ses ve veya video dosyaları düşük kalite fotoğraflar ve seslerden oluşmakta ve tekniksel ifadeleri geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır ve doğru ses gösterimi, uygun dil, açık konuşma tarzı gibi bir veya daha fazla standarda uygun örneklerdir. Akça plan sesi dengede tutulup ana sesi bastırılmamıştır. Resimlere, seslere, görüntülere ya da diğer öğelere verilen bağlantılara dosyaların boyutlarıyla ilgili bilgiler dahil edilmştir. Büyük yaratıcılık ve orijinal fikirler kullanımı geliştirilmiştir, e-portfolyonun içeriğini yenilikçi bir yönde artırmaktadır.	0 Puan Hiçbir fotoğraflar, grafikler, ses ve veya görüntüler (videolar) diğer öğelerle ifadelerini geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır. Hiçbir ses ve veya video dosyası düşük kalite fotoğraflar ve seslerden oluşmakta ve tekniksel ifadeleri geliştirmek ve ilgi uyandırmaktadır ve doğru ses gösterimi, uygun dil, açık konuşma tarzı gibi bir veya daha fazla standarda uygun örneklerdir. Akça plan sesi dengede tutulup ana sesi bastırılmamıştır. Resimlere, seslere, görüntülere ya da diğer öğelere verilen bağlantılara dosyaların boyutlarıyla ilgili bilgiler dahil edilmştir. Büyük yaratıcılık ve orijinal fikirler kullanımı geliştirilmiştir, e-portfolyonun içeriğini yenilikçi bir yönde artırmaktadır.	

KRİTER	ÖRNEK ÇALIŞMA	YETERLİ	KİSMEN YETERLİ	TAMAMLANMAMIŞ	PUAN
Başlıklar	3 Puan Her ürün, o ürüne özgü başlığı, yazarı ve tarihyle birlikte bu özel çalışmanın önemini açık bir şekilde açıklayan bir manşetle sunulur.	2 Puan Birçok ürün o ürüne özgü başlığı, yazarı ve tarihyle birlikte bu özel çalışmanın önemini açık bir şekilde açıklayan bir manşetle sunulur.	1 Puan Birkaç ürün o ürüne özgü başlığı, yazarı ve tarihyle birlikte bu özel çalışmanın önemini açık bir şekilde açıklayan bir manşetle sunulur.	0 Puan Hiçbir ürün o ürüne özgü başlığı, yazarı ve tarihyle birlikte bu özel çalışmanın önemini açık bir şekilde açıklayan bir manşetle sunulmamıştır.	
Gezinti Kolaylığı	3 Puan Portfolyonun tüm gezinti bağlantılarının ve tüm bölümlerinin (standartlar, ürünler ve yansımalar) ana sayfaya geri bağlantısı bulunmaktadır. Tüm dış bağlantıların istenilen web sitelerine bağlantısı sağlanmıştır.	2 Puan Portfolyonun birçok gezinti bağlantısı ve bölümünün (standartlar, ürünler ve yansımalar) ana sayfaya geri bağlantısı bulunmaktadır. Birçok dış bağlantının istenilen web sitelerine bağlantısı mevcuttur.	1 Puan Portfolyonun birkaç gezinti bağlantısı ve bölümünün (standartlar, ürünler ve yansımalar) ana sayfaya geri bağlantısı bulunmaktadır, fakat aralara bağlantılar orijinal ana sayfaya ya da öncelikli sayfaları bağlanmaz. Birkaç dış bağlantının istenilen web sitelerine bağlantısı mevcuttur.	0 Puan Bazı gezinti bağlantıları bulunmamaktadır. Birçok dış bağlantının istenilen web sitelerine bağlantısı mevcut değildir.	
Yerleşim Planı Ve Metin İnkleri	3 Puan E-portfolyonun okunması kolaydır. Yazı tipleri, noktalama işaretleri, madde imleri, yazıların italik ve koyu olma durumu, başlıkların ve alt başlıkların girintileri sunumu geliştirir. Yazı ve diğer beşer alan her zaman uygun olarak kullanılır. Arka plan ve renklerin okunabilirliği ve yazının estetik kalitesini artırır.	2 Puan E-portfolyonun genel olarak okunması kolaydır. Yazı tipleri, noktalama işaretleri, madde imleri, yazıların italik ve koyu olma durumu, başlıkların ve alt başlıkların girintileri sunumu geliştirir. Birkaç beşerlendirme (format) değişikliği sunumu geliştirir. Yazı ve diğer beşer alan her yerde uygun olarak kullanılır. Arka plan ve renklerin okunabilirliği artırır.	1 Puan E-portfolyonun çoğu zaman okunması zordur. Yazı tipleri, noktalama işaretleri, madde imleri, yazıların italik ve koyu olma durumu, başlıkların ve alt başlıkların girintileri sunumu her zaman geliştirir. Bazı beşerlendirme (format) araçları ya az ya da aşırı kullanılır. Yazı ve diğer beşer alanlar bazı yerlerde uygun olmayan bir biçimde kullanılır. Arka plan ve renklerin bazı yerlerde okunabilirliği zayıf düşer. Bir şekilde yazının okunabilirliğini zayıf düşer.	0 Puan E-portfolyonun okunması zordur. Yazı tipleri, noktalama işaretleri, madde imleri, yazıların italik ve koyu olma durumu, başlıkların ve alt başlıkların girintileri sunumu geliştirir. Birçok beşerlendirme (format) araçları ya az ya da aşırı kullanılır. Yazı ve diğer beşer alanlar uygun olmayan şekilde okunabilir. Arka plan ve renklerin okunabilirliğini zayıf düşer.	
Yazın Kuralları	3 Puan Metin dilbilgisi, noktalama, baş harfların büyük yazma, imla hataları içermemektedir.	2 Puan Metin birkaç dilbilgisi, noktalama, baş harfların büyük yazma, imla hataları içermektedir. Bu durum küçük değişiklik ve düzeltme gerektirir.	1 Puan Metin 4 veya daha fazla dilbilgisi, noktalama, baş harfların büyük yazma, imla hataları içermektedir. Bu durum değişiklik ve düzeltme gerektirir.	0 Puan Metin 6 dan fazla dilbilgisi, noktalama, baş harfların büyük yazma, imla hataları içermektedir. Bu durum büyük değişiklik ve düzeltme gerektirir.	
TOPLAM PUAN					36

Değerlendirme Ölçeği:

A - Örnek Çalışma: 32-36 puan

B-Yeterli: 28-31 puan

Kısmen yeterli ya da tamamlanmamış: Yeniden sunulması gerekir - 28 puanından az

ÖZGEÇMİŞ

A- KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Ali DÖŞLÜ
Doğum Yeri ve Tarihi : Mersin / Tarsus, 13.02.1983
Medeni Durumu : Evli
E - Posta : alidoslu@yahoo.com

B- ÖĞRENİM DURUMU

2006 – 2009 : Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı, ADANA
2001 – 2005 : Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Lisans Programı, İZMİR
1994 – 2001 : Abdulkerim Bengi Anadolu Lisesi, MERSİN /Tarsus
1989 – 1994 : Turgut İçgören İlköğretim Okulu, MERSİN /Tarsus

C- İŞ DENEYİMİ

2007 – : Şehit Zafer Sabancı Lisesi, ADANA / Pozantı
2005 – 2007 : Türkan İrfan Akün Çok Programlı Lisesi, ADANA / Pozantı